

**DIAGNOZA
SPOŁECZNA,
GOSPODARCZA,
PRZESTRZENNA,
ŚRODOWISKOWA
I TECHNICZNA**

*Opracowano na potrzeby
Gminnego Programu Rewitalizacji
Gminy Rejowiec Fabryczny*

OPRACOWANIE:

Centrum Kreacji i Strategii INTERAKCJA Sp. z o.o.

ul. Legionów 5 A/10, 33-100 Tarnów

tel. (14) 656-27-01, (14) 656-27-02

e-mail: biuro@interakcja.com.pl

www.interakcja.com.pl

*przy współpracy z **Urzędem Gminy Rejowiec Fabryczny***

na podstawie umowy zawartej w dniu 31 maja 2022 r.

pomiędzy:

Gminą Rejowiec Fabryczny

z siedzibą: ul. Lubelska 16, 22-170 Rejowiec Fabryczny

NIP: 563-21-58-413

reprezentowanym przez: P. Zdzisław Krupa – Wójta Gminy Rejowiec Fabryczny,

przy kontrasygnacie: P. Małgorzaty Babijczuk – Skarbnik Gminy Rejowiec Fabryczny

a

Centrum Kreacji i Strategii INTERAKCJA Sp. z o.o.

z siedzibą: ul. Legionów 5A/10, 33-100 Tarnów

NIP: 8733271064, REGON: 383133299, KRS: 0000781820

reprezentowanym przez: p. Tomasz Łakoma – Członek Zarządu

w imieniu którego działa na podstawie udzielonego przez spółkę pełnomocnictwa:

p. Stanisław Lis – CEO, Dyrektor Generalny

Ekspert ds. polityki regionalnej, funduszy UE, EOG i PPP

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I. WPROWADZENIE	5
ROZDZIAŁ II. UWARUNKOWANIA PRAWNE I PODSTAWOWE DEFINICJE	8
ROZDZIAŁ III. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	11
ROZDZIAŁ IV. SFERA SPOŁECZNA.....	15
4. 1. Struktura demograficzna	16
4. 2. Oświata	20
4. 3. Pomoc społeczna	21
4. 4. Kultura, sport i rekreacja	28
4. 5. Ochrona zdrowia	30
4. 6. Aktywność obywatelska	31
4. 6. 1. Organizacje pozarządowe.....	31
4. 6. 2. Frekwencja w wyborach.....	33
4. 7. Bezpieczeństwo publiczne.....	36
ROZDZIAŁ V. SFERA GOSPODARCZA	43
5. 1. Sytuacja finansowa Gminy	44
5. 2. Działalność gospodarcza	48
5. 3. Rynek pracy	51
ROZDZIAŁ VI. SFERA PRZESTRZENNA.....	57
6. 1. Charakterystyka zagospodarowania przestrzennego	58
6. 2. Dziedzictwo kulturowe.....	62
6. 3. Infrastruktura techniczna	69
ROZDZIAŁ VII. SFERA ŚRODOWISKOWA	77
7. 1. Uwarunkowania fizyczno-geograficzne	78
7. 2. Formy ochrony przyrody i powierzchnia obszarów chronionych	87
7. 3. Jakość powietrza	90

ROZDZIAŁ VIII. SFERA TECHNICZNA	97
ROZDZIAŁ IX. OBRAZ GMINY REJOWIEC FABRYCZNY WEDŁUG DANYCH GUS	103
ROZDZIAŁ X. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA W PROCESIE REWITALIZACJI I WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH	115
10. 1. Konceptualizacja problematyki badawczej do badań ankietowych	116
10. 2. Wzór formularza ankiety do badań społecznych w Gminie Rejowiec Fabryczny: „Ankieta oceny potrzeb realizacji określonych rodzajów działań związanych z rewitalizacją”	123
10. 3. Analiza ankiet z badań społecznych	131
ROZDZIAŁ XI. IDENTYFIKACJA NEGATYWNYCH ZJAWISK WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE GMINY REJOWIEC FABRYCZNY	145
11. 1. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	153
11. 2. Wstępne zestawienie zadań inwestycyjnych i społecznych do realizacji na obszarze rewitalizacji	156
SPIS TABEL	179
SPIS WYKRESÓW	182
SPIS FOTOGRAFII	184
SPIS MAP	185

ROZDZIAŁ I

WPROWADZENIE

Rewitalizacja to proces, którego celem jest wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. Definicja rewitalizacji uwypukla kilka istotnych zagadnień i wyzwań związanych z procesem wychodzenia ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego. Całościowe podejście do rewitalizacji oznacza, że działania podejmowane na rzecz wychodzenia ze stanu kryzysowego powinny wpisywać się w szerszy nurt realizacji polityki rozwoju całej gminy i jej otoczenia, w szczególności otoczenia powiązanego funkcjonalnie z gminą.

Proces rewitalizacji powinien być prowadzony w sferach: społecznej, przestrzennej oraz gospodarczej. Kluczowe dla właściwego zdiagnozowania skali poszczególnych problemów, a tym samym wybór zawężonych terytorialnie obszarów do rewitalizacji, jest przeprowadzenie rzetelnej diagnozy. Diagnoza powinna wskazać stany kryzysowe na obszarze gminy, zarówno w sferze terytorialnej, ale przede wszystkim w sferze kategorii problemów. Ostateczny wybór obszarów do rewitalizacji powinien być wyborem najefektywniejszej ścieżki działań, w kontekście oczekiwanych rezultatów, tj. wynikać z rangi lub znaczenia wybranych zagadnień/obszarów rewitalizacji dla polityki rozwoju całej gminy. Po trzecie, istotną rolę w procesie tworzenia i realizacji programu rewitalizacji odgrywa partycypacja społeczna, która obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy. W toku przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji dąży się do tego, aby działania skutkowały wypowiedzeniem się przez wszystkich interesariuszy. Interesariuszami wymienionymi w ustawie o rewitalizacji, są w szczególności:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczności nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- pozostali mieszkańcy gminy, nie mieszkający na obszarze rewitalizacji;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- organy władzy publicznej;

- podmioty inne niż organy władzy publicznej, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa (np. spółki Skarbu Państwa realizujące inwestycje infrastrukturalne, Agencja Mienia Wojskowego).

W celu zniwelowania negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji opracowany zostanie Program Rewitalizacji, który inicjowany, opracowany i uchwalony jest przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583). Dokument ten jest wieloletnim programem działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzennej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzającym do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiącym narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

ROZDZIAŁ II

UWARUNKOWANIA

PRAWNE

I PODSTAWOWE

DEFINICJE

Niniejszy dokument stanowi gruntowną analizę czynników społecznych gospodarczych oraz przestrzennych, a także podstawę do dalszych prac w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszarów, które winny zostać zrewitalizowane dla poprawy jakości życia mieszkańców Gminy Rejowiec Fabryczny. Jest on niezbędnym etapem na drodze do opracowania gminnego programu rewitalizacji, stanowiącego podstawę działań naprawczych w obszarach dotkniętych deficytami społecznymi. Dokument jest zgodny z wymogami zawartymi w:

- Ustawie o rewitalizacji z dn. 9 października 2015 roku, zwanej dalej Ustawą.
- Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.
- Projekcie Regionalnym Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021 – 2027.

Status prawny oraz wymogi odnośnie obszaru zdegradowanego oraz rewitalizacji podane zostały w rozdziale 3 Ustawy (art. 8-13). Wynikają z niego następujące definicje:

OBSZAR ZDEGRADOWANY

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku wystąpienia na nim ponadto, co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych, technicznych.

OBSZAR REWITALIZACJI

Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (tj.: gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych, technicznych), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar ten, nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

Zarówno obszar zdegradowany, jak i obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym nieposiadające ze sobą wspólnych granic. W tym przypadku każdy z podobszarów musi spełniać warunki określone w Ustawie - zdiagnozowane deficyty społeczne oraz deficyty w jednym z obszarów; gospodarczym, środowiskowym, przestrzennym lub technicznym.

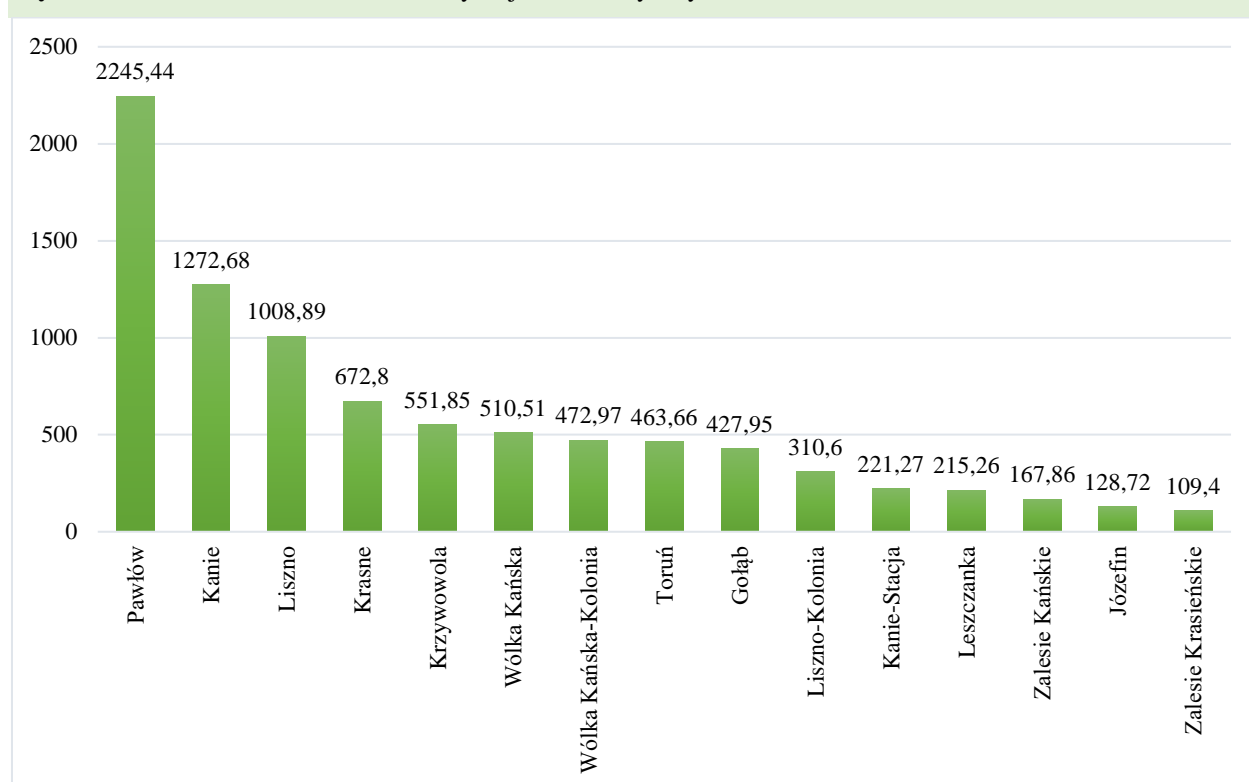
ROZDZIAŁ III

*OGÓLNA
CHARAKTERYSTYKA
GMINY*

Gmina Rejowiec Fabryczny położona jest w południowo-wschodniej części Województwa Lubelskiego, na północny zachód od miasta Rejowiec Fabryczny. Obszarowo zajmuje powierzchnię 88 km² i liczy 4 143 mieszkańców (stan na koniec 2021 r.). Znajduje się na styku trzech powiatów: krasnostawskiego, chełmskiego i świdnickiego. Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny znajduje się 15 miejscowości, które jednocześnie tworzą wyodrębnione sołectwa. Są to: Gołąb, Józefin, Kanie, Kanie-Stacja, Krasne, Krzywowola, Leszczanka, Liszno, Liszno-Kolonia, Pawłów, Toruń, Wólka Kańska, Wólka Kańska-Kolonia, Zalesie Kańskie, Zalesie Krasieńskie.

Największym sołectwem Gminy Rejowiec Fabryczny zarówno pod względem powierzchni, jak i liczby ludności jest Pawłów (25,57 % powierzchni gminy, 18,82 % ogółu mieszkańców), najmniejszym zaś Zalesie Krasieńskie (1,25 % powierzchni gminy, 1,07 % ogółu mieszkańców). Gęstość zaludnienia w Gminie Rejowiec Fabryczny wynosi 47 osób/km².

Wykres 1. Powierzchnia sołectw w Gminy Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Gmina położona jest: 50 km od Lublina, 20 km od Chełma, 50 km od przejścia granicznego w Dorohusku. Przez teren gminy przebiegają ważne szlaki komunikacyjne: droga wojewódzka nr 839 połączona z drogą krajową S-12, linia kolejowa nr 7 Warszawa – Lublin – Chełm – Dorohusk (granica państwa) – Kijów. Z Rejowca Fabrycznego biegnie również linia kolejowa nr 69 Rejowiec – Hrebenne – Rawa Ruska – Lwów. Gmina Rejowiec Fabryczny leży w regionie przygranicznym.

Mapa 1. Położenie geograficzne gminy Rejowiec Fabryczny na mapie Polski, Województwa Lubelskiego i Powiatu Chełmskiego.

Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Rejowiec_Fabryczny_\(gmina_wiejska\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Rejowiec_Fabryczny_(gmina_wiejska)).

Gospodarka gminy opiera się głównie na rolnictwie i leśnictwie. Grunty orne stanowią 66,5% powierzchni gminy, lasy – 24,2%, łąki – 7,7%. Na terenie gminy znajdują się 1 516 gospodarstw rolnych, z czego 1 361 gospodarstw nie przekracza powierzchni 5,00 ha. Średnia powierzchnia gospodarstwa wzrosła na koniec 2018r. – 5,79 ha. Dominujące uprawy to zboża (pszenica, żyto, jęczmień), buraki cukrowe, ziemniaki, rzepak. W gospodarstwach hodowlanych / jest ich niewiele/ dominuje bydło.

W związku z utworzeniem podstrefy Rejowiec Fabryczny wchodzącej w skład Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK MIELEC na terenie Pawłowa powstały zakłady B.G. Construction Sp. z o.o., i PREF - BET wytwarzające masę bitumiczną do budowy dróg, a także betonu i prefabrykatów z betonu, Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo - Handlowe KORPAL z branży drzewnej oraz Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowo – Transportowe „A & P” Adam Piskała.

Najwięcej podmiotów jest zarejestrowanych w Pawłowie, Lisznie, Liszno – Kolonia, Krasnem i Kaniem. Na podstawie ustawy z dnia 10.05.2018 roku o wspieraniu nowych inwestycji, Gmina Rejowiec Fabryczny znajduje się w Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN.

ROZDZIAŁ IV

SFERA

SPOŁECZNA

W sferze społecznej wzięto pod uwagę kryteria demograficzne, m. in. strukturę wieku mieszkańców, gęstość zaludnienia, liczbę urodzeń i zgonów, saldo migracji. Uwzględniono również dane dotyczące liczby osób korzystających z opieki społecznej, bezpieczeństwa publicznego, oświaty oraz kultury i sportu. Dane pozyskane zostały z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny, Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny, Komendy Powiatowej Policji w Chełmie.

4. 1. Struktura demograficzna

W 2021 roku gminę Rejowiec Fabryczny zamieszkiwało 4 143 osób, natomiast w 2019 r. było ich 4 251. Tym samym na przestrzeni tych trzech lat liczba osób zamieszkujących gminę zmniejszyła się o 108 (2,6%). Największymi miejscowościami pod względem liczby mieszkańców w gminie są sołectwa: Pawłów (778 osób), Krasne (480 osób), Liszno (422 osoby) oraz Kanie (407 osób). Gęstość zaludnienia na terenie gminy wynosiła: 47 osób na 1 km².

Tabela 1. Liczba osób zamieszkujących gminę Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021.

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców w 2019 roku	Liczba mieszkańców w 2020 roku	Liczba mieszkańców w 2021 roku
1.	Gołąb	261	257	241
2.	Józefin	133	125	122
3.	Kanie	415	417	407
4.	Kanie – Stacja	225	219	220
5.	Krasne	497	486	480
6.	Krzywowola	182	188	187
7.	Leszczanka	91	91	92
8.	Liszno	431	427	422
9.	Liszno – Kolonia	282	276	275
10.	Pawłów	794	789	778
11.	Toruń	152	156	148
12.	Wólka Kańska	340	345	336
13.	Wólka Kańska – Kolonia	283	279	276

14.	Zalesie Kańskie	121	113	115
15.	Zalesie Krasieńskie	44	44	44
RAZEM:		4 251	4 212	4 143

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Gęstość zaludnienia to miara przyporządkowująca populację do powierzchni. Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny gęstość zaludnienia w 2021 roku wynosiła 47,19 osób na 1 km². Najbardziej zaludnionymi sołectwami są: Kanie - Stacja (99,55 osób na km²), Józefin (95,31 osób na km²) oraz Liszno - Kolonia (88,71 osób na km²). Natomiast najwięcej ludzi zamieszkuje sołectwa takie jak: Pawłów (18,78% liczby mieszkańców całej gminy), Krasne (11,59% liczby mieszkańców całej gminy), Liszno (10,19% ogólnej liczby mieszkańców gminy).

Tabela 2. Liczba i gęstość ludności w poszczególnych sołectwach w 2021 roku.

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności (osoba)	Powierzchnia (km ²)	Gęstość zaludnienia (osób/km ²)	% mieszkańców gminy
1	Goląb	241	4,27	56,44	5,82 %
2	Józefin	122	1,28	95,31	2,94 %
3	Kanie	407	12,72	32,00	9,82 %
4	Kanie – Stacja	220	2,21	99,55	5,31 %
5	Krasne	480	6,72	71,43	11,59 %
6	Krzywowola	187	5,51	33,94	4,51 %
7	Leszczanka	92	2,15	42,79	2,22 %
8	Liszno	422	10,08	41,87	10,19 %
9	Liszno – Kolonia	275	3,10	88,71	6,64 %
10	Pawłów	778	22,45	34,65	18,78 %
11	Toruń	148	4,63	31,97	3,57 %
12	Wólka Kańska	336	5,10	65,88	8,11 %
13	Wólka Kańska – Kolonia	276	4,72	58,47	6,66 %
14	Zalesie Kańskie	115	1,67	68,86	2,78 %
15	Zalesie Krasieńskie	44	1,09	40,37	1,06 %
RAZEM:		4 143	87,79	47,19	100 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Liczba mieszkańców w latach 2019-2021 zmniejszyła się o 108 osób, w tym 72 kobiety oraz 36 mężczyzn. W 2021 roku teren gminy zamieszkiwało 2 215 kobiet i 2 018 mężczyzn. Tym samym kobiety stanowiły 51,29% ludności gminy. Struktura mieszkańców w poszczególnych miejscowości pod względem płci jest zróżnicowana.

Tabela 3. Ludność według płci w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021.

Lp.	Sołectwo	Rok 2019		Rok 2020		Rok 2021	
		Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
1.	Gołąb	136	125	133	124	125	116
2.	Józefin	65	68	60	65	60	62
3.	Kanie	237	17	226	191	218	189
4.	Kanie – Stacja	114	111	111	108	107	113
5.	Krasne	257	240	252	234	245	235
6.	Krzywowola	92	90	97	91	96	91
7.	Leszczanka	45	46	46	45	46	46
8.	Liszno	211	220	210	217	209	213
9.	Liszno – Kolonia	142	140	139	137	141	134
10.	Pawłów	409	385	405	384	400	378
11.	Toruń	78	74	81	75	76	72
12.	Wólka Kańska	172	168	174	171	174	162
13.	Wólka Kańska – Kolonia	152	131	149	130	147	129
14.	Zalesie Kańskie	64	57	58	55	58	57
15.	Zalesie Krasieńskie	23	21	23	21	23	21
RAZEM:		2 197	2 054	2 164	2 048	2 125	2 018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Na koniec grudnia 2021 roku w Gminie Rejowiec Fabryczny zameldowanych było 4 143 osoby na pobyt stały, w tym 2 125 kobiet oraz 2 018 mężczyzn. Zarówno w gminie, jak i na terenie całej Polski zaobserwować można niekorzystny trend demograficzny ujemna wartość wskaźnika naturalnego czy starzenie się społeczeństwa.

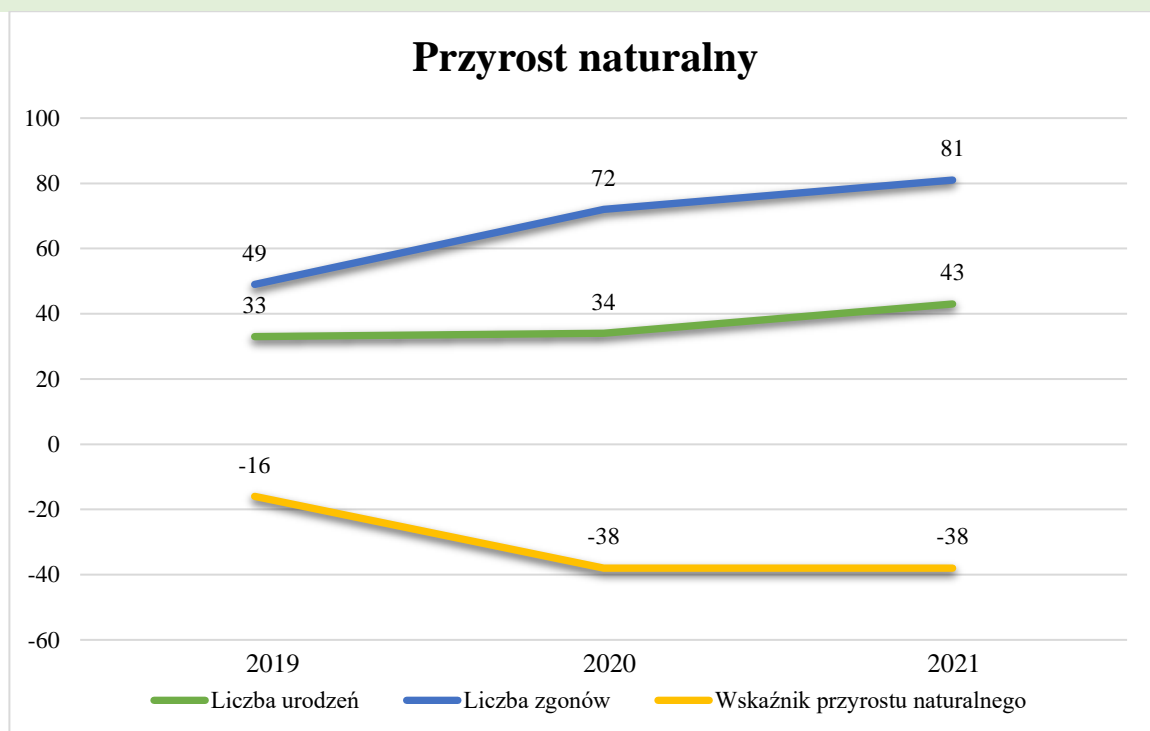
Tabela 4. Migracja ludności w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021.

Migracja	2019	2020	2021
Zameldowania	93	49	63
Wymeldowania	60	39	56
Saldo migracji	33	10	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Na podstawie powyższej tabeli można zauważyć, że wskaźnik salda migracji jest dodatni. Mieszkańcy meldujący się na terenie gminy pochodzą głównie z Lublina, Miasta Rejowiec Fabryczny oraz innych gmin położonych w okolicy Lublina. Może to być spowodowane niższymi kosztami utrzymania w porównaniu z większymi ośrodkami miejskimi.

Wykres 2. Liczba urodzeń i zgonów wraz ze wskaźnikiem przyrostu naturalnego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Analizując dane można zauważyć, że w Gminie Rejowiec Fabryczny rośnie liczba urodzeń – różnica między 2019 a 2021 rokiem wynosi 10. Zwiększyła się także liczba zgonów – w zestawieniu z rokiem bazowym 2019 zwiększyła się o 32. Od 2019 r. przyrost naturalny w gminie jest ujemny. W 2021 roku wyniósł -38. Ujemna wartość wskaźnika przyrostu naturalnego wskazuje na starzenie się społeczeństwa gminy.

W statystyce wyróżnia się trzy grupy ludności ze względu na wiek zdolności do pracy. Jest to wiek przedprodukcyjny, produkcyjny, i poprodukcyjny. Struktura ludności według wieku określa proces starzenia się ludności, definiowany najogólniej, jako zmiany stanu i struktury według wieku ludności, w ogólnej liczbie udziału osób starszych.

Tabela 5. Struktura społeczna ze względu na płeć.

Płeć	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
Rok 2019			
Kobiety	394	1 296	507
Mężczyźni	405	1 377	272
Rok 2020			
Kobiety	386	1 272	506
Mężczyźni	401	1 371	276
Rok 2021			
Kobiety	375	1 254	496
Mężczyźni	401	1 339	278

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Opierając się na danych z ewidencji ludności należy zauważyć, że w Gminie Rejowiec Fabryczny w 2021 roku największą grupę stanowią mieszkańcy w wieku produkcyjnym. Z zestawienia, które przedstawia tabela nr 5 wynika, że w 2021 roku w przedziale przedprodukcyjnym liczba mężczyzn jest wyższa od liczby kobiet. Natomiast w poprodukcyjnym jest zupełnie odwrotnie. Jak wynika z danych Urzędu Gminy w 2021 r. struktura wieku mieszkańców przedstawia się następująco: 18,73 % stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, 62,59% w wieku produkcyjnym oraz 18,68% w wieku poprodukcyjnym. W gminie występuje niekorzystny trend - zmniejsza się odsetek osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym. Świadczy to o starzeniu się społeczeństwa gminy.

4. 2. Oświata

Zaspokojenie potrzeb edukacyjnych młodych mieszkańców Gminy realizowane jest przez placówki podległe samorządowi gminnemu w zakresie przedszkola, szkolnictwa podstawowego. Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny funkcjonują szkoły publiczne i niepubliczne. W Pawłowie i Lisznie funkcjonują szkoły podstawowe. Ponadto w Krasnem funkcjonuje filia szkoły

podstawowej w Pawłowie, kształcąca w edukacji przedszkolnej. Szkoły niepubliczne znajdują się w miejscowości Kanie i Wólka Kańska. Za funkcjonowanie pierwszej szkoły odpowiada Stowarzyszenie na Rzecz Ekorozwoju Wsi Kanie, a w Wólce Kańskiej Stowarzyszenie Lepsze Jutro.

Tabela 6. Liczba dzieci w szkołach podstawowych, oddziałach „0” oraz punktach przedszkolnych.

Nazwa placówki	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Szkoła Podstawowa w Pawłowie + SF Krasne	162	156	158
Szkoła Podstawowa w Lisznie	196	202	198
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Kaniem	25	12	15
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Wólce Kańskiej	46	46	48
Łącznie:	429	416	419

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Analizując powyższe dane można zauważyć, że poziom uczniów nie ma większych spadków, ani wzrostów w liczbie uczniów. Jedynie w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Kaniem w 2020 r. nastąpił spadek o ponad połowę uczniów. Dalej jego poziom się utrzymuje. W 2021 r. do działających na terenie gminy punktów przedszkolnych dla dzieci 3, 4 – letnich uczęszczało 19 wychowanków w Krasnem oraz 21 wychowanków w Lisznie.

4. 3. Pomoc społeczna

Opiekę społeczną na terenie Gminy zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny. Pomoc społeczna działa na rzecz umożliwienia indywidualnym osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie same rozwiązać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Obowiązkiem osób korzystających z pomocy społecznej jest współdziałanie w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej.

Tabela 7. Liczba osób korzystających z przyznanej pomocy w latach 2019-2021.

Nazwa placówki	2019	2020	2021
Ubóstwo	70	50	59
Bezrobocie	119	96	78
Niepełnosprawność	61	51	49
Długotrwała lub ciężka choroba	61	74	74
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym rodzinach niepełnych i wielodzietnych	76	61	63
Przemoc w rodzinie	5	1	2
Alkoholizm	12	8	8
Łącznie:	404	341	332

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

W 2021 r. z usług pomocy społecznej skorzystało 8,01 % mieszkańców gminy. Do najczęstszych powodów korzystania z pomocy społecznej należą w gminie bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym rodzinach niepełnych i wielodzietnych. Z powyższych danych można zaobserwować tendencję spadkową w przypadku udzielania pomocy.

Tabela 8. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych miejscowościach w 2021 r.

Sołectwo	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Liczba mieszkańców	% korzystających osób z pomocy społecznej*
Gołąb	17	241	5,12 %
Józefin	19	122	5,72 %
Kanie	29	407	8,74 %
Kanie – Stacja	6	220	1,81 %
Krasne	48	480	14,46 %
Krzywowola	9	187	2,71 %
Leszczanka	7	92	2,11 %
Liszno	22	422	6,63 %
Liszno – Kolonia	11	275	3,31 %

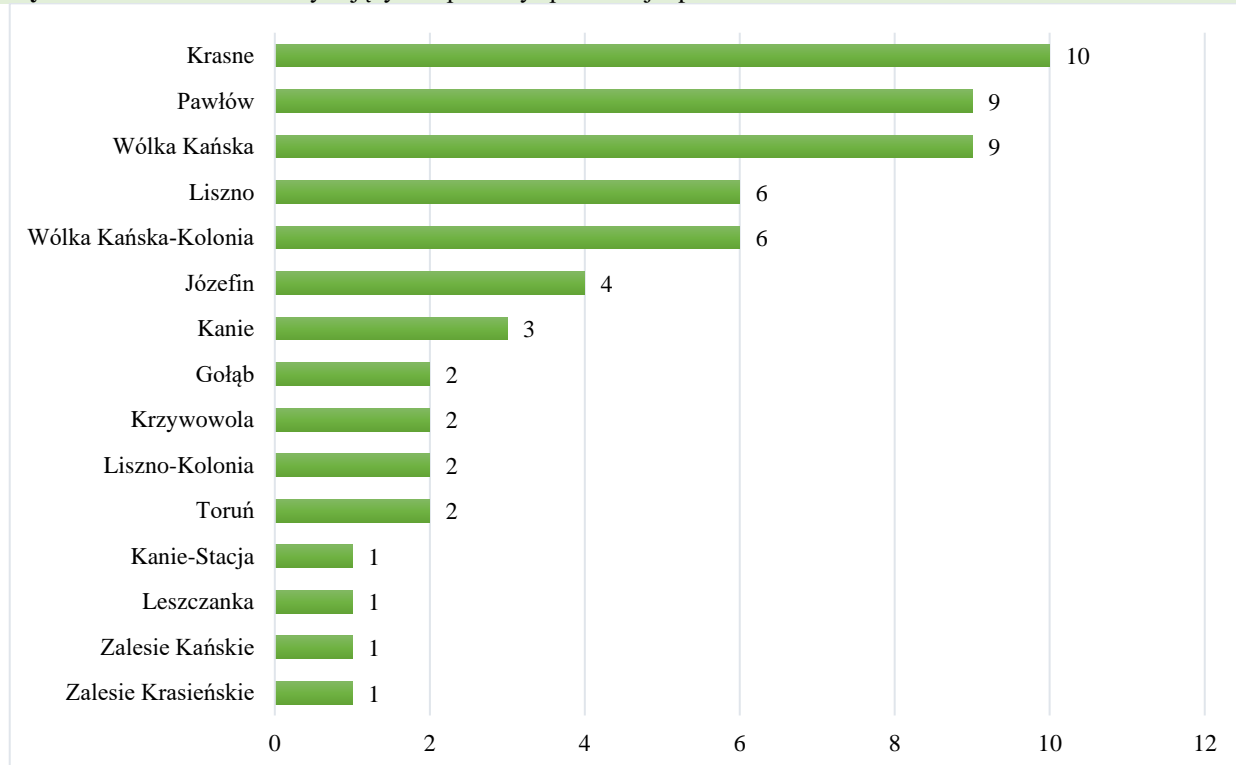
Pawłów	60	778	18,07 %
Toruń	14	148	4,22 %
Wólka Kańska	39	336	11,75 %
Wólka Kańska – Kolonia	20	276	6,02 %
Zalesie Kańskie	19	115	5,72 %
Zalesie Krasieńskie	12	44	3,61 %

* Liczba korzystających osób z pomocy społecznej w stosunku do liczby ludności zamieszkałej w danej miejscowości.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej zamieszkiwało w miejscowościach Zalesie Krasieńskie (27,27%), Zalesie Kańskie (16,52%), Józefin (15,57%) oraz Wólka Kańska-Kolonia (14,13%).

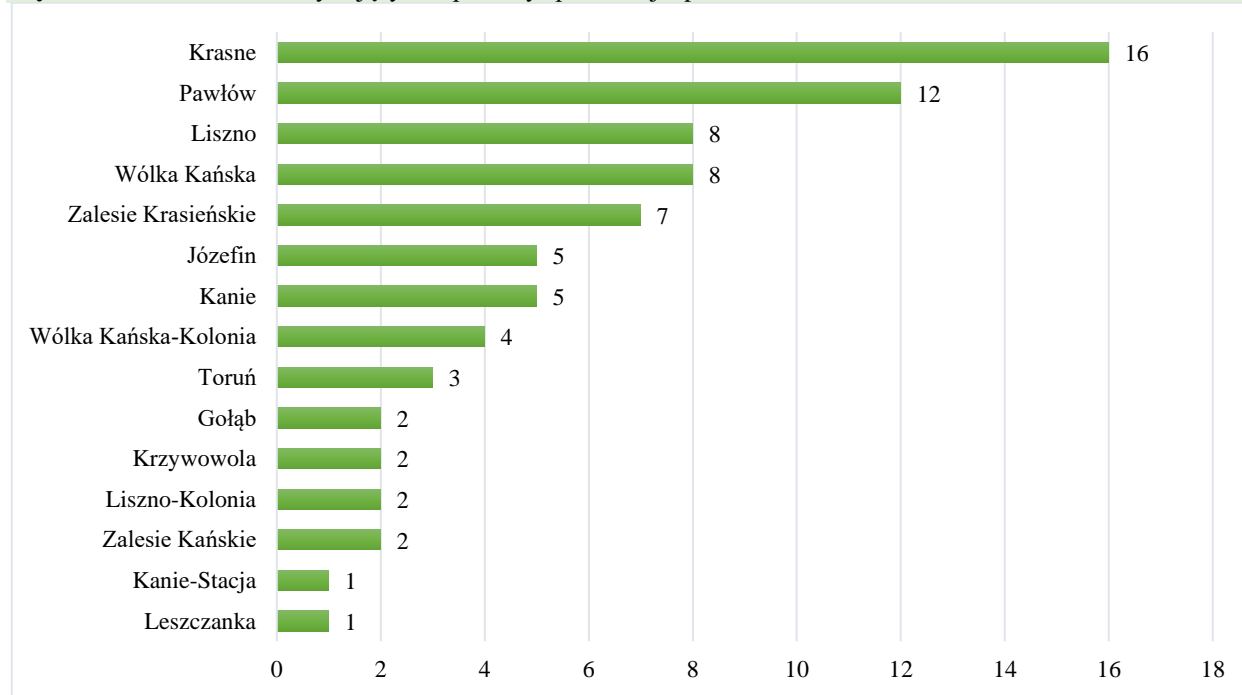
Wykres 3. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w Gminie w 2021 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa zamieszkiwało w miejscowościach: **Krasne** (10 osób – 16,95% ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu ubóstwa) oraz **Pawłów i Wólka Kańska** (po 9 osób – 15,25%).

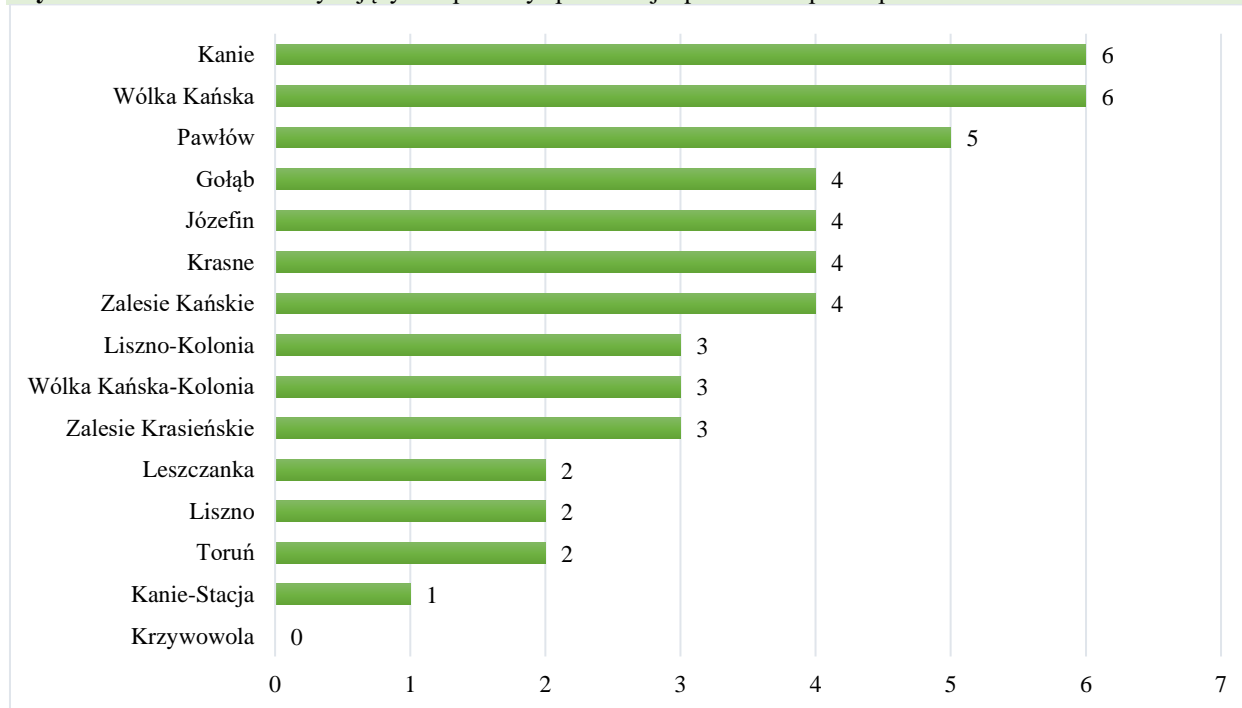
Wykres 4. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w Gminie w 2021 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia zamieszkiwało w miejscowościach: **Krasne** (16 osób – 20,51% ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu bezrobocia), **Pawłów** (12 osób – 15,38%), **Liszno i Wólka Kańska** (po 8 osób – 10,26%) oraz **Zalesie Krasieńskie** (7 osób – 8,97%).

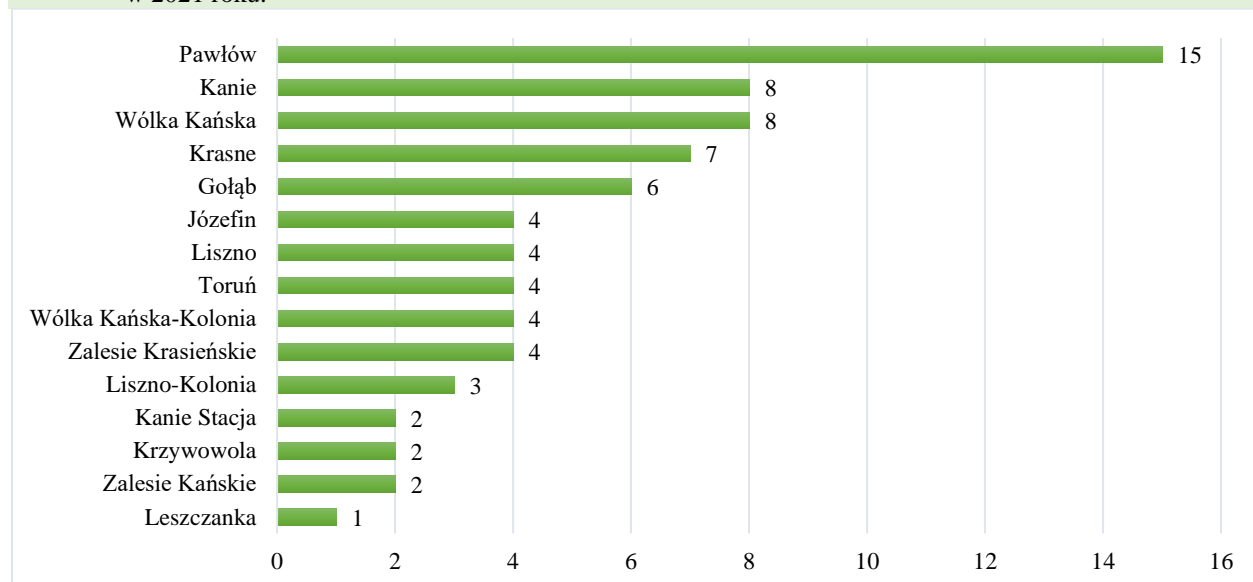
Wykres 5. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w Gminie w 2021 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności zamieszkiwało w miejscowościach: **Kanie i Wólka Kańska** (po 6 osób – 12,24% ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu niepełnosprawności) oraz **Pawłów** (5 osób – 10,20%).

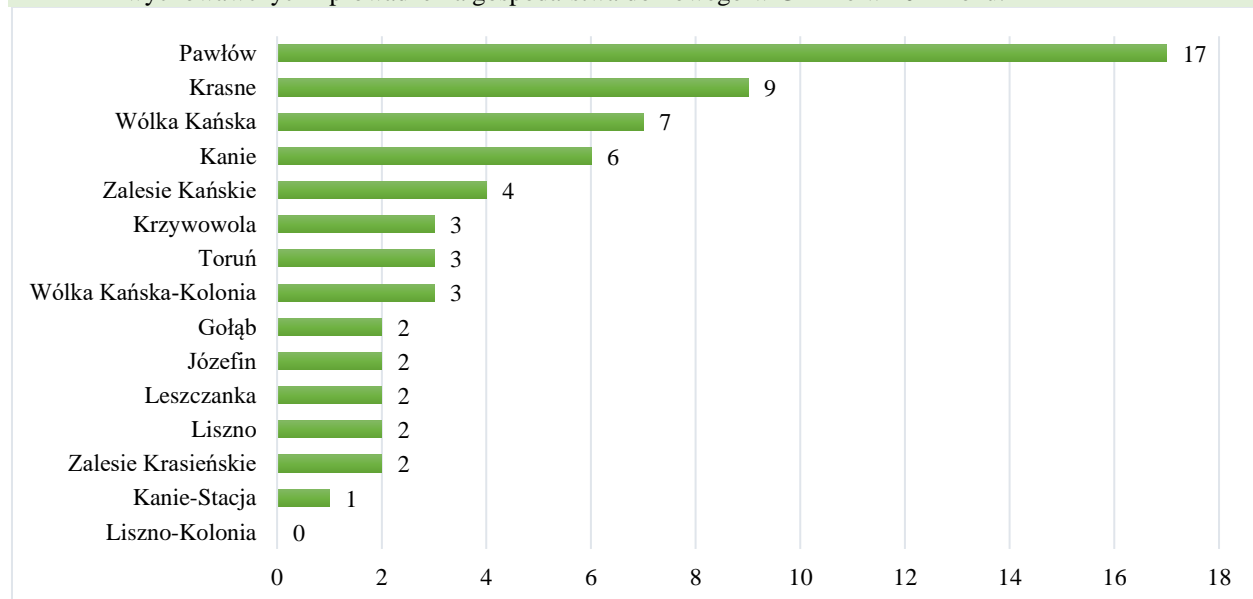
Wykres 6. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w Gminie w 2021 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby zamieszkiwało w miejscowościach: **Pawłów** (15 osób – 20,27% ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby), **Kanie i Wólka Kańska-Kolonia** (po 8 osób – 10,81%) oraz **Krasne** (7 osób – 9,46%) i **Gołąb** (6 osób – 8,11%).

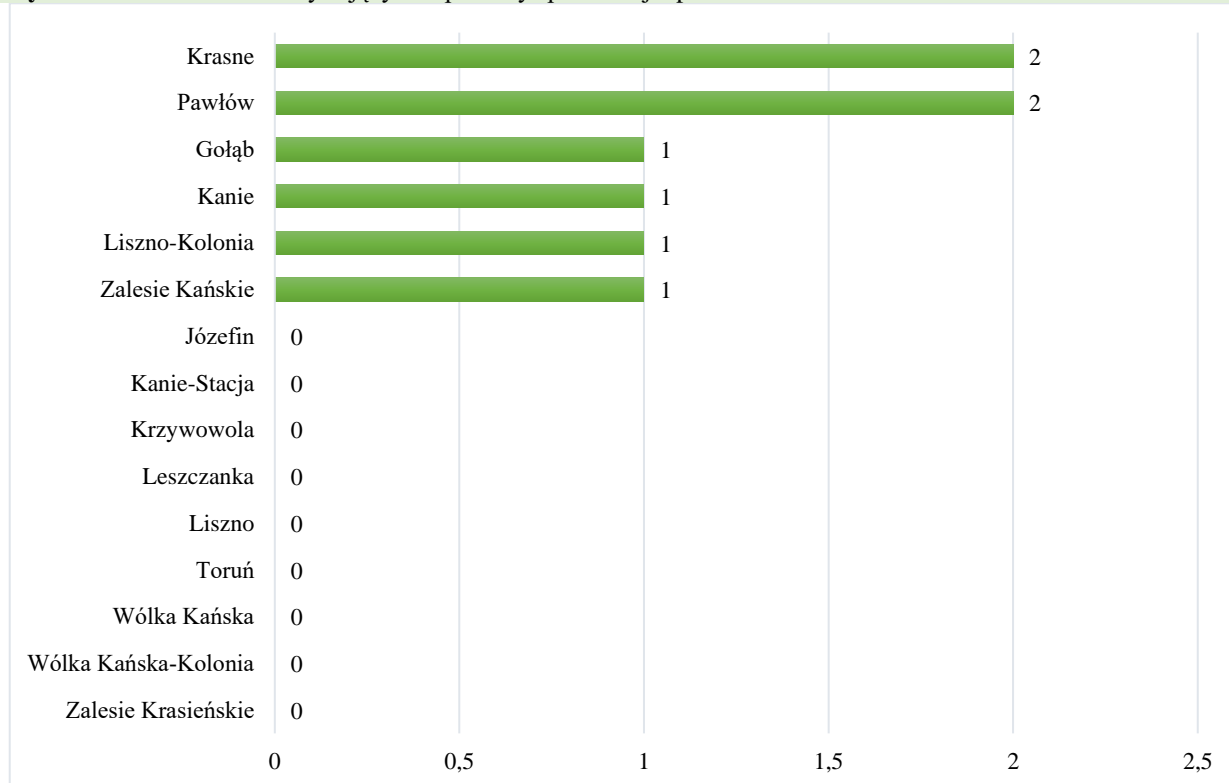
Wykres 7. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w Gminie w 2021 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zamieszkiwało w miejscowościach: **Pawłów** (17 osób – 26,98% ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego), **Krasne** (9 osób – 14,29%), **Wólka Kańska** (7 osób – 11,11%) i **Kanie** (6 osób – 9,52%).

Wykres 8. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w Gminie w 2021 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu zamieszkiwało w miejscowościach: **Pawłów i Krasne** (po 2 osoby – 25,00% ogółu osób korzystających ze świadczeń z tytułu alkoholizmu).

Tabela 9. Liczba osób korzystających ze wszystkich form pomocy społecznej w podziale na poszczególne miejscowości Gminy Rejowiec Fabryczny w 2021 roku.

Miejscowość	Liczba ludności 2021	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Przekroczenie	z powodu bezrobocia	z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców	Przekroczenie	z powodu niepełnosprawności	z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców	Przekroczenie	z powodu ubóstwa	z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców	Przekroczenie	z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców	Przekroczenie	z powodu alkoholizmu	z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców	Przekroczenie	z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 100 mieszkańców	Przekroczenie	SUMA NIEKORZYSTAJĄCYCH ZJAWISK	
		Próg	9,82	Próg	1,93	Próg	1,79	Próg	1,33	Próg	2,14	Próg	0,17	Próg	1,35									
1	Gołąb	241	17	7,05	0	2	0,83	0	4	1,66	0	2	0,83	0	6	2,49	1	1	0,41	1	2	0,83	0	2
2	Józefin	122	19	15,57	1	5	1,89	0	4	3,28	1	4	1,32	0	4	2,65	1	0	0,00	0	2	1,23	0	3
3	Kanie	407	29	9,89	1	5	2,23	1	6	1,47	0	3	1,68	1	8	2,15	1	1	0,25	1	6	1,47	1	6
4	Kanie-Stacja	220	6	2,73	0	1	1,99	1	1	0,45	0	1	1,35	1	2	2,23	1	0	0,00	0	1	1,36	1	4
5	Krasne	480	48	10,00	1	16	3,62	1	4	0,83	0	10	2,08	1	7	2,16	1	2	0,42	1	9	1,88	1	6
6	Krzywowola	187	9	4,81	0	2	1,07	0	0	0,00	0	2	1,07	0	2	1,07	0	0	0,00	0	3	1,60	1	1
7	Leszczanka	92	7	7,61	0	1	1,09	0	2	2,17	1	1	1,09	0	1	1,09	0	0	0,00	0	2	1,77	1	2
8	Liszno	422	22	5,21	0	8	2,43	1	2	0,47	0	6	1,42	1	4	2,30	1	0	0,00	0	2	1,38	1	4
9	Liszno-Kolonia	275	11	4,00	0	2	0,73	0	3	1,09	0	2	0,73	0	3	1,09	0	1	0,36	1	0	0,00	0	1
10	Pawłów	778	60	7,71	0	12	2,83	1	5	0,64	0	9	1,52	1	15	2,94	1	2	0,26	1	17	2,13	1	5
11	Toruń	148	14	9,46	0	3	2,03	1	2	1,35	0	2	1,32	0	4	1,94	0	0	0,00	0	3	1,41	1	2
12	Wólka Kańska	336	39	9,60	0	8	2,38	1	6	0,89	0	9	1,30	0	8	2,38	1	0	0,00	0	7	1,29	0	2
13	Wólka Kańska-Kolonia	276	20	9,85	1	4	2,04	1	3	2,17	1	6	2,17	1	4	1,45	0	0	0,00	0	3	1,38	1	5
14	Zalesie Kańskie	115	19	16,52	1	7	1,92	0	4	3,48	1	1	0,87	0	2	1,74	0	1	0,87	1	4	1,33	0	3
15	Zalesie Krasieńskie	44	12	27,27	1	2	1,85	0	3	6,82	1	1	1,21	0	4	4,43	1	0	0,00	0	2	1,21	0	3
Średnia:			22,13	9,82	0,40	5,73	1,93	0,53	3,27	1,79	0,33	4,13	1,33	0,40	4,40	2,14	0,60	0,67	0,17	0,40	3,73	1,35	0,60	3
Razem:		4143	332	147,30	6,00	86,00	28,94	8,00	49,00	26,80	5,00	62,00	19,96	6,00	66,00	32,11	9,00	10,00	2,57	6,00	56,00	20,27	9,00	49

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Analizując powyższe dane z tabeli można zauważyć, iż:

Najwięcej osób w przeliczeniu na 100 mieszkańców korzystających z pomocy społecznej ze względu na bezrobocie, niepełnosprawność, ubóstwo, długotrwałą lub ciężką chorobę, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zamieszkiwało w miejscowościach: Kanie, Krasne, Pawłów oraz Wólka Kańska – Kolonia.

Dużo osób w przeliczeniu na 100 mieszkańców (znacznie powyżej średniej dla całej gminy) korzystała z pomocy społecznej także z miejscowości: Kanie-Stacja i Liszno.

4. 4. Kultura, sport i turystyka

Na terenie gminy funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury w Pawłowie im. Ryszarda Kapuścińskiego oraz jednostki mu podległe. Ośrodek Kultury odpowiada za biblioteki publiczne na terenie gminy w Lisznie i w Pawłowie oraz świetlice, które znajdują się w każdym sołectwie.

Od 2019 odbywają się zajęcia dla seniorów, organizowane w ramach Klubu „Senior+”. W 2021 roku obowiązki nad organizacją i funkcjonowaniem Klubu „Senior+” zostały przekazane Ośrodkowi Pomocy Społecznej Gminy Rejowiec Fabryczny. Przystąpienie gminy Rejowiec Fabryczny do realizacji kolejnej edycji Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2021-2025 pozwoliło na przygotowanie atrakcyjnej oferty i organizację zajęć dla grupy seniorów z terenu gminy.

GOK Pawłów jest współorganizatorem imprez cyklicznych m.in. znanego już w całym województwie „Jarmarku Pawłowskiego – ginące zawody”, spotkań miłośników twórczości Ryszarda Kapuścińskiego, czy Ulicznych Biegów Niepodległości. Sprawuje opiekę nad zespołami ludowymi z terenu gminy (Radość, Echo, Pawłowianki, Seniorki) oraz współorganizuje festyny dożynkowe, rodzinne i inne formy działalności kulturalnej.

Gminny Ośrodek Kultury sprawuje opiekę nad Izbami Rzemiosła Pawłowskiego oraz kultywuje tradycje garncarstwa pawłowskiego. Działania te realizowane są poprzez

organizowanie zajęć garncarskich przeważnie dla dzieci i młodzieży z terenu gminy oraz obsługę zorganizowanych grup wycieczkowych, zwiedzanie Izby Rzemiosła Pawłowskiego oraz organizacje pokazów garncarskich. Gminny Ośrodek Kultury w Pawłowie prowadzi również szereg zajęć i konkursów związanych z różnymi rocznicami i wydarzeniami w ciągu roku kalendarzowego. W gminie zauważa się znaczny wzrost aktywności społecznej jej mieszkańców. Obecnie funkcjonują cztery Koła Gospodyń:

- Koło Gospodyń Wiejskich „Wolinianki” z Wólki Kańskiej,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Jazgot” z Liszna,
- Koło Gospodyń „Gołębianki” z Gołębia,
- Koło Gospody „Krzywowlanki” z Krzywowoli.

Funkcjonują także pięć Stowarzyszeń, tj.:

- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Rejowiec Fabryczny „AKTYWNI”,
- Stowarzyszenie Lepsze Jutro w Wólce Kańskiej,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Ekorozwoju Wsi Kanie,
- Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych w Lisznie,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Pawłowa.

Kultura fizyczna w Gminie opiera się na funkcjonowaniu dwóch Uczniowskich Klubów sportowych przy Szkołach Podstawowych w Lisznie i Pawłowie, oraz Gminnego Klubu Sportowego „START- REGENT” Pawłów, posiadającego drużynę piłki nożnej seniorów i juniorów. Na terenie Gminy znajdują się następujące obiekty sportowe:

1. Boisko sportowe w Gołębiu.
2. Wielofunkcyjne boisko sportowe w Kaniem.
3. Boisko sportowe w Kaniem.
4. Boisko sportowe w Krasnem.
5. Wielofunkcyjne boisko sportowe przy Szkole Podstawowej w Pawłowie.
6. Boisko sportowe w Pawłowie.
7. Boisko sportowe w Toruniu.
8. Boisko sportowe w Wólce Kańskiej.
9. Boisko sportowe w Zalesiu Kańskim.

Obszar gminy jest atrakcyjny pod względem turystycznym z uwagi na walory przyrodnicze. Przepiękne krajobrazy można podziwiać na terenie Pawłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu rozciągającego się wzdłuż malowniczej doliny rzeki Wieprz z wyjątkowymi starorzeczami. Na jego

obszarze, w rejonie wsi Krasne i Kanie, znajdują się malownicze stawy rybne o powierzchni ok. 140 ha, będące własnością Skarbu Państwa, które są rajem dla wędkarzy. W tym rejonie biegnie czerwony szlak turystyczny od Aleksandrii Krzywowskiej przez Pawłów, Krasne, Zalesie Kańskie, Kanie, Wólkę Kańską do Kanału Wieprz-Krzna.

Przez teren gminy przebiega czerwony szlak turystyczny LU301-c, który prowadzi z Pagórów Chełmskich przez krawędź obniżenia Dorohuczcy w kierunku Wyniosłości Giełczewskiej oraz żółty szlak turystyczny LU- 5539, który rozpoczyna się w miejscowości Pawłów i prowadzi w kierunku miasta Rejowiec Fabryczny.

Na terenie gminy istnieją dwie bazy noclegowe. Największym jest Centrum Hotelowo-Konferencyjne REGENT, w którym mieści się 18 pokoi z 32 miejscami noclegowymi. Drugim jest CICHA WODA, oferująca domki na wynajem w miejscowości Toruń.

4. 5. Ochrona zdrowia

Całość infrastruktury służby zdrowia w gminie przedstawia się następująco:

- Podstawową opiekę medyczną zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego Elżbieta Janisz w Lisznie.
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ESKULAP w Rejowcu Fabrycznym.
- Świąteczną opiekę medyczną zapewnia Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie – dla mieszkańców powiatu Chełmskiego, w tym gminy Rejowiec Fabryczny.
- Punkt apteczny w Lisznie.

Wykres 9. Porady lekarskie w Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej w latach 2017-2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

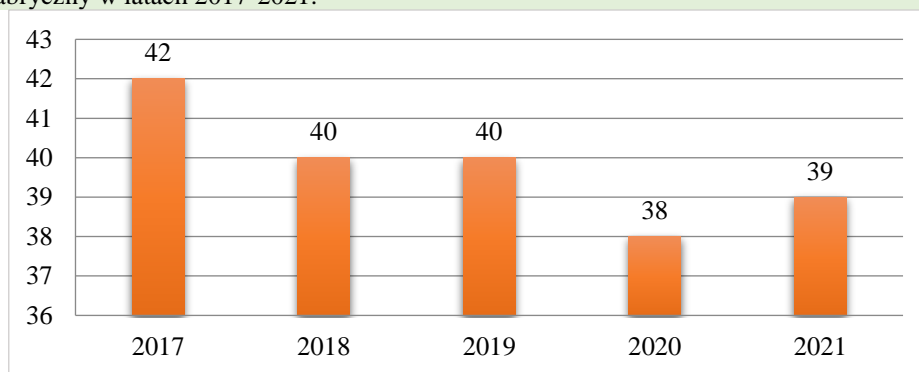
W 2021 roku NZOZ w Rejowcu Fabrycznym udzieliły 7.501 porad lekarskich. Jest to o 929 porad więcej w porównaniu do 2020r.

4. 6. Aktywność obywatelska

4. 6. 1. Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe stanowią istotny element demokracji i społeczeństwa obywatelskiego. Pełnią w nim najróżniejsze funkcje - społeczne, polityczne, a także ekonomiczne. Organizacje umożliwiają wspólne działanie ludzi o podobnych zainteresowaniach, wzbogacając ich życie i życie społeczności.

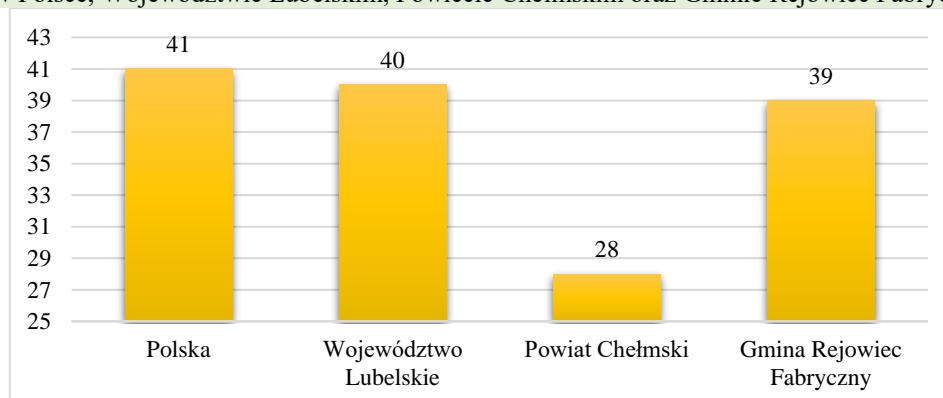
Wykres 10. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2017-2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

W Gminie Rejowiec Fabryczny w 2021 roku, w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, funkcjonowało 39 tego typu organizacji.

Wykres 11. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w Polsce, Województwie Lubelskim, Powiecie Chełmskim oraz Gminie Rejowiec Fabryczny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Liczba organizacji działających w Gminie jest znacząco wyższa jak w powiecie chełmskim, lecz niższa od średniej zarówno w województwie lubelskim, jak i Polsce.

Tabela 10. Liczba aktywnych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w Gminie Rejowiec Fabryczny w 2021 r.

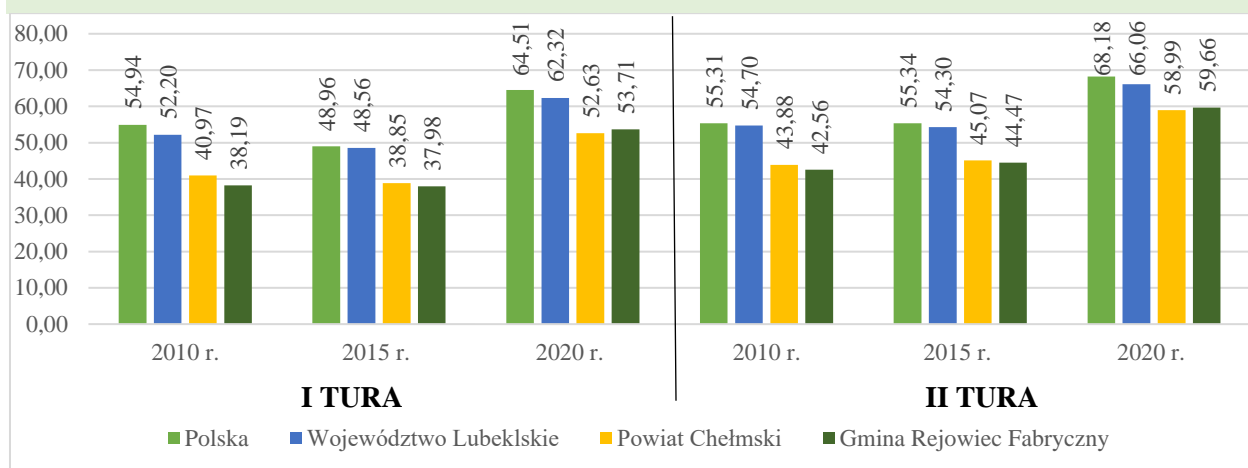
Lp.	Sołectwo	Liczba aktywnych organizacji pozarządowych
1.	Gołąb	0
2.	Józefin	0
3.	Kanie	4
4.	Kanie - Stacje	0
5.	Krasne	1
6.	Krzywowola	1
7.	Leszczanka	0
8.	Liszno	2
9.	Liszno – Kolonia	0
10.	Pawłów	4
11.	Toruń	0
12.	Wólka Kańska	3
13.	Wólka Kańska – Kolonia	0
14.	Zalesie Kańskie	0
15.	Zalesienie Krasieńskie	0
Razem:		15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z NGO.

4. 6. 2. Frekwencja w wyborach

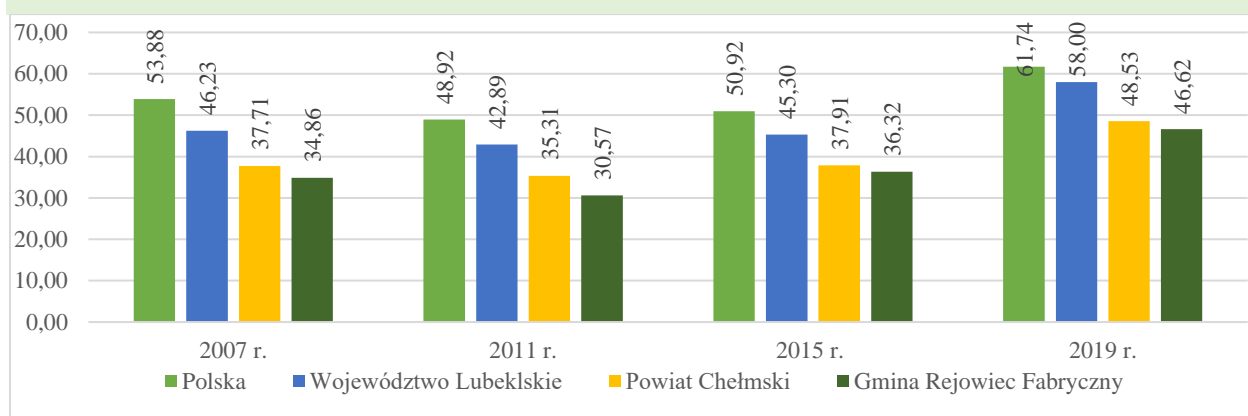
Kolejnym elementem, który warto wziąć pod uwagę aktywność obywatelską jest analiza frekwencji wyborczej. Uznaje się bowiem, że im wyższy udział mieszkańców w czasie głosowania tym wyższa świadomość społeczna, jak również wyższa chęć uczestnictwa w życiu publicznym.

Wykres 12. Wybory Prezydenta RP - I i II tura (w %).

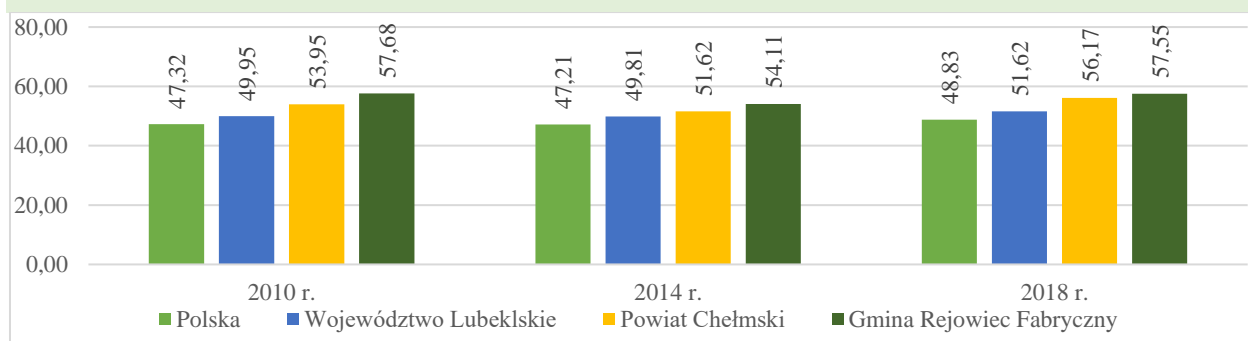
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PKW.

Wykres 13. Wybory do Sejmu RP (w %).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PKW.

Wykres 14. Wybory samorządowe (w %).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PKW.

W Gminie Rejowiec Fabryczny we wszystkich głosowaniach wyborczych w wyborach na Prezydenta RP i do Sejmu RP frekwencja była na podobnym poziomie jak w powiecie chełmskim, natomiast niższa niż średnia ogólnopolska i w województwie lubelskim.

Jeśli zaś chodzi o wybory samorządowe to frekwencja w Gminie Rejowiec Fabryczny w każdym badanym roku była wyższa niż średnia ogólnopolska i frekwencja w województwie lubelskim oraz w powiecie chełmskim.

Tabela 11. Frekwencja wyborcza w Wyborach Samorządowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny w 2014 i 2018 r.

Lp.	Sołectwo	Frekwencja wyborcza w wyborach Samorządowych 2014	Frekwencja wyborcza w wyborach Samorządowych 2018
1.	Gołąb	55,85 %	38,08 %
2.	Józefin	53,67 %	41,40 %
3.	Kanie	51,04 %	46,85 %
4.	Kanie - Stacje	51,04 %	46,85 %
5.	Krasne	53,67 %	41,40 %
6.	Krzywowola	55,38 %	57,00 %
7.	Leszczanka	55,85 %	38,08 %
8.	Liszno	55,85 %	38,08 %
9.	Liszno – Kolonia	55,85 %	38,08 %
10.	Pawłów	55,38 %	57,00 %
11.	Toruń	55,85 %	38,08 %
12.	Wólka Kańska	51,04 %	46,85 %
13.	Wólka Kańska – Kolonia	51,04 %	46,85 %
14.	Zalesie Kańskie	55,85 %	38,08 %
15.	Zalesienie Krasieńskie	53,67 %	41,40 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny i PKW.

Tabela 12. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.

	Miejscowość	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	Frekwencja wyborcza (Wybory Samorządowe 2014)	Poniżej poziomu normalizacji	Frekwencja wyborcza (Wybory Samorządowe 2018)	Poniżej poziomu normalizacji	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE POZIOMU KAPITAŁU SPOŁECZNEGO
			Próg	0,24	Próg	54,07	Próg	44,01	
1	Gołąb	0	0,00	1	55,85%	0	39,08%	1	2
2	Józefin	0	0,00	1	54,11%	0	41,40%	1	2
3	Kanie	4	0,98	0	51,04%	1	46,85%	0	1
4	Kanie-Stacja	0	0,00	1	51,04%	1	46,85%	0	2
5	Krasne	1	0,21	1	53,67%	1	41,40%	1	3
6	Krzywowola	1	0,53	0	55,38%	0	57,00%	0	0
7	Leszczanka	0	0,00	1	55,85%	0	39,08%	1	2
8	Liszno	2	0,47	1	55,85%	0	39,08%	1	2
9	Liszno-Kolonia	0	0,00	0	55,85%	0	39,08%	1	1
10	Pawłów	4	0,51	1	55,38%	0	57,00%	0	1
11	Toruń	0	0,00	0	55,85%	0	39,08%	1	1
12	Wólka Kańska	3	0,89	1	51,04%	1	46,85%	0	2
13	Wólka Kańska-Kolonia	0	0,00	0	51,04%	1	46,85%	0	1
14	Zalesie Kańskie	0	0,00	0	55,85%	0	39,08%	1	1
15	Zalesie Krasieńskie	0	0,00	0	53,67%	1	41,40%	1	2
	Średnia:	1,00	0,24	0,53	54,10%	0,40	44,01%	0,60	1,53
	RAZEM:	15	3,61	8		6		9	23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny, NGO i PKW.

Analizując powyższe dane z tabeli można zauważyć, iż:

Najwyższy odsetek niekorzystnych zjawisk w obszarze poziomu kapitału społecznego, biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych organizacji NGO oraz frekwencję wyborczą w wyborach samorządowych występuje w miejscowości Krasne.

Duży odsetek niekorzystnych zjawisk w obszarze poziomu kapitału społecznego, biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych organizacji NGO oraz frekwencję wyborczą w wyborach samorządowych występuje w miejscowościach: Gołąb, Józefin, Kanie-Stacja, Leszczanka, Liszno, Wólka Kańska i Zalesie Krasieńskie.

4. 7. Bezpieczeństwo publiczne

Poczucie bezpieczeństwa lub jego brak przesądza o jakości życia i rozwoju społeczeństwa. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie porządku publicznego, bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej należy do zadań własnych gminy. Za bezpieczeństwo na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny odpowiada Komisariat Policji w Rejowcu Fabrycznym. Za ochronę przeciwpożarową odpowiada Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Chełmie oraz trzy jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w Kaniem, Pawłowie oraz Wólce Kańskiej.

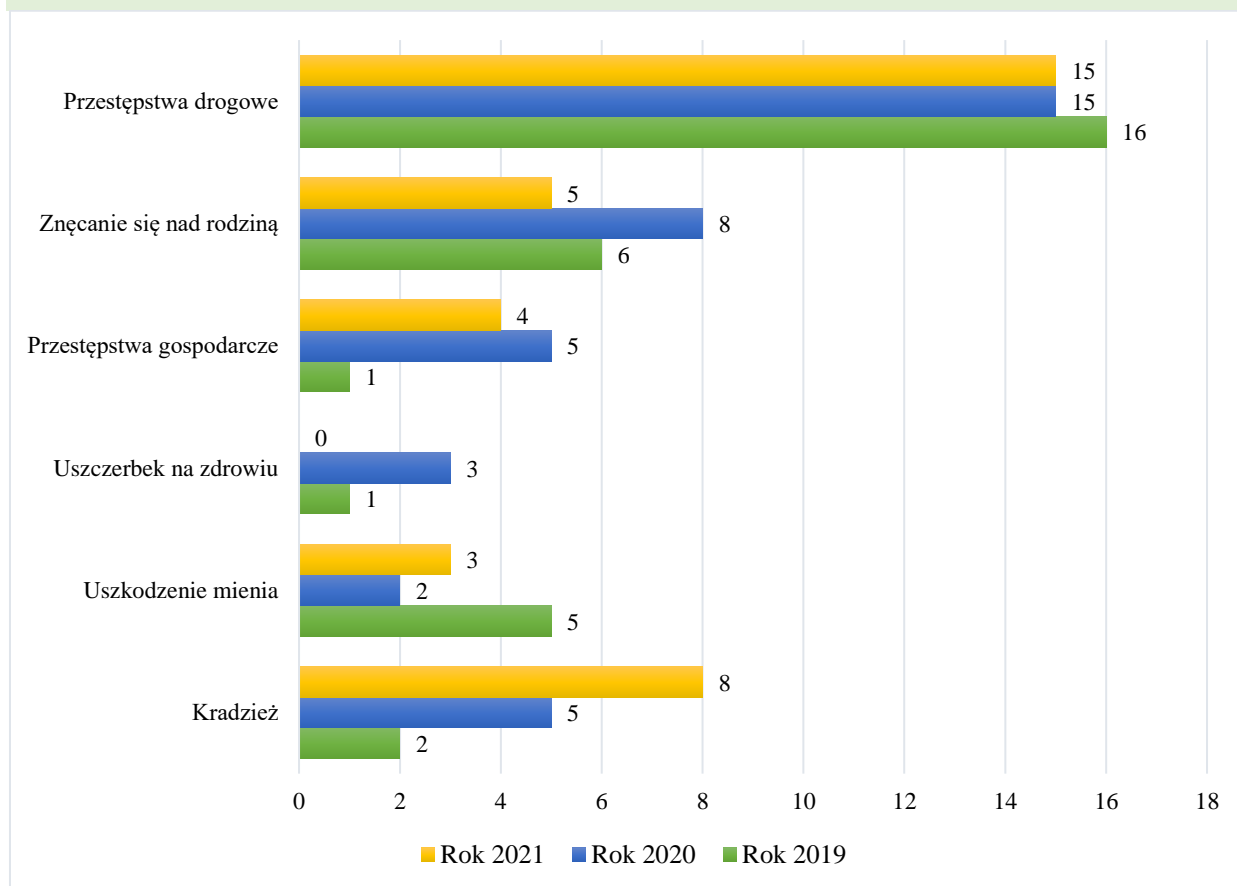
Zgodnie z danymi Komisariatu Policji w Rejowcu Fabrycznym w 2021 roku dokonano łącznie:

- ✓ 30 przestępstw,
- ✓ 43 wykroczeń,
- ✓ 68 interwencji domowych.

Ponadto założono 13 „Niebieskich Kart”. Doszło także do jednego włamania w miejscowości Krasne oraz jednego pobicia i bójki w Pawłowie.

Zestawienie przestępstw popełnionych na terenie gminy za lata 2019-2021 przedstawiono na wykresie poniżej.

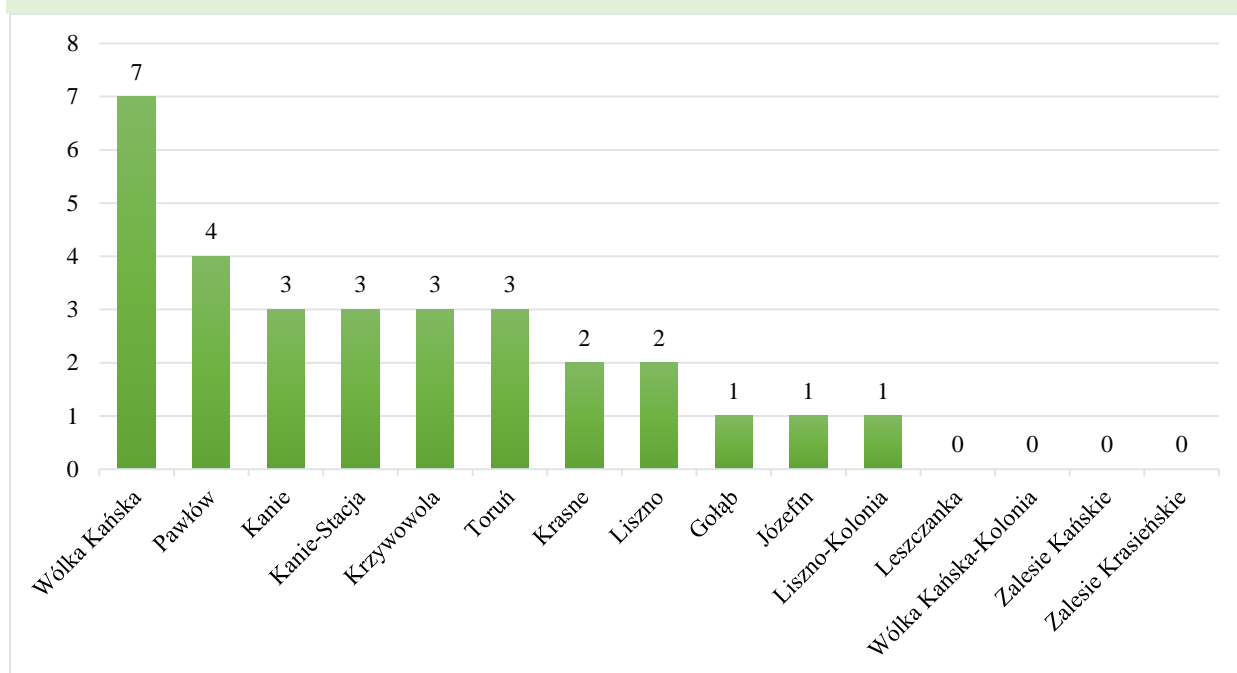
Wykres 15. Przestępstwa popełnione na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu Policji w Rejowcu Fabrycznym.

Analizując liczby przestępstw popełnionych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny można zauważyć, iż liczbą popełnionych przestępstw utrzymuje się na podobnym poziomie m. in. przestępstwa drogowe. Jednakże mimo mniejszej liczby wszczętych postępowań ogółem, nastąpił wzrost wszczętych postępowań w kategorii przestępstwa kryminalne. Wpływ na to miał wzrost przestępstw kradzieży cudzej rzeczy oraz uszkodzenia mienia. Przestępstwa takie były dokonywane na szkodę nie tylko osób prywatnych, ale również na szkodę Urzędów i Instytucji. W 2021r. nastąpił spadek ilości przestępstw gospodarczych oraz przypadków znęcania się nad rodziną.

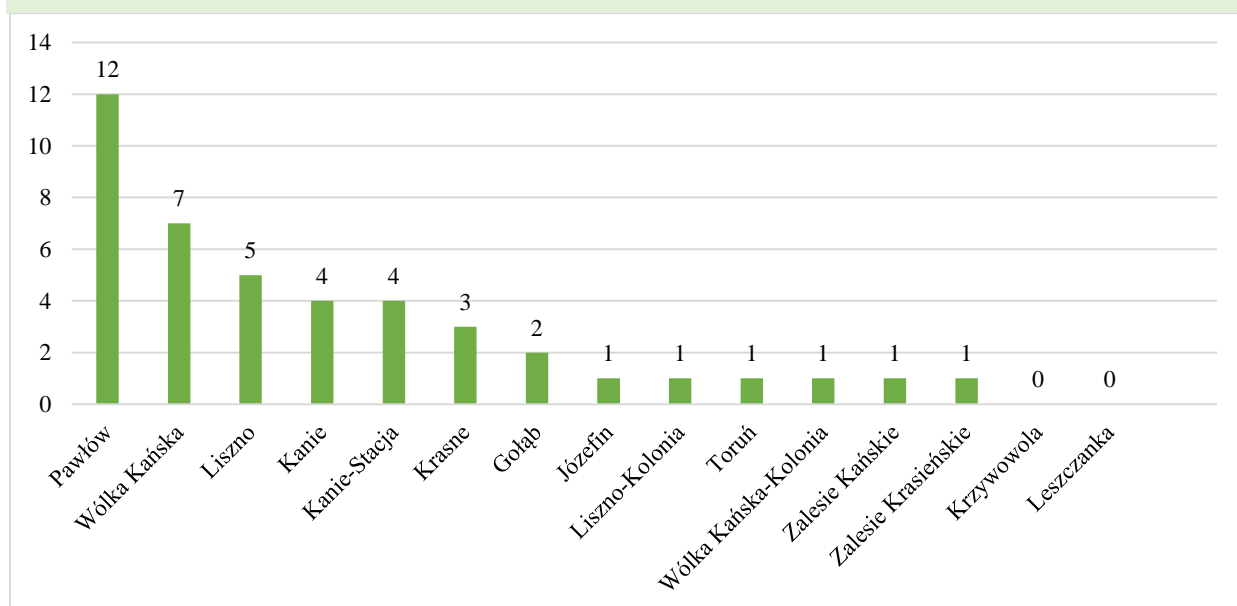
Wykres 16. Liczba przestępstw w 2021r. w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu w Rejowcu Fabrycznym.

Najwięcej przestępstw w 2021 roku popełniono w sołectwach: Wólka Kańska (7) i Pawłów (4).

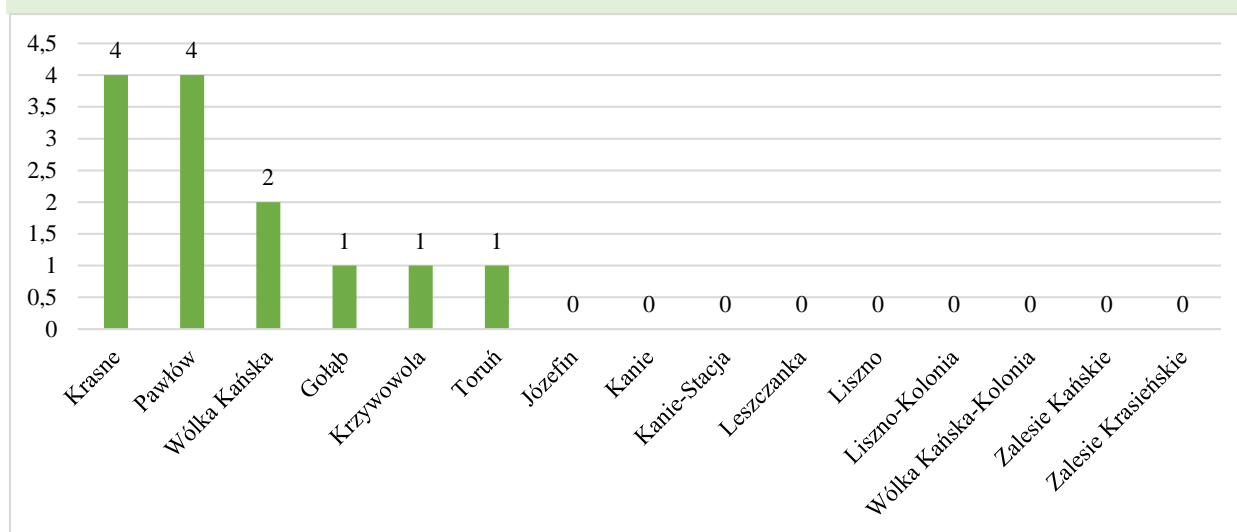
Wykres 17. Liczba wykroczeń w 2021r. w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu w Rejowcu Fabrycznym.

Najwięcej wykroczeń popełniono natomiast w Pawłowie (12) oraz Wólce Kańskiej (7).

Wykres 18. Liczba założonych niebieskich kart w 2021r. na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu w Rejowcu Fabrycznym.

Najwięcej niebieskich kart założono w Krasnem (4) i Pawłowie (4).

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz minimalizowania skutków znęcania się nad członkami rodziny dzielnicowi Komisariatu Policji w Rejowcu Fabrycznym i Posterunku Policji w Rejowcu uczestniczyli w spotkaniach Interdyscyplinarnych i Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Spotkania takie z uwagi na Covid 19 odbywały się w różnej formie i ograniczonej liczbie. Policjanci w ramach interwencji domowych w 2021r. sporządzili 13 „Niebieskich Kart”. Rodziny z problemem przemocy były pod szczególnym nadzorem dzielnicowego, który w ramach zadań służbowych prowadził rozmowy z osobami podejrzanymi o znęcanie nad członkami rodzin uświadamiając ich o konsekwencjach stosowania przemocy.

Najwyższy poziom przestępczości, jako suma: liczby przestępstw, wykroczeń, „Niebieskich Karta” na 100 mieszkańców stwierdzono w sołectwach: Kanie-Stacja, Krzywowola, Pawłów, Toruń i Wólka Kańska.

Wyższy poziom przestępczości od średniej dla całej gminy stwierdzono także w sołectwach: Gołąb, Józefin, Kanie, Krasne, Liszno, Wólka Kańska-Kolonia i Zalesie Krasieńskie.

Tabela 13. Poziom przestępczości w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny w 2021r.

	Miejscowość	Liczba przestępstw	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Przekroczenie	Liczba wykroczeń	Liczba wykroczeń na 100 mieszkańców	Przekroczenie	Liczba założonych niebieskich kart	Liczba założonych niebieskich kart na 100 mieszkańców	Przekroczenie	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK
			Próg	0,72		Próg	0,89		Próg	0,21	
1	Gołąb	1	0,41	0	2	0,83	0	1	0,41	1	1
2	Józefin	1	0,82	1	1	0,82	0	0	0,00	0	1
3	Kanie	3	0,74	1	4	0,00	0	0	0,00	0	1
4	Kanie-Stacja	3	1,36	1	4	1,72	1	0	0,00	0	2
5	Krasne	2	0,42	0	3	0,63	0	4	0,83	1	1
6	Krzywowola	3	1,60	1	0	0,00	0	1	0,53	1	2
7	Leszczanka	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0
8	Liszno	2	0,47	0	5	1,18	1	0	0,00	0	1
9	Liszno-Kolonia	1	0,36	0	1	0,36	0	0	0,00	0	0
10	Pawłów	4	0,51	0	12	1,52	1	4	0,51	1	2
11	Toruń	3	2,03	1	1	0,68	0	1	0,68	1	2
12	Wólka Kańska	7	2,08	1	7	2,08	1	2	0,20	0	2
13	Wólka Kańska-Kolonia	0	0,00	0	1	0,90	1	0	0,00	0	1
14	Zalesie Kańskie	0	0,00	0	1	0,87	0	0	0,00	0	0
15	Zalesie Krasieńskie	0	0,00	0	1	2,27	1	0	0,00	0	1
	Średnia:	2,00	0,72	0,40	2,87	0,89	0,40	0,87	0,21	0,33	1,13
	Razem:	30	10,82	6,00	43,00	13,42	6,00	13,00	3,17	5,00	17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisariatu w Rejowcu Fabrycznym.

ANALIZA KONCENTRACJI NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH

Tabela 14. Stopień natężenia zjawisk kryzysowych w sferze społecznej w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.

	Miejscowość	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze pomocy społecznej	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze przestępczości	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W SFERZE SPOŁECZNEJ
1	Gołąb	2	2	1	5
2	Józefin	3	2	1	6
3	Kanie	6	1	1	8
4	Kanie-Stacja	4	2	2	8
5	Krasne	6	3	1	10
6	Krzywowola	1	0	2	3
7	Leszczanka	2	2	0	4
8	Liszno	4	2	1	7
9	Liszno-Kolonia	1	1	0	2
10	Pawłów	5	1	2	8
11	Toruń	2	1	2	5
12	Wólka Kańska	2	2	2	6
13	Wólka Kańska-Kolonia	5	1	1	7
14	Zalesie Kańskie	3	1	0	4
15	Zalesie Krasieńskie	3	2	1	6
	RAZEM:	49	23	17	89

Źródło: Opracowanie własne.

ROZDZIAŁ V

SFERA

GOSPODARCZA

W analizie wskaźników dotyczących sfery gospodarczej oparto się na danych o sytuacji finansowej Gminy, liczbie podmiotów gospodarczych, charakterystyce gospodarstw rolnych, liczbie osób pracujących na terenie gminy, liczbie osób bezrobotnych, atrakcyjności inwestycyjnej na terenie gminy.

5. 1. Sytuacja finansowa Gminy

Zasoby finansowe są podstawą działania jednostek samorządu terytorialnego oraz warunkiem realizowania nałożonych na nie zadań. Gospodarka finansowa gmin realizowana jest na podstawie budżetu, czyli całorocznego planu dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tych jednostek, przygotowywanego przez organy wykonawcze, a przyjmowanego przez organ stanowiąco-kontrolny w formie uchwał budżetowych.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. budżet gminy zamknął się nadwyżką w wysokości 4.834.840,81 zł, tj. większą niż planowano o 3.726.229,67zł - plan nadwyżki to kwota: -1.108.611,14 zł.

Dochody

Budżet gminy na dzień 31 grudnia 2021 roku został wykonany w 94,66 %, tj. do wysokości 26.318.811,63 zł w stosunku do planu 27.804.350,18 zł po stronie dochodów, z czego:

- Dochody bieżące pochodziły z tytułu:
  - Udziałów gminy w PIT i CIT – 1.795.820,40 zł;
  - Subwencji – 8.415.437,00 zł;
  - Dochodów z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące – 7.472.316,40 zł;
  - Podatków, opłat oraz pozostałych dochodów – 3.283.551,44 zł.
- Dochody majątkowe wyniosły 5.351.686,39 zł.

Wydatki

Wydatki gminy zostały wykonane w 74,31 %, tj. do wysokości 21.483.970,82 zł w odniesieniu do planu 28.912.961,32 zł. Wśród wydatków wyróżniamy:

- Wydatki bieżące, w tym na:
  - Transport i łączność – 184.302,83 zł;
  - Pomoc społeczną – 7.689.129,33 zł;
  - Oświatę i wychowanie – 5.968.840,79 zł;

- Gospodarkę komunalną i ochronę środowiska – 1.030.156,94 zł;
  - Kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego – 678.649,19 zł.
- Wydatki majątkowe, w tym na:
- Rolnictwo i łowiectwo – 16.831,43 zł;
  - Wytwarzanie i zaopatrzenie w wodę – 31.625,13 zł;
  - Transport i łączność – 2.173.558,59 zł;
  - Oświatę i wychowanie – 42.259,00 zł;
  - Gospodarkę komunalną i ochronę środowiska – 25.678,00 zł;
  - Kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego – 33.555,70 zł.

Przychody

Planowane przychody budżetu gminy w kwocie 1.879.251,14 zł wykonane zostały do wysokości 1.879.251,14 zł, tj. w 100% z tego:

- z tytułu wolnych środków – 1.092.161,40 zł;
- z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunkach wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków związanych ze szczególnymi zasadami wykorzystania budżetu – 787.089,74 zł.

Rozchody

Rozchody budżetu ogółem w 2021 roku wyniosły 750.640,00 zł w stosunku do zaplanowanych 770.640,00 zł na spłaty kredytów i pożyczek w wysokości 750.640,00 zł.

Zobowiązania

Na koniec 2021r. zobowiązania gminy z tytułu kredytów i pożyczek wyniosły 6.325.275,27 zł.

Tabela 15. Wykonanie budżetu Gminy Rejowiec Fabryczny za lata 2019-2021.

Rok	Dochody ogółem			Wydatki ogółem			Wynik budżetu Deficyt/nadwyżka	
	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	% wykonania	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	% wykonania	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
2019	28.907.097,33	26.072.339,18	90,19	29.069.219,33	23.942.396,29	82,36	-162.122,00	2.129.942,89
2020	24.377.976,38	24.173.659,54	99,16	27.449.401,73	25.365.833,75	92,41	-3.071.425,35	-1.192.174,21
2021	27.804.350,18	26.318.811,63	94,66	28.912.961,32	21.483.970,82	74,31	-1.108.611,14	4.834.840,81

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb-NDS z wykonania budżetu gminy.

Analizując powyższe dane można stwierdzić, iż w wykonaniu budżetu dodatni wynik Gmina Rejowiec Fabryczny miała w roku 2019 i 2021r. Ujemny wynik budżetu zanotowano w 2020r., co związane było z dużą liczbą inwestycji realizowanych na terenie Gminy. Ogólnie relacja deficytu/nadwyżki do dochodu jest na stabilnym poziomie. Sytuacja finansowa Gminy Rejowiec Fabryczny jest dobra.

Tabela 16. Prognoza dochodów i wydatków do 2026r.

	2022	2023	2024	2025	2026
Dochody ogółem	31.235.878,43	19.920.000,00	19.530.000,00	19.845.000,00	20.310.000,00
Wydatki ogółem	36.563.710,57	18.800.000,00	18.570.000,00	18.775.000,00	19.229.500,00
Wynik budżetu	-5.327.832,14	1.120.000,00	960.000,00	1.070.000,00	1.080.500,00
Kwota długu	6.751.100,00	5.631.100,00	4.671.100,00	3.601.100,00	2.520.600,00
Spląty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych	2.107.659,27	1.120.000,00	960.000,00	1.070.000,00	1.080.500,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie WPF Uchwała Nr XXXII/214/2021 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 9 grudnia 2021 roku.

Do planowania przyjęto kwoty dochodów ustalonych na podstawie pisma z Ministerstwa Rozwoju i Finansów oraz od Wojewody Lubelskiego, jak też szacunki dochodów własnych na podstawie planowanych stawek podatków i opłat lokalnych oraz podatku rolnego. Wydatki zostały zaplanowane na podstawie wyliczeń własnych przyjmując założenia wzrostu cen, zgodnie z założeniami Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na rok bieżący i lata następne w zakresie inflacji, wzrostu kosztów i płac. Gmina Rejowiec Fabryczny w Wieloletniej Prognozie Finansowej zawarła przedsięwzięcia, które pokazuje poniższa tabela nr 17.

Tabela 17. Przedsięwzięcia do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy.

	Nazwa przedsięwzięcia	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe
		od	do	
1.	Budowa sieci kanalizacji grawitacyjno-tłocznej w miejscowości Pawłów ul. Lubelska, ul. Pastownie	2016	2022	2.700.000,00
2.	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Pawłowie	2019	2022	830.000,00
3.	Przebudowa odcinka drogi gminnej w miejscowości Kanie Nr 104602L, Nr 115763L	2020	2022	2.280.000,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie WPF Uchwała Nr XXXII/214/2021 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 9 grudnia 2021 roku.

5. 2. Działalność gospodarcza

Działalność gospodarcza na terenie gminy skupia się na handlu i usługach, nastawionych na zaspokajanie lokalnego popytu, głównie dla rolnictwa. Na terenie gminy funkcjonują m. in.: zakłady remontowo-budowlane, mechaniki pojazdowej, stację benzynową, Centrum Konferencyjno-Hotelowe „REGENT”, domki na wynajem „CICHA WODA”, cukiernię, kwiaciarnię, zakłady drzewne, wytwórnia mas bitumicznych i betony, zakłady sprzedające materiały budowlane oraz zakład kamieniarski. Podmioty te świadczą swoje usługi nie tylko dla mieszkańców gminy, ale także dla mieszkańców gmin ościennych.

Tabela 18. Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON.

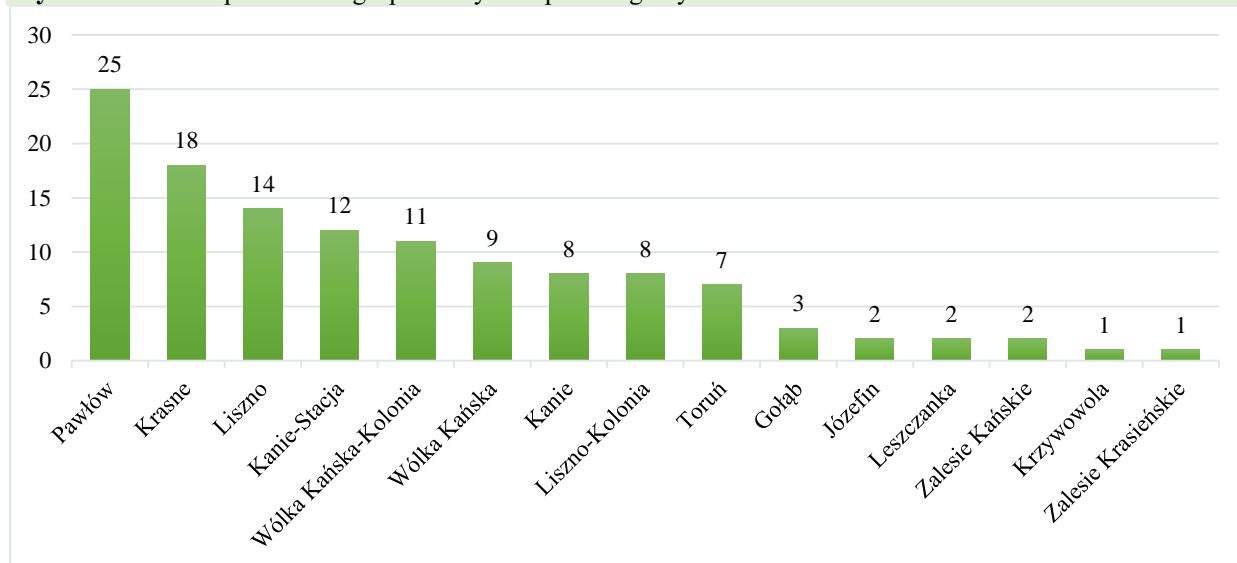
Lp.	Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON	2021
1	Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	467
2	Podmioty gospodarcze według CEIDG– ewidencja gminna	123
3	Podmioty gospodarcze z podziałem na sekcje PKD	123
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2
B	Górnictwo i wydobywanie	0
C	Przetwórstwo przemysłowe	18
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2
F	Budownictwo	34
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	36
H	Transport i gospodarka magazynowa	9
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1
J	Informacja i komunikacja	1

K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0
P	Edukacja	2
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0
S	Pozostała działalność usługowa	3
T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0
U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG.

Według klasyfikacji PKD w 2021 r. najwięcej osób fizycznych prowadzi działalność gospodarczą z branży handlu hurtowego i detalicznego, budownictwa i przetwórstwa przemysłowego.

Wykres 19. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych sołectwach.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w miejscowościach Pawłów (25 podmiotów – 20,3% wszystkich podmiotów gospodarczych w gminie) i Krasne (18 podmiotów – 14,6%). Są to głównie podmioty jednoosobowe, specjalizujące się w usługach. W branży produkcyjnej dominuje przemysł drzewny, ulokowany głównie na terenie miejscowości Pawłów i Krasne.

Tabela 19. Poziom przedsiębiorczości w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.

	Miejscowość	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w 2022 roku	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
		Próg			
1	Gołąb	3	1,24	1	1
2	Józefin	2	1,64	1	1
3	Kanie	8	1,97	1	1
4	Kanie-Stacja	12	5,45	0	0
5	Krasne	18	3,75	0	0
6	Krzywowola	1	0,53	1	1
7	Leszczanka	2	2,17	1	1
8	Liszno	14	3,32	0	0
9	Liszno-Kolonia	8	2,91	0	0
10	Pawłów	25	3,21	0	0
11	Toruń	7	4,73	0	0
12	Wólka Kańska	9	2,68	1	1
13	Wólka Kańska-Kolonia	11	3,99	0	0
14	Zalesie Kańskie	2	1,74	1	1
15	Zalesie Krasieńskie	1	2,27	1	1
Średnia:		8,20	2,77	0,53	0,53
Razem:		123	41,61	8,00	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG.

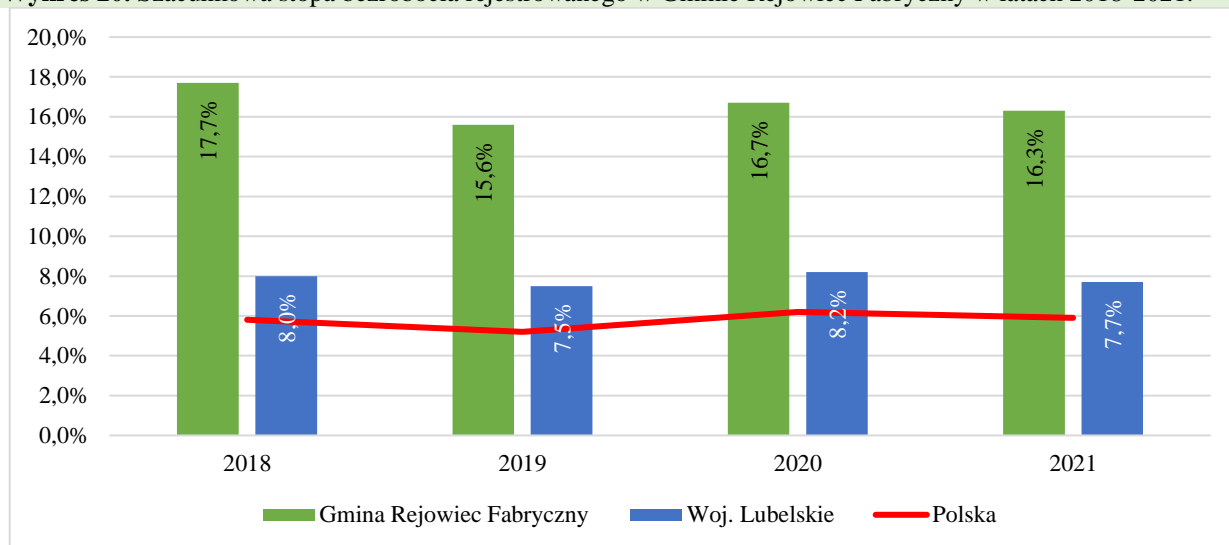
Analizując powyższe dane w tabeli można stwierdzić, iż:

Najniższy poziom przedsiębiorczości występuje w miejscowościach: Gołąb, Józefin, Kanie, Krzywowola, Leszczanka, Wólka Kańska, Zalesie Kańskie oraz Zalesie Krasieńskie.

5. 3. Rynek pracy

W Gminie Rejowiec Fabryczny na koniec 2021r. liczba osób bezrobotnych wyniosła 225 osób. W stosunku do roku 2020 liczba ta zmniejszyła się o 47 osoby. W strukturze bezrobocia wzorem lat ubiegłych przeważają nieznacznie kobiety oraz osoby po 50-tym roku życia i do 30-tego roku życia. W roku 2021 największy odsetek bezrobotnych stanowiły osoby z długoletnim stażem bezrobocia (ponad 24 miesiące) – ok. 33%. Zapobieganie bezrobociu w Gminie Rejowiec Fabryczny opiera się na tworzeniu tymczasowych miejsc pracy poprzez współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Chełmie.

Wykres 20. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2018-2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela 20. Liczba osób bezrobotnych w podziale na poszczególne miejscowości w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021.

Miejscowość	Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych			Liczba osób długostrwale bezrobotnych		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Gołąb	12	10	14	5	3	2

Józefin	8	11	9	3	4	5
Kanie	12	21	14	3	3	4
Kanie-Stacja	5	6	5	1	1	0
Krasne	25	32	22	5	3	5
Krzywowola	32	34	32	11	13	11
Leszczanka	12	18	12	3	5	2
Liszno	6	5	5	1	2	3
Liszno-Kolonia	12	12	9	3	3	4
Pawłów	64	66	54	18	18	20
Toruń	8	5	7	1	1	2
Wólka Kańska	27	25	21	12	10	8
Wólka Kańska-Kolonia	15	17	13	3	2	4
Zalesie Kańskie	8	8	7	5	4	4
Zalesie Krasieńskie	3	2	1	0	1	0
RAZEM:	249	272	225	74	73	74

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie.

Liczba osób bezrobotnych ma tendencję spadkową. Jednak liczba osób długotrwale bezrobotnych od 3 lat utrzymuje się w okolicach 73 osób.

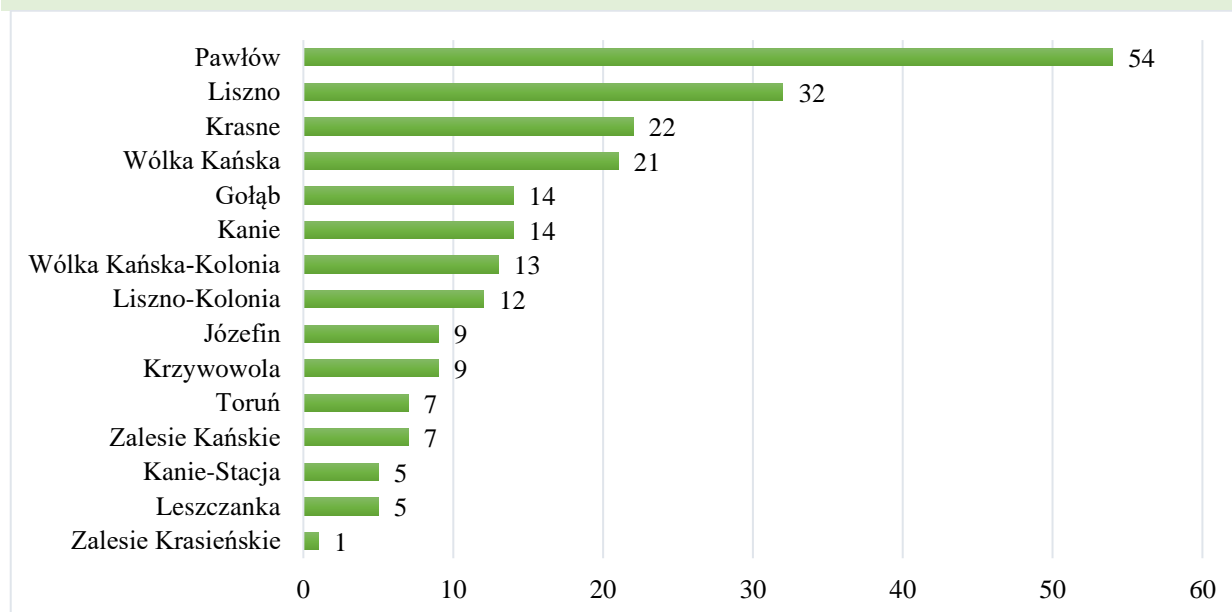
Tabela 21. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym według płci w latach 2018-2021.

Rok	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci			
	2018	2019	2020	2021
Ogółem	11,1 %	9,8 %	10,7 %	9,1 %
Mężczyźni	9,2 %	7,7 %	8,5 %	7,6 %
Kobiety	13,4 %	12,3 %	13,5 %	10,9 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym ma tendencję spadkową. Kobiety przeważają nieznacznie nad mężczyznami.

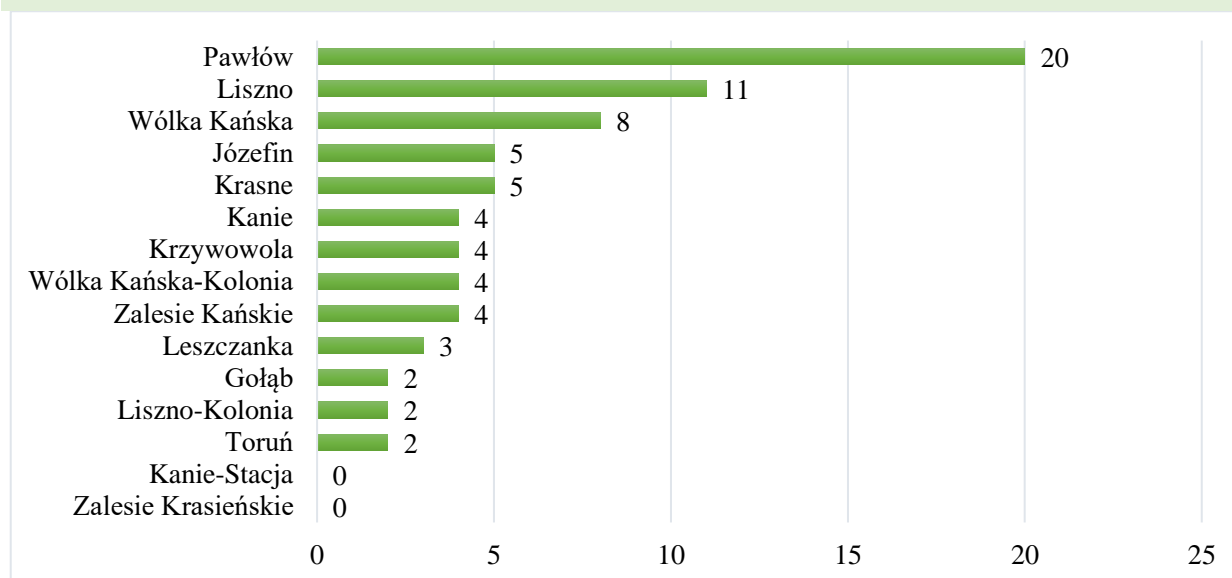
Wykres 21. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach w 2021r.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie zarejestrowanych było 225 osób bezrobotnych. Najwięcej osób bezrobotnych zamieszkiwało w miejscowościach: Pawłów (54 osób – 24,0 % ogółu bezrobotnych na terenie gminy) oraz Liszno (32 osoby – 14,2 %).

Wykres 22. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach w 2021r.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie.

Bezrobocie jest negatywnym zjawiskiem społecznym. Może mieć zły wpływ na sytuację materialną oraz zdrowie psychiczne zarówno bezrobotnych, jak i ich rodzin. Zjawisko to jest tym gorsze (bardziej dokuczliwe) im osoba nim objęta, bezrobotny, pozostaje długo bez pracy. Szczególny nacisk winien być położony na wsparcie grup znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, zwłaszcza osób długotrwale bezrobotnych, które stanowią 8,89% ogółu mieszkańców pozostających bez pracy na terenie gminy. Najwięcej osób długotrwale bezrobotnych zamieszkiwało w miejscowościach: Pawłów (20 osób – 27,0 % ogółu długotrwale bezrobotnych na terenie gminy), Liszno (11 osoby – 14,9 %) i Wólka Kańska (8 osób – 10,8%).

Najwyższy poziom bezrobocia, jako suma osób bezrobotnych i osób długotrwale bezrobotnych występuje w miejscowościach: Krzywowola, Liszno, Pawłów i Wólka Kańska-Kolonia.

Wyższy poziom bezrobocia od średniej dla całej gminy stwierdzono także w sołectwach: Kanie-Stacja, Krasne, Leszczanka, Toruń oraz Wólka Kańska.

Tabela 22. Poziom bezrobocie w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny w 2021 r.

	Miejscowość	Liczba osób bezrobotnych w 2021 roku	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	Przekroczenie	Liczba osób długotrwale bezrobotnych 2021	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców	Przekroczenie	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE BEZROBOCIA
		Próg		4,66	Próg		1,35	
1	Gołąb	14	4,38	0	2	0,63	0	0
2	Józefin	9	4,29	0	5	1,22	0	0
3	Kanie	14	3,44	0	4	0,98	0	0
4	Kanie-Stacja	5	4,72	1	0	0,00	0	1
5	Krasne	22	4,70	1	5	1,04	0	1
6	Krzywowoła	9	4,81	1	4	2,14	1	2
7	Leszczanka	5	4,17	0	3	2,50	1	1
8	Liszno	32	7,58	1	11	2,61	1	2
9	Liszno-Kolonia	12	4,36	0	2	0,73	0	0
10	Pawłów	54	6,94	1	20	2,57	1	2
11	Toruń	7	4,73	0	2	1,35	1	1
12	Wólka Kańska	21	4,47	0	8	1,70	1	1
13	Wólka Kańska-Kolonia	13	4,71	1	4	1,45	1	2
14	Zalesie Kańskie	7	4,38	0	4	1,34	0	0
15	Zalesie Krasieńskie	1	2,27	0	0	0,00	0	0
ŚREDNIA:		15,00	4,66	0,40	4,93	1,35	0,47	0,87
RAZEM:		225	69,95	6	74	20,26	7	13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie.

Tabela 23. Stopień natężenia zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.

	Miejscowość	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze działalności gospodarczej	Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze bezrobocia	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W SFERZE GOSPODARCZEJ
1	Gołąb	1	0	1
2	Józefin	1	0	1
3	Kanie	1	0	1
4	Kanie-Stacja	0	0	0
5	Krasne	0	1	1
6	Krzywowoła	1	2	3
7	Leszczanka	1	1	2
8	Liszno	0	2	2
9	Liszno-Kolonia	0	0	0
10	Pawłów	0	2	2
11	Toruń	0	0	0
12	Wólka Kańska	1	1	2
13	Wólka Kańska-Kolonia	0	1	1
14	Zalesie Kańskie	1	1	2
15	Zalesie Krasieńskie	1	0	1
	RAZEM:	8	11	19

Źródło: Opracowanie własne.

ROZDZIAŁ VI

SFERA

PRZESTRZENNA

6. 1. Charakterystyka zagospodarowania przestrzennego

Gmina Rejowiec Fabryczny objęta jest w całości Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego. Taki stan faktyczny należy uznać w związku z obecnie obowiązującą zasadą faktywności planowania, za przykład prowadzenia prawidłowej i skutecznej polityki przestrzennej. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są jedynymi skutecznymi narzędziami prowadzenia gospodarki przestrzennej, uwzględniającymi ważenie interesu publicznego (dobra wspólnego) z interesami prywatnymi oraz określają zasady zagospodarowania terenu oparte na precyzyjnie dobranych parametrach i wskaźnikach kształtowania zabudowy. Potrzeby rozwojowe Gminy oraz częste zmieniające się wymogi prawne stawiane miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego powodują konieczność zmian obowiązujących planów. Na terenie Gminy obowiązuje 6 uchwał planistyczne (Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny uchwalony uchwałą Nr XIV/68/03 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 29 grudnia 2003r. oraz jego pięć zmian).

Dokonując analizy obowiązujących planów miejscowych należy podzielić je na dwie grupy. Do pierwszej można zaliczyć zasadniczy plan miejscowy gminy z roku 2003 opracowany na podstawie nieobowiązującej już ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. nr 15, poz. 139 z późn. zm.), która nie wymagała tak jak obecnie obowiązujące przepisy w tym zakresie, szczegółowego określenia przeznaczenia i sposobu zagospodarowania nieruchomości. Pozostałą grupę uchwał planistycznych, stanowi pięć zmian:

- Uchwała nr XLVI/239/10 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 14 września 2010 roku w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny dla obszarów położonych w miejscowości Pawłów.
- Uchwała nr XLVI/240/10 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 14 września 2010 roku w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny dla obszarów położonych w miejscowości Kanie.
- Uchwała nr XLVI/241/10 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 14 września 2010 roku w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny dla obszarów położonych w miejscowości Kanie.

- Uchwała nr XXV/127/2012 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 26 października 2012 roku w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XXV/130/2012 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 26 października 2012 roku w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny w zakresie lokalizacji ropociągu oraz jego strefy bezpieczeństwa.
- Uchwała nr XXXVIII/236/2018 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 17, 180, 181, 183, 184, 185/1, 185/2, 186, 187, 188, 345 z obrębu Gołąb w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XXXVIII/237/2018 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 240/19, 240/20, 240/21, 240/22, 457, 102, 103, 223, 455/1 i fragmentu działki o numerze ewidencyjnym 464 z obrębu Kanie w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XXXVIII/238/2018 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 219/4 i 219/6 z obrębu Kanie - Stacja w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XXXVIII/239/2018 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 338, 339, 340 z obrębu Liszno-Kolonia w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XI/66/2019 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 12 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 159, 509, 510, 514, 526, 529, 537/1, 537/2, 540, 575, 576, 609 z obrębu Krasne w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XI/67/2019 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 12 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w miejscowości Liszno dla działek o numerach ewidencyjnych: 16/2, 17, 18, 19/1, 19/2, 178/1, 178/3, 178/4, 179, 184, 187, 207, 220/2, 215, 232, 335, 336, 353, 419, 489, 570 w Gminie Rejowiec Fabryczny.

- Uchwała nr XI/68/2019 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 12 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 675, 676, 677, 678, 697/9, 697/11, 752/3, 1149, 1157, 1229, 1230/1, 1230/2, 1231, 1232, 1233, 1223/1, 1223/2, 1223/3, 1222, 1221, 1220, 1224, 1225, 1226, 1227, 1378, 1203/1, 1203/2, 1203/3, 1440, 1297, 1346/1, 1218/1, 1218/2, 1034/1, 1034/2, 1035, 1036, 1037, 1462, 1437/2, 1234/9, 1234/8 z obrębu Pawłów w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XI/69/2019 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 12 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 808, 809, 844, 353, 355, 95, 174/1, 117/1, 117/2, 117/3, 170, 46, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368/2, 369, 370, 371, 372, 374, 375, 376/1, 379, 380, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 390, 391, 393, 394, 395, 396, 397/1 z obrębu Wólka Kańska w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XI/70/2019 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 12 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 12, 15, 18, 135, 136, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 145, 146, 147/2, 410, 148, 149, 150, 151, 153/1, 153/2, 155, 156, 158, 159/4, 159/5, 160, 161, 162, 163, 165, 166, 167, 168, 169/2, 171, 172, 173, 249/1, w miejscowości Wólka Kańska-Kolonia w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XVII/108/2020 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 29 maja 2020 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 808, 809, 844 z obrębu Wólka Kańska w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XXX/194/2021 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 28 października 2021r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 120, 121, 134, 135, 136, 137 z obrębu Józefin w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XXX/195/2021 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 28 października 2021r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 341/1, 341/2, 342, 343 z obrębu Leszczanka w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XXX/196/2021 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 28 października 2021r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla

działek o numerach ewidencyjnych: 1, 2, 44, 64 z obrębu Zalesie Kańskie oraz działek o numerach ewidencyjnych: 611, 612/1, 612/2, 612/3, 613, 614, 615, 616/1, 616/3, 616/4, 617, 618, 628, 665, 666, 875, 668, 669/1, 669/2, 670, 671, 672 z obrębu Kanie w Gminie Rejowiec Fabryczny.

- Uchwała nr XXX/197/2021 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 28 października 2021r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 1/17, 1/18, 1/19, 1/20, 1/21, 1/22, 1/23, 1/24, 1/25, 1/26, 1/27, 1/28, 1/29, 1/30, 1/31, 1/32, 1/33, 1/34, 84, 133, 135, 172 z obrębu Zalesie Krasieńskie w Gminie Rejowiec Fabryczny.
- Uchwała nr XXXI/200/2021 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 25 listopada 2021r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach ewidencyjnych: 697, 792, 670/1, 670/2, 671/3, 673/1, 718, 822, 673/5, 673/6, 674/1, 675/1, 747, 764/1, 662 z obrębu Toruń w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Planowanie przestrzenne w gminie Rejowiec Fabryczny jest na wysokim poziomie. Gmina posiada Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny przyjęte uchwałą Nr XXXIV/211/2017 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 24 listopada 2017r. Struktura osadnicza gminy ukształtowana jest z podziałem na osady wiejskie o stosunkowo zwartym układzie osadniczym skoncentrowanym wzdłuż ulic, z wyraźną funkcją wiodącą miejscowości: Pawłów, Liszno, Krasne i Kanie.

W zagospodarowaniu przestrzennym widoczny jest podział między obszarami zabudowanymi, a otwartymi. Wskazane jest podtrzymanie realizacji nowej zabudowy w sposób zwarty z istniejącą oraz unikanie rozlewania się zabudowy na tereny otwarte. Gmina ma typowo rolniczy charakter wynikający z dużego udziału gleb wysokich klas bonitacyjnych. Wskazane byłoby utrzymanie dotychczasowego charakteru, przy jednoczesnej dywersyfikacji struktury gospodarczej gminy.

Osadnictwo na terenie gminy ma charakter skupiony. Osady są równomiernie rozmieszczone na obszarze całej gminy. Największymi jednostkami osadniczymi są; Pawłów, Liszno, Krasne i Kanie, które posiadają bardziej złożony układ uliczny od pozostałych miejscowości gminy. Gmina nie posiada wykształconego ośrodka gminnego, a ważniejsze instytucje publiczne, w tym siedziba władz samorządowych gminy, mieszczą się na terenie sąsiedniego miasta Rejowiec Fabryczny.

W przestrzeni gminy dominuje zabudowa niska, ekstensywna. Wysokość większości budynków nie przekracza 10 m. Wyższe są jedynie budynki użyteczności publicznej, zabudowa

wielorodzinna oraz obiekty sakralne, które stanowią dominanty przestrzenne. Przestrzenie publiczne przy obiektach usługowych są urządzone i zadbane. Krajobraz nie jest „zaśmiecony” przez chaotycznie rozmieszczone reklamy i szyldy. Jedyne dysonans stanowią pojedyncze naziemne obiekty infrastruktury technicznej oraz ruiny opuszczonych zabudowań.

W rejonach wzdłuż Kanału Wieprz – Krzna oraz północnego obszaru gminy położonego w Pawłowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, znajdują się duże zwarte kompleksy trwałych użytków zielonych oraz lasów, najczęściej zmeliorowane, które należy chronić przed fragmentaryzacją i przekształcaniem na inne sposoby zagospodarowania.

Cały obszar gminy pokrywa obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zmieniany fragmentarycznie w zależności od potrzeb. Nie zachodzi potrzeba całościowej zmiany planu. Wystarczające jest procedowanie ewentualnych fragmentarycznych zmian w zależności od potrzeb.

6. 2. Dziedzictwo kulturowe

RYS HISTORYCZNY

Gmina Rejowiec Fabryczny jest najmłodszą jednostką terytorialną w województwie Lubelskim. Po oddzieleniu się od miasta Rejowiec Fabryczny rozpoczęła samodzielny byt w lipcu 1991 roku na mocy decyzji Rady Ministrów z grudnia 1990 r.

Początki istnienia osadnictwa na terenie gminy są słabo udokumentowane. Pierwsza wzmianka źródłowa o wsi Łyszcz pochodzi z 1359 roku. Następna pochodzi z I poł. XV w., kiedy to Jan Długosz wspominał o wsi Liszno w "Liberum Beneficiorum". W latach 70-tych XV w. z inicjatywy biskupa chełmskiego Pawła z Grabowy na gruntach wsi Łyszcz powstało miasteczko o nazwie Pawłów, które prawa miejskie utrzymało do roku 1869, kiedy to po upadku powstania styczniowego w wyniku carskich represji Pawłów został zdegradowany do rzędu wsi. W XVII w. Pawłów całkowicie „wchłonał” wieś Łyszcz. Pełnił on funkcję miasta biskupiego do 1818 r. W 1870 r. Pawłów stał się siedzibą Gminy, którą przeniesiono z Liszna.

Wieś Kanie, Wólka Kańska, Zalesie Kańskie (dawniej Majdan) oraz Ewopole (dziś gmina Trawniki) stanowiły dobra rodzin: Siennickich, Rzewuskich, Woronieckich oraz Wojciechowskich. Po reformie rolnej w latach 40-tych XX w. majątek przeszedł na własność państwa, a ostatni właściciele - Zofia i Ksawery Stanisław Wojciechowscy wyemigrowali do

Lublina. W roku 1987 r. obydwój zostali pośmiertnie odznaczeni medalem "Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata" za pomoc okazaną w czasie okupacji hitlerowskiej mieszkańcom żydowskiego pochodzenia.

Intensywny rozwój gminy przypadł na przełom XIX i XX w. Wiązał się on głównie z budową kolei nadwiślańskiej ze stacją kolejową Kanie. W latach następnych powstały m.in. kościoły w Pawłowie i w Kaniem.

Podczas II wojny światowej na terenie gminy stacjonował sztab Frontu Północnego gen. Dąb- Biernackiego. Do najbardziej tragicznych wydarzeń doszło w maju 1942 r., kiedy to w odwecie za akcję partyzantów na pociąg w rejonie stacji Kanie, dokonano bestialskiego mordu na kilkunastu mieszkańcach gminy, rozstrzelując ich na placu szkolnym, gdzie dziś znajduje się mogiła upamiętniająca tamto wydarzenie.

ZABYTKI

W gminie znajduje się dużo ciekawych obiektów i terenów o wartościach historyczno-krajobrazowych, które powinny być chronione oraz wykorzystane dla kreowania indywidualnego charakteru przestrzeni, czy rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznych. Obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- Zespół Pałacowo-Parkowy w Kaniem.

Fotografia 1. Zespół Pałacowo-Parkowy.

Źródło: <https://dipp.info.pl/baza-dipp/tubelskie/powiat-chelmski/gmina-rejowiec-fabryczny/palac-kanie>.

➤ Zespół Pałacowo-Parkowy w Krasnem.

Fotografia 2. Zespół Pałacowo-Parkowy w Krasnem.

Źródło: <http://www.polskiezabytki.pl/m/obiekt/1714/Krasne/>.

➤ Kościół Rzymskokatolicki pw. Św. Jana Chrzciciela w Pawłowie.

Fotografia 3. Kościół Rzymskokatolicki pw. Św. Jana Chrzciciela w Pawłowie.

Źródło: <http://promenadas12.pl/zabytki/>.

➤ Cmentarz Rzymskokatolicki w Pawłowie.

Fotografia 4. Cmentarz Rzymskokatolicki w Pawłowie.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Bardzo dużo obiektów i obszarów zostało wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków. Zostały one podzielone na następujące kategorie: zabytki architektury i budownictwa, parki zabytkowe, cmentarze i miejsca pamięci narodowej.

Tabela 24. Obiekty w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.

Obiekt	Miejscowość
Zabytki architektury i budownictwa	
Chałupa	Kanie
Dom mieszkalny (chałupa gumienego i furmana)	Krasne
Oficyna	Krasne
Dwie chałupy	Krasne
Kapliczka	Liszno
Chałupa z oborą	Liszno
Dworek	Liszno
Chałupa	Liszno
Kapliczka	Pawłów
Trzy domy mieszkalne (chałupa)	Pawłów
Dwie chałupy	Pawłów
Dawny urząd gminy	Pawłów

Dom mieszkalny z masarnią	Pawłów
Młyn elektryczny	Pawłów
Szkoła podstawowa	Pawłów
Plebania ob. Organistówka	Pawłów
Dom mieszkalny	Pawłów
Parki zabytkowe	
Park podworski	Krzywowola
Park podworski	Liszno
Cmentarze	
Cmentarz rzymskokatolicki	Kanie
Cmentarz wojenny z II Wojny Światowej	Liszno
Miejsca pamięci narodowej	
Mogiła ofiar terroru niemieckiego z 1944r.	Krzywowola
Grób Nieznanego Żołnierza	Kanie
Mogiła Żołnierza WP, plut. Tadeusza Uchańskiego	Kanie
Zbiorowa mogiła żołnierzy WP z 1939r.	Pawłów
Płyta pamiątkowa ku czci T. Kościuszki	Pawłów
Pomnik ku czci zamordowanych oraz ofiar niemieckiego nalotu – bombardowania Pawłowa w 1944r.	Pawłów
Tablica pamiątkowa ku czci ofiar niemieckiej pacyfikacji gminy w czasie II Wojny Światowej	Pawłów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Rejowcu Fabrycznym.

Oprócz wyżej wymienionych obiektów w rejestrze zabytków, a także w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków na terenie gminy występują bardzo liczne stanowiska archeologiczne, ujawnione na arkuszach AZP. Trzy z nich zostały wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego:

- grodzisko wczesnośredniowieczne „Szwedzkie Okopy” w Kaniem (AZP 79-87/7) – nr rej. zab. C/36,
- cmentarzysko kurhanowe w Kaniem (AZP 79-87/9) – nr rej. zab. C/37,
- kurhan ziemny w Leszczance (AZP 80-86/58) – nr rej. zab. C/64.

Istotnym elementem krajobrazu kulturowego gminy są liczne kapliczki i krzyże przydrożne. Tylko nieliczne z nich zostały wpisane do gminnej ewidencji zabytków:

Fotografia 5. Kapliczka Św. Nepomucena w Pawłowie.

Źródło: http://www.ug.rejowiec.pl/images/folder_rejowiec_2017.pdf.

Fotografia 6. Kapliczka w Lisznie.

Źródło: http://www.ug.rejowiec.pl/images/folder_rejowiec_2017.pdf

Fotografia 7. Krzyż drewniany w Lisznie.

Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.*

Fotografia 8. Krzyż metalowy w Lisznie.

Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.*

Kolejnym istotnym elementem środowiska kulturowego gminy są liczne miejsca pamięci. Zaliczają się do nich groby, mogiły i tablice pamiątkowe. Większość z nich jest związana z II wojną światową.

Fotografia 9. Mogiła ofiar niemieckiego terroru z 1944r. w Krzywoli.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Fotografia 10. Tablica pamiątkowa ku czci T. Kościuszki w Pawłowie.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Fotografia 11. Tablica pamiątkowa ku czci ofiar niemieckiej pacyfikacji gminy w czasie II Wojny Światowej.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Fotografia 12. Grób Nieznanego Żołnierza na cmentarzu w Kaniem.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny zachowały się liczne dawne zabudowania mieszkalne oraz gospodarskie, drewniane i murowane mające wyraźne cechy architektury regionalnej. Stan zachowania większości zabytków należy określić jako dobry.

6. 3. Infrastruktura techniczna

Komunikacja drogowa

We wschodniej części Gminy Rejowiec Fabryczny z południa na północ, przez miejscowość Pawłów przebiega droga wojewódzka nr 839. Układ komunikacyjny gminy uzupełnia sieć dróg powiatowych oraz sieć dróg gminnych. Długość dróg publicznych o nawierzchni utwardzonej na terenie gminy wynosi ok. 60 km, natomiast o nawierzchni gruntowej ok. 3 km. Długość dróg wewnętrznych i dróg prowadzących do użytków rolnych wynosi niecałe 40 km.

Zasadniczą rolę w obsłudze komunikacyjnej gminy pełnią drogi powiatowe, które łączą się z terenami sąsiednich gmin. Należą do nich:

Tabela 25. Drogi powiatowe na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.

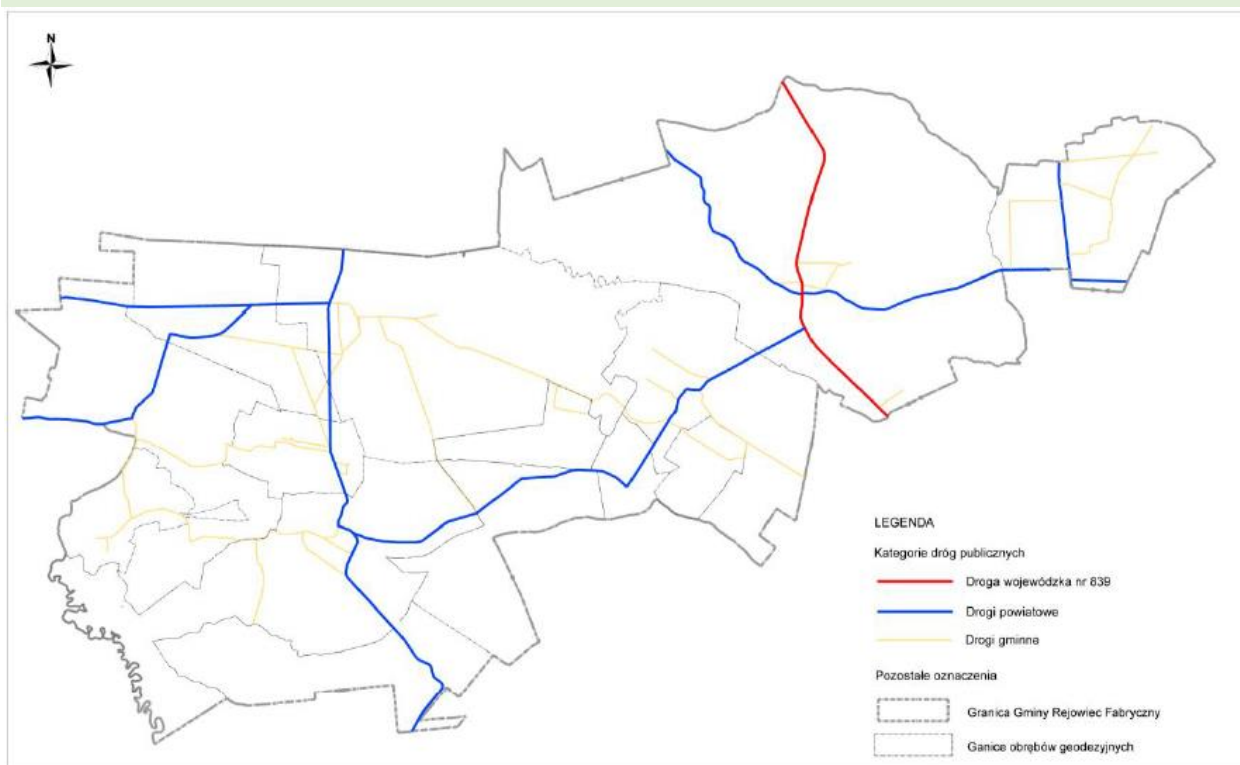
NUMER DROGI	RELACJA	DŁUGOŚĆ (km)
1719L	Wólka Tarnowska – Busówno – Bezek – Rejowiec	1,7
1817L	Pawłów – Henrysin – Staw	4,8
1816L	Marynin – Pawłów	2,8
1815L	Krasne – Józefin – Rejowiec Fabryczny	2,1
1814L	Liszno – Pawłów	8,3
1813L	Oleśniki – Kanie	3,4
1812L	Ewopole – Kanie	4,0
1811L	Chojno – Borowica	8,4
Razem:		35,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Sieć dróg publicznych jest najlepiej rozwinięta w centralnej i północno-zachodniej części gminy. Z kolei najslabiej rozwinięta jest część północna i południowo-zachodnia, gdzie dominują lasy oraz użytki zielone. Sieć dróg publicznych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny jest wystarczająco rozwinięta i dostosowana do jej aktualnych potrzeb rozwojowych.

Mapa 2. Podstawowy układ drogowy Gminy Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Stan techniczny dróg publicznych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny jest zróżnicowany. Wiele dróg wymaga bieżących remontów, a w dalszej perspektywie modernizacji i przebudowy. Głównym problemem struktury komunikacyjnej gminy jest brak wydzielenia ciągów pieszych i rowerowych na obszarach zabudowanych m. in. w Kaniem, Wólce Kańskiej oraz w Krasnem.

Komunikacja kolejowa

Przez teren Gminy przebiega linia kolejowa zelektryfikowana relacji Warszawa – Lublin – Chełm – Dorohusk.

Komunikacja autobusowa

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny nie jest prowadzona wewnętrzna komunikacja autobusowa. Główną rolę w przewozach pasażerskich gminy odgrywa komunikacja prywatna busowa. Busy obsługują linie:

- Liszno – Liszno-Kolonia – Leszczanka – Wólka Kańska – Kanie – Krasne – Pawłów – Rejowiec Fabryczny – Rejowiec Osada – Marysin – Adamów – Chełm;
- Siedliszcze – Pawłów – Rejowiec Fabryczny – Marysin – Adamów – Zawadówka – Chełm;
- Kanie – Kanie-Stacja – Liszno – Gołąb – Zalesie Krasieńskie – Krasne – Pawłów – Rejowiec Fabryczny – Rejowiec Osada – Marysin – Adamów – Wereszcze Duże – Zawadówka – Chełm.

Gospodarka odpadami komunalnymi

Odbiorem odpadów komunalnych od gospodarstw domowych zajmuje się Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Kicińska Magdalena, Strupin Łanowy 12, 22-100 Chełm. Pobór opłat od gospodarstw domowych odbywa się na podstawie deklaracji, których w 2021r. było złożonych 1320 sztuk. Podmioty prowadzące działalność gospodarczą mają indywidualne umowy na odbiór odpadów i samodzielnie rozliczają się z firmami, które mają zezwolenie na wywóz odpadów na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 26. Ilość wytworzonych odpadów w Gminie Rejowiec Fabryczny.

	2019	2020	2021
Łączna ilość zebranych odpadów [t]	531,25	634,03	630,27
Ogółem na 1 mieszkańca [kg]	54,8	63,7	60,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Zgodnie z powyższymi danymi w 2021 roku łączna ilość zebranych odpadów wyniosła 630,27 ton, a na jednego mieszkańca gminy przypadało ogółem 60,2 kg wytworzonych odpadów.

Gospodarka wodna

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny znajdują się trzy ujęcia wody, które zaopatrują w wodę 100% mieszkańców gminy:

- Ujęcie wody w miejscowości Liszno składające się z dwóch studni wierconych o głębokości 60m każda.
- Ujęcie wody w miejscowości Pawłowie składające się ze studni wierconej o głębokości 70m.
- Ujęcie wody w miejscowości Wólka Kańska-Kolonia składające się z dwóch studni wierconych o głębokości 70m oraz 52m.

Tabela 27. Struktura wodociągów oraz zużycie wody w Gminie Rejowiec Fabryczny.

	2019	2020	2021
Długość sieci wodociągowej na terenie gminy [km]	80,04	80,53	81,39
Zużycie wody na 1 mieszkańca [m³]	171,7	194,9	204,8
Eksploatacja sieci wodociągowej – gospodarstwa domowe [dam³]	121,6	118,8	123,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 28. Infrastruktura wodociągowa w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.

Miejscowość	Liczba ludności podłączonej do sieci wodociągowej	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej
Gołąb	241	100 %
Józefin	120	98 %
Kanie	350	86 %
Kanie – Stacje	160	73 %
Krasne	441	92 %
Krzywowola	138	74 %
Leszczanka	86	94 %
Liszno	367	87 %
Liszno – Kolonia	275	100 %
Pawłów	762	98 %
Toruń	143	97 %
Wólka Kańska	316	94 %
Wólka Kańska – Kolonia	243	88 %
Zalesie Kańskie	115	100 %
Zalesie Krasieńskie	42	96 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Analizując dane zaprezentowane w powyższych tabelach wynika, że od 2019r. długość sieci wodociągowej w gminie wzrosła o 1,35 km. Zużycie wody na 1 mieszkańca z roku na rok wzrastało, podobnie jak eksploatacja sieci wodociągowej w gospodarstwach domowych. Największy odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej występował w miejscowościach Gołąb, Liszno-Kolonia i Zalesie Kańskie.

Gospodarka ściekowa

Do sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy podłączone są dwie miejscowości: Krasne oraz Pawłów. Z sieci kanalizacji korzysta 30% mieszkańców. Gmina posiada dwie oczyszczalnie ścieków:

- Oczyszczalnia ścieków w Krasne o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 250.
- Oczyszczalnia ścieków w Pawłowie o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 900.

Tabela 29. Struktura sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie.

	2019	2020	2021
Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy [km]	17,27	18,14	18,14
Przydomowe oczyszczalnie [szt.]	275	279	282
Zbiorniki bezodpływowe [szt.]	300	300	300

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 30. Infrastruktura kanalizacyjna w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.

Miejscowość	Liczba ludności podłączonej do sieci kanalizacyjnej	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej
Gołąb	0	0 %
Józefin	0	0 %
Kanie	0	0 %
Kanie – Stacje	0	0 %
Krasne	240	50 %
Krzywowola	0	0 %
Leszczanka	0	0 %

Liszno	0	0 %
Liszno – Kolonia	0	0 %
Pawłów	451	58 %
Toruń	0	0 %
Wólka Kańska	0	0 %
Wólka Kańska – Kolonia	0	0 %
Zalesie Kańskie	0	0 %
Zalesie Krasieńskie	0	0 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Z powyższych danych w tabelach wynika, że od 2019r. długość sieci kanalizacyjnej w gminie wzrosła o 0,87 km. Ilość przydomowych oczyszczalni wzrosła o 7 w okresie 3 lat. Z sieci kanalizacyjnej korzystają mieszkańcy w Krasnem oraz Pawłowie.

Sieć gazowa i ciepłownicza

Przez teren Gminy przebiega gazociąg średniego ciśnienia ze stacji pomiarowo-redukcyjnej I stopnia. W 2021r. jej długość w obrębie gminy wynosiła 6,1 km i zaopatrywała w gaz ziemny 61 gospodarstw domowych z Pawłowa, Krasne i Józefina.

Na obszarze Gminy brak zorganizowanych systemów ciepłowniczych. Gospodarka ciepła bazuje na kotłowniach lokalnych oraz indywidualnych źródłach ciepła: kotły węglowe, sporadycznie piece kaflowe. Obiekty użyteczności publicznej oraz budynki wielorodzinne w Kaniem-Stacja posiadają własne kotłownie opalane paliwami stałymi. Budynki wielorodzinne w Krasnem mają indywidualnie podłączony gaz ziemny.

Elektroenergetyka

Przez teren Gminy Rejowiec Fabryczny przebiega jedna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110kV. Zlokalizowana jest w centralnej części gminy i biegnie przez: Wólkę Kańską-Kolonię » Kaniem-Stację » Zalesie Kańskie » Zalesie Krasieńskie » Józefin » dalej w kierunku miasta Rejowiec Fabryczny. Bezpośrednie zaopatrzenie gospodarstw domowych w energię elektryczną odbywa się poprzez sieci średniego (15kV) i niskiego napięcia (0,4kV).

Najniższy poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną występuje w miejscowościach: Kanie, Kanie-Stacja, Krzywowola, Liszno i Wólka Kańska-Kolonia.

Niższy poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną od średniej dla całej gminy stwierdzono także w sołectwach: Gołąb, Józefin, Leszczanka, Liszno-Kolonia, Toruń, Wólka Kańska, Zalesie Kańskie i Zalesie Krasieńskie.

Tabela 31. Poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.

	Miejscowość	Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej	Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
		Próg		91,69	Próg		7,20	
1	Gołąb	241	100	0	0	0,00	1	1
2	Józefin	120	98,36	0	0	0,00	1	1
3	Kanie	350	86,00	1	0	0,00	1	2
4	Kanie-Stacja	160	72,73	1	0	0,00	1	2
5	Krasne	441	91,88	0	240	50,00	0	0
6	Krzywowola	138	73,80	1	0	0,00	1	2
7	Leszczanka	86	93,48	0	0	0,00	1	1
8	Liszno	367	86,97	1	0	0,00	1	2
9	Liszno-Kolonia	275	100,00	0	0	0,00	1	1
10	Pawłów	762	97,94	0	451	57,97	0	0
11	Toruń	143	96,62	0	0	0,00	1	1
12	Wólka Kańska	316	94,05	0	0	0,00	1	1
13	Wólka Kańska-Kolonia	243	88,04	1	0	0,00	1	2
14	Zalesie Kańskie	115	100,00	0	0	0,00	1	1
15	Zalesie Krasieńskie	42	95,45	0	0	0,00	1	1
Średnia:		253,27	91,69	0,33	46,07	7,20	0,87	1,20
Razem:		3799	1375,31	5	691	107,97	13	18

Źródło: Opracowanie własne.

ROZDZIAŁ VII

*SFERA
ŚRODOWISKOWA*

W analizie sfery środowiskowej zostały wzięte pod uwagę:

- Uwarunkowania fizyczno-geograficzne, w tym: położenie geograficzne, budowa geologiczna, surowce mineralne, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, rzeźba terenu, lasy.
- Formy ochrony środowiska oraz zabytków, w tym: obszary chronione, pomniki przyrody.
- Jakość powietrza, w tym: powietrze atmosferyczne, zanieczyszczenia powietrza, hałas i fale elektromagnetyczne.

7. 1. Uwarunkowania fizyczno-geograficzne

Położenie geograficzne

Gmina Rejowiec Fabryczny położona jest w południowo-zachodniej części powiatu chełmskiego w makroregionie Polesie Wołyńskie. Powierzchnia gminy wynosi 88 km² co stanowi 2,3 % powierzchni powiatu chełmskiego. W skład gminy wchodzi 15 sołectw. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 48,5 osoby na 1 km² powierzchni.

Miejscowości znajdujące się na terenie gmin ościennych mają charakter rolniczy. Przyległe do miasta tereny są bogato zalesione. Istnieją tu również stawy hodowlane. Stwarza to warunki do podejmowania działalności związanej z przetwórstwem rolno – spożywczym oraz hodowlą i przetwórstwem ryb słodkowodnych. Zalesione obszary wiejskie oraz występowanie zbiorników wodnych to także elementy sprzyjające rozwojowi agroturystyki i wypoczynku, z dala od miejskiego zgiełku.

Teren gminy Rejowiec Fabryczny, położony jest w makroregionie Polesie Wołyńskie, a mezoregionie Obniżenie Dorohuskie (zachodnie obszary gminy) i Pagóry Chełmskie.

Pagóry Chełmskie - dominują w nich faliste powierzchnie wyżynne, rozwinięte na marglach kredowych, rozdzielone rozległymi obniżeniami powstałymi w sferach kredy piszącej. Ponad ich powierzchnie wznoszą się odizolowane, ostańcowe pagóry przykryte utworami trzeciorzędowymi, o wysokościach względnych przekraczających miejscami 50 m. Obniżenia posiadają miejscami charakterystyczny zespół form krasy powierzchniowego, wykształconego w postaci różnej wielkości zagłębień bezodpływowych, wypełnionych w przewadze torfami.

Obniżenie Dorohuckie jest płaską równią denudacyjno-akumulacyjną i słabo urozmaiconej rzeźbie, dość gęstej sieci wodnej, wzbogaconej siecią rowów melioracyjnych, gdzie znaczne obszary zajmują łąki, tereny stale lub okresowo podmokłe oraz bagna i torfowiska. Podłoże geologiczne zbudowane jest z górnokredowych wapieni i margli, w których na skutek procesów krasowych powstało wiele zagłębień, zwanych „werebami”, wypełnionych torfem. Obniżenie Dorohuckie przecina dolina Wieprza, który stanowi zachodnią granicę powiatu. Do tego mezerejonu należą zachodnie obszary gmin Rejowiec Fabryczny.

Budowa geologiczna

Gmina Rejowiec Fabryczny położona jest na pograniczu prekambryjskiej platformy wschodnioeuropejskiej i struktur fałdowych Europy Zachodniej. W podziale na mniejsze jednostki tektoniczne jest to pogranicze obniżenia nadbużańskiego, gdzie podłoże krystaliczne występuje na głębokości poniżej 2000 m i przykryte jest grubą warstwą skał paleozoicznych z karbonem produktywnym włącznie i graniczącą z nim od zachodu niecką brzeżną wypełnioną głównie utworami jury i kredy. Dominującą rolę odgrywają utwory mastrychtu (kreda górna), wykształcone, jako opoki, wapień i kreda piszcząca. Utwory kredowe na terenie gminy osiągają miąższość ok. 600 m, zalegają płasko i nie są zaburzone tektonicznie. Skały kredowe przykryte są utworami trzeciorzędowymi (lokalnie) i czwartorzędowymi, a w kilku rejonach gminy wchodzi na powierzchnię terenu (rejon Krasnego, Zalesie Krasieńskiego, na północ od Kanie -Stacja oraz Krzywowoli).

Osady trzeciorzędowe reprezentowane są przez piaski glaukonitowe, mułki, iły, piaski oraz żwiry, piaskowce. Występują one w formie płatów głównie w północnej i wschodniej części gminy (rejon Pawłowa).

Powszechnie na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny występują plejstoceny utwory czwartorzędowe. Są to osady lodowcowe, wodno-lodowcowe, peryglacialne różnej genezy oraz jeziorzysko – rzeczne wykształcone w postaci glin zwałowych, piasków i żwirów, mułów i piasków rzecznych. Miąższość tych utworów maleje w kierunku wschodnim. Piaski i gliny zwałowe występują płatami na zboczach kotliny Pawłowa. W zachodniej części gminy dominują piaski i mułki akumulacji rzecznej i jeziorno – zastoiskowej. Utwory najmłodsze (holoceńskie) wypełniają rozległe obniżenia terenu i doliny rzek. Są to utwory organiczne namuły i torfy o miąższości do kilku metrów (rejon Wólki Kańskiej, Liszna i Pawłowa). W dolinach cieków

dominuje akumulacja namulów piaszczystych, a taras zalewowy doliny rzeki Wieprz budują mady pylaste.

Surowce mineralne

W gminie Rejowiec Fabryczny znajdują się kopaliny podstawowe i pospolite. Kopalin podstawowe: węgiel kamienny, surowce węglanowe i ziemia krzemionkowa mają znaczenie krajowe, a surowce pospolite (piaski kwarcowe, ility, gliny i piaski) znaczenie lokalne. Węgiel kamienny występuje we wschodniej części gminy (między innymi na terenie Pawłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu).

Największy obszar zajmuje złoża węgla kamiennego (ok. 1/3 powierzchni gminy) zlokalizowane we wschodniej części Gminy Rejowiec Fabryczny. Należy ono do złoża Chełm II, którego zasoby bilansowe wynoszą 1 034 514 tys. ton. Określane jest ono, jako złożo perspektywiczne. Złożo Chełm II jest złożem wstępnie rozpoznany m o formie pokładowej i powierzchni 17 800 ha.

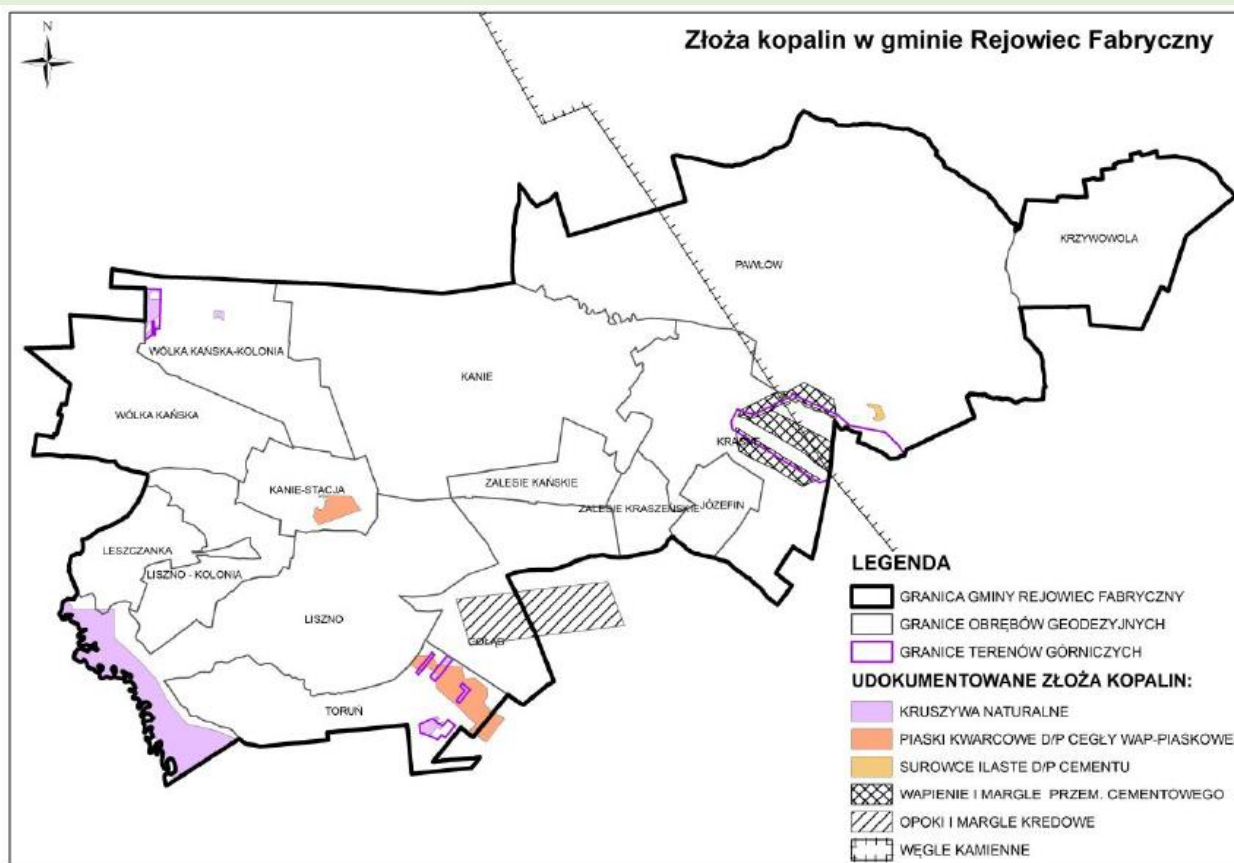
W rejonie miejscowości Gołęb występuje złożo opoki i margli kredowych „Nikodemówka” o powierzchni ok. 65 ha. Obejmuje ono swym zasięgiem dwa wzgórza o wysokości ok. 233 m n.p.m.

W rejonie miejscowości Krasne zlokalizowane jest złożo wapieni i margli o powierzchni ok. 100 ha oraz złożo surowców ilastych o powierzchni ok. 3 ha. Złożo eksploatowane jest od 1924 roku i stanowi bazę surowcową dla Cementowni Rejowiec, położonej w sąsiedztwie kopalni w mieście Rejowiec Fabryczny Dla złoża margla utworzono obszar górniczy „Rejowiec” oraz teren górniczy „Rejowiec II”.

W miejscowościach Kanie – Stacja oraz Toruń znajdują się złoża piasków kwarcowych o łącznej powierzchni 70 ha. W północno – zachodniej i południowo – zachodniej części gminy zlokalizowane są złoża kruszyw naturalnych. Jest to 6 złóż kruszyw naturalnych w rejonie miejscowości Toruń i Wólka Kańska. W zachodniej części gminy występuje złożo kruszyw naturalnych i torfu. Jest to złożo „Oleśniki”, które zalega w czaszy projektowanego na rzece Wieprz, zbiornika „Oleśniki”.

W okolicach Pawłowa występuje złożo surowców ilastych do produkcji cementu o powierzchni ok. 30 ha.

Mapa 3. Złóża kopalin w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny znajdują się następujące obszary i tereny górnicze:

Tabela 32. Obszary górnicze na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.

Nazwa	Nr w rejestrze	Data wyznaczenia	Status	Położenie	Złoże
Pawłów	V/1/1	6.10.1995	zniesiony (likwidacja: 13.11.2000)	Pawłów	Pawłów
Wólka Kańska I	10-3/1/49	5.07.2000	zniesiony (likwidacja: 28.02.2005)	Kol. Wólka Kańska	Wólka Kańska I
Toruń I	10-3/1/55	31.10.2000	zniesiony (likwidacja: 9.09.2013)	Toruń	
Toruń II	10-3/2/157	17.10.2002	zniesiony (likwidacja: 30.01.2012)	Toruń, dz. 764	Toruń II

Wólka Kańska II	10-3/4/255	21.09.2004	zniesiony (likwidacja: 30.04.2007)	Wólka Kańska	Wólka Kańska II
Wólka Kańska III	10-3/5/346	5.04.2007	zniesiony (likwidacja: 26.05.2017)	Wólka Kańska, dz. 12,15, 18	Wólka Kańska III
Toruń III	10-3/7/563	15.04.2010	zniesiony (likwidacja: 18.08.2020)	Toruń, dz. 764	Toruń III
Toruń III	10-3/7/563A	23.08.2011	zniesiony (likwidacja: 18.08.2020)	Toruń, dz. 764	Toruń III
Toruń IV	10-3/8/652	28.12.2011	zniesiony (likwidacja: 30.10.2018)	Toruń, dz. 737	Toruń IV
Toruń I-1	10-3/8/731	26.06.2013	aktualny (koncesja do: 26.06.2033)	Toruń, dz. 670, 671/3, 718, 822, 673/1, 673/5, 673/6, 674/1	Toruń I
Toruń V	10-3/9/782	23.12.2014	aktualny (koncesja do 23.12.2033)	Toruń	Toruń V
Toruń IV	10-3/11/1014	11.09.2019	aktualny (koncesja do: 11.09.2034)	Toruń, dz. 737	Toruń IV
Toruń VI	10-3/11/1025	27.12.2019	aktualny (koncesja do: 27.12.2024)	Toruń, dz. 760	Toruń VI

Źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2030.

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny znajdują się bardzo zróżnicowane udokumentowane złoża kopalin, m.in.: węgla kamiennego, wapieni i margli, piasków kwarcowych, kruszyw naturalnych. Największy obszar gminy zajmuje złożo węgla kamiennego. Znajduje się ono w jej wschodniej części i jest południowym fragmentem Lubelskiego Zagłębia Węglowego. Należy do złoża Chełm II, którego zasoby geologiczne bilansowe wynoszą 1034,5 mln t. ton (w tym węgla koksowych 466,85 mln t). Złożo jest zaburzone tektonicznie i dlatego ilość pokładów jest zmienna (w osiowej części synkliny Kumowa, w otworze Rejowiec IG2 rozpoznano 23 pokłady bilansowe o miąższości 1-2,3 m. Profil nadkładu o miąższości 623-720 m budują wapień i dolomity jurajskie oraz wapień i margle kredowe, przykryte cienką warstwą osadów czwartorzędowych piasków i glin. Hydrogeologia złoża jest złożona, występują 3 poziomy wodonośne: czwartorzędowo-górnokredowy (do głębokości ok. 200 m, mineralizacja 0,38-0,74 g/l), dolnokredowo-jurajski (na głębokości 550-660 m, mineralizacja 1,60-7,21 g/l), karboński (na głębokości 640-1000 m, mineralizacja 2,58- 7,71 g/l). Złożo jest perspektywiczne, ale

w większości znajduje się na terenach prawnie chronionych tj. w granicach Pawłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Złoże „Chełm II” jest złożem wstępnie rozpoznany, zajmuje w całości powierzchnię 17 800 ha.

W granicach gminy rozpoznano cztery złoża przemysłu cementowego (tab. 43). W rejonie miejscowości Krasne znajduje się złoże wapieni i margli o powierzchni ok. 100 ha oraz złoże surowców ilastych o powierzchni ok. 3 ha. Złoże eksploatowane było od 1924 roku i stanowiło bazę surowcową dla Cementowni „Rejowiec” S.A., zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie kopalni. W rejonie miejscowości Gołąb znajduje się złoże opoki i margli kredowych „Nikodemówka” o powierzchni ponad 140 ha. Obejmuje ono dwa wzgórza o wysokości ok. 233 m n.p.m. Miąższość złoża wynosi 19,40-56,00 m, miąższość nadkładu 0,40-1,00 m, a średnia głębokość zalegania spągu wynosi 40 metrów. W rejonie Pawłowa znajduje się także złoże surowców ilastych do produkcji cementu o powierzchni ponad 20 ha

Wszystkie obszary zostały ustanowione dla eksploatacji kruszyw naturalnych. Granice terenów i obszarów górniczych w większości pokrywają się ze sobą. Wyjątek stanowi teren górniczy Rejowiec III, który jest większy względem obszaru górniczego Rejowiec III.

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Rejowiec Fabryczny położona jest w dorzeczu Wisły. W północno-wschodniej części, w rejonie wsi Krzywowola, biegnie dział wodny II rzędu rozdzielający dorzecze rzeki Bug i Wieprz. Przeważająca część gminy znajduje się w dorzeczu rzeki Wieprz, jedynie niewielki fragment w północno-wschodniej części leży w dorzeczu rzeki Bug. W dorzeczu Wieprza występują niewielkie ciekły o małych przepływach (Dopływ spod Torunia oraz Rów Mokry). W obrębie dorzecza rzeki Bug bierze swój początek rzeka Garka.

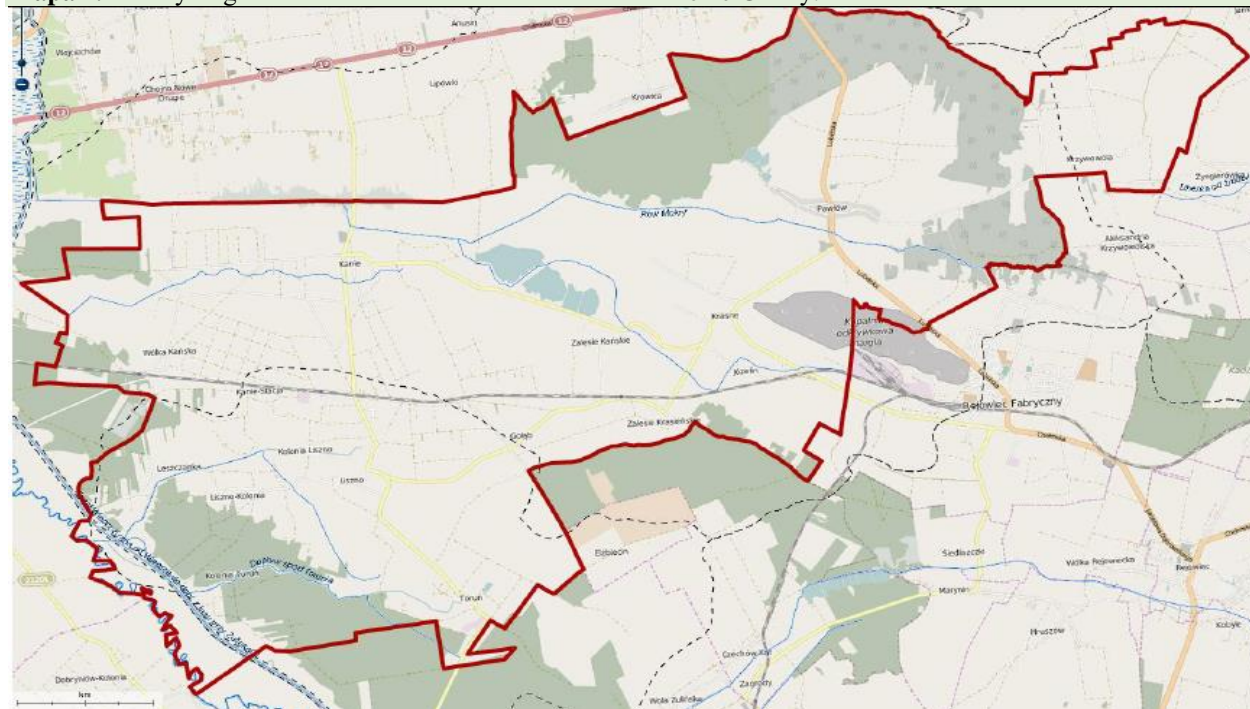
Największą rzeką w gminie jest rzeka Wieprz, która na odcinku ok. 4 kilometrów stanowi zachodnią granicę gminy. Dno doliny jest płaskie, a rzeka silnie meandruje. Przeciętna szerokość koryta rzeki wynosi od 20 do 30 metrów. Wzdłuż rzeki Wieprz biegnie kanał Wieprz-Krzna, którego głównym zadaniem jest łagodzenie deficytu wody dla potrzeb rolnictwa. Ważnym elementem sieci hydrograficznej są stawy w okolicy Zalesia Kańskiego o powierzchni około 150

hektarów oraz szeroko rozwinięty system rowów melioracyjnych w północno-zachodniej części gminy. Jest to obszar alimentacyjny wód podziemnych oraz retencyjnych wód powierzchniowych.

Zgodnie z nowym podziałem kraju na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) obszar opracowania znajduje się w obrębie JCWP, których granice pokrywają się z granicami naturalnymi cieków powierzchniowych. Są to:

- JCWP RW2000026642813 Kanał Wieprz-Krzna od Wieprza do dopł. z lasu przy Żulinkach – zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Wpływ działalności antropogenicznej na stan JCW (funkcja JCW, sposób zagospodarowania zlewni) generuje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych;
- JCWP RW200017243989 Rów Mokry - niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- JCWP RW2000232663449 Uherka od źródeł do Garki - zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.
- JCWP RW200017243949 – dopływ spod Torunia - zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- JCWP RW20001924513 – Wieprz od oddzielenia Kanału Wieprz – Krzna do dopływu spod Starościc - niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Mapa 4. Sieć hydrograficzna oraz rozmieszczenie JCWP na terenie Gminy.

Źródło: <http://mpzp.igemap.pl>.

Najpoważniejszymi zagrożeniami, jakości wód na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny są zanieczyszczenia obszarowe, których źródłem jest m. in.: stosowanie nadmiernych dawek nawozów mineralnych oraz chemicznych środków ochrony roślin w rolnictwie i leśnictwie, niewłaściwy sposób gromadzenia oraz/ lub stosowania nawozów naturalnych oraz infiltracja do gruntu ścieków bytowych z nieszczelnych zbiorników ściekowych, zwłaszcza na obszarach słabo wyposażonych w sieć kanalizacyjną. Źródłem zanieczyszczenia wód gruntowych może być także depozycja zanieczyszczeń powietrza z opadem atmosferycznym.

Teren Gminy Rejowiec Fabryczny znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych – PLGW200090 (95% powierzchni) i PLGW200091 obejmującej wschodni fragment gminy, należący do zlewni Uherki. Na tym obszarze występują 2 poziomy wodonośne pozostające w ścisłym związku hydraulicznym: górnokredowy i czwartorzędowy. Poziom górnokredowy tworzą lite skały węglanowe (kreda piszcząca, margle, margle ilaste). Kompleks ten rozluźniony jest poprzez spękania ciosowe oraz międzyławicowe, co decyduje o szczelinowym, bądź szczelinowo-warstwowym systemie krążenia wód. Poziom czwartorzędowy występuje w utworach porowych piaszczysto-żwirowych dolin rzecznych oraz torfach. Lokalnie w obszarach wododziałowych wykształcił się zawieszony poziom wód kredowych. Wody podziemne obu poziomów są zasilane przez infiltrację wód opadowych, a ich drenaż odbywa się poprzez cieki powierzchniowe.

Zwierciadło kredowego poziomu wodonośnego na obszarze gminy ma charakter swobodny. Najwyżej znajduje się w strefie wododziałowej Wieprza i Bugu około 215 m n.p.m. i generalnie obniża się ku dolinie Wieprza do około 170 m n.p.m. Dolina rzeki Wieprz stanowi zatem główną strefę drenażu na tym obszarze. Większe spadki hydrauliczne istnieją na zachodzie w obrębie mezoregionu Pagórów Chełmskich i wyrobiska kopalni margla w Rejowcu Fabrycznym. Mniejsze gradienty hydrauliczne obserwuje się na terenie Obniżenia Dorohuckiego. Pobór wód podziemnych z poziomu górnokredowego dla odwodnienia wyrobiska górniczego kopalni w Rejowcu Fabrycznym spowodował obniżenie zwierciadła wody w południowo-wschodnim fragmencie badanej gminy. Według opracowań hydrogeologicznych obszar objęty zasięgiem znaczącego obniżenia zwierciadła pierwszego poziomu wodonośnego (PPW) zajmował w granicach gminy powierzchnię 270 ha.

Stan obu JCWPd został określony jako dobry. Jednolita część wód podziemnych PLGW200090, która obejmuje największy obszar gminy nie jest zagrożona pod względem

utrzymania dobrego stanu. Zagrożona jest natomiast JCWPd PLGW200091, która obejmuje jedynie niewielkie fragmenty gminy Rejowiec Fabryczny.

Zasoby wód podziemnych na obszarze gminy Rejowiec Fabryczny dość szybko się zmieniają pod wpływem warunków atmosferycznych. Zmiany sezonowe i wieloletnie zasobów wód podziemnych na tym obszarze charakteryzują się szybkim szczerpaniem oraz uzupełnianiem zasobów. Istotny wpływ na taki rytm zmian mają warunki meteorologiczne. Najwyższe stany w ciągu roku występują zazwyczaj od kwietnia do czerwca po okresie roztopów, najniższe jesienią i zimą.

Struktura gruntów użytkowych

W Gminie Rejowiec Fabryczny tereny użytkowane zgodnie z poniższym wykresem.

Tabela 33. Struktura gruntów w Gminie Rejowiec Fabryczny.

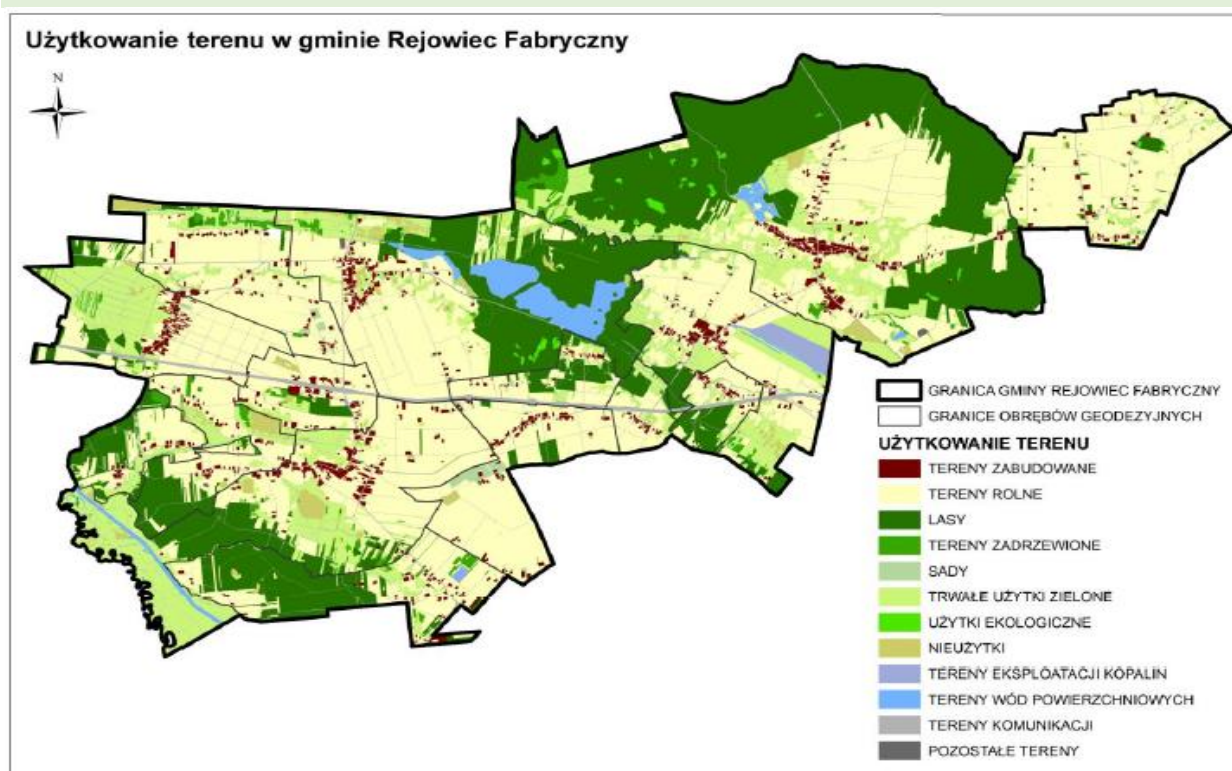
Rodzaj	Powierzchnia [ha]	Udział procentowy w powierzchni
Grunty rolne	5312,54	60,58 %
Lasy	2206,42	25,16 %
Tereny komunikacyjne	296,65	3,38 %
Grunty zabudowane	266,50	3,04 %
Wody powierzchniowe	229,78	2,62 %
Grunty zadrzewione	222,92	2,54 %
Nieużytki	160,43	1,83 %
Tereny eksploatacji kopalin	45,26	0,52 %
Użytki ekologiczne	24,14	0,28 %
Pozostałe tereny	4,79	0,05 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Stan gruntów, których właścicielem jest Gmina Rejowiec Fabryczny wynosi 312 ha, w tym:

- Grunty rolne – 105 ha;
- Lasy – 2 ha;
- Grunty zadrzewione – 7 ha;
- Tereny mieszkaniowe, komunikacyjne i przemysłowe – 3 ha;
- Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe – 0,5 ha;
- Inne tereny zabudowane – 6 ha;
- Drogi – 174 ha;
- Nieużytki – 11 ha;
- Pozostałe – 3,5 ha.

Mapa 5. Użytkowanie terenu w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

Gleby

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny występują gleby wykształcone ze skał kredowych i z utworów plejstocénskich oraz holocénskich. Dominują gleby urodzajne (III i IV klasy). Gleby klasy IIIa i IIIb zajmują 18% gruntów ornych. Są to najczęściej rędziny lub gleby brunatne o korzystnych warunkach do produkcji rolnej przydatne do szerokiego zakresu upraw. Gleby te występują głównie w północnej części gminy (okolice Kaniego, Pawłowa, Krzywowoli). Gleby klasy IVa i IVb stanowią ok. 49,5% gruntów ornych. Są to rędziny, gleby brunatne lub bielcowe.

Znaczne powierzchnie zajmują one w północnej i środkowej części gminy. Gleby słabe klasy V i VI, utworzone z utworów plejstoceniowych, występują głównie w południowej części gminy (okolice Liszna, Leszczanki, Torunia). Gleby te stanowią około 31,5% gruntów ornych. Użytki zielone zajmują 17,3% powierzchni gminy. Ich największe kompleksy znajdują się w zachodniej części gminy (w dolinie rzeki Wieprz i na zachód od Wólki Kańskiej). Gleby klas I-III podlegają ochronie zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

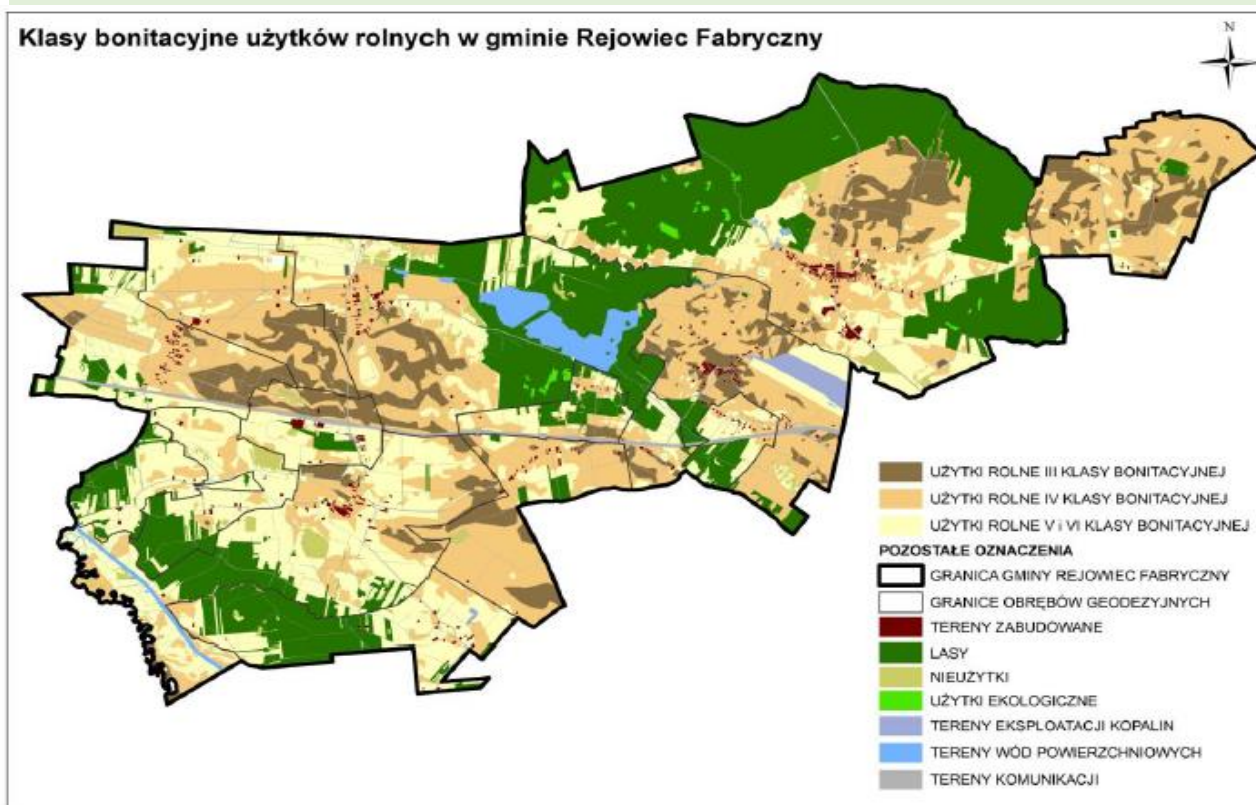
Lasy

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny lasy i zadrzewienia zajmują 2429 ha, tj. 27,6% powierzchni gminy. W większości są to lasy państwowe. Pozostałe zajmują ok. 400 ha powierzchni. Lasy administrowane są przez dwa nadleśnictwa: Krasnystaw i Chełm. Do Nadleśnictwa Chełm należą 3 obręby: Kanie, Pawłów i Krzywowola w północnej części gminy. Natomiast pozostałą część lasów obejmują obręby: Toruń, Wólka Kańska-Kańska, Liszno, Józefin, Leszczanka, Liszno-Kolonia, Wólka Kańska, Kanie-Stacja, Zalesie Kańskie, Gołąb, Krasne i Zalesie Krasieńskie, należące do Nadleśnictwa Krasnystaw.

Największy kompleks leśny stanowią lasy Pawłowskie o powierzchni 950 ha. Są to lasy zróżnicowane gatunkowo z przewagą siedlisk lasu mieszanego świeżego. W zachodniej części tego kompleksu przeważają siedliska wilgotne, a w części północnej i wschodniej mniej wilgotne z przewagą drzewostanów dębowych, dębowo-sosnowych lub sosnowych.

W zachodniej części kompleksu i w otoczeniu stawów występują drzewostany olchowe, brzoźowe i sosnowe. Drzewostany jednogatunkowe należą w tym kompleksie do rzadkości. Lasy Pawłowskie zaliczono do I kategorii o najwyższych walorach wynikających z żyzności siedlisk, wilgotności i dużej mozaikowości. W południowo-zachodniej części gminy położony jest drugi kompleks leśny, mniej zwarty. W lasach tych na żyznych siedliskach borowych dominuje sosna. Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny występują lasy ochronne, które łącznie zajmują 55,03 ha. Należą one do kategorii ochronności wodochronnej i/lub ostoi zwierząt.

Mapa 6. Klasy bonitacyjne użytków rolnych w Gminie Rejowiec Fabryczny.

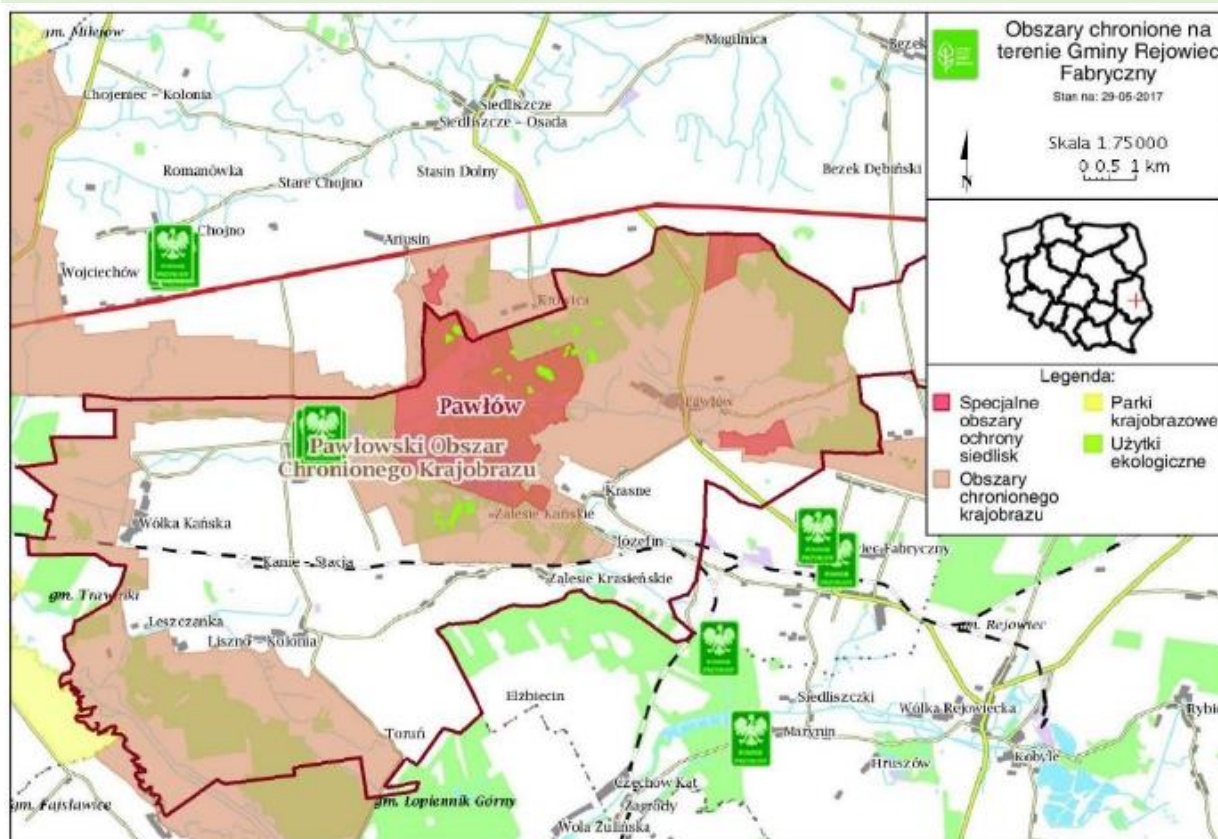
Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny.

7.2. Formy ochrony środowiska oraz zabytków

Na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny znajdują się następujące obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.):

- Pawłowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- obszar siedliskowy Natura 2000 Pawłów,
- użytki ekologiczne,
- pomniki przyrody.

Mapa 7. Obszary chronione na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>.

Pawłowski Obszar Chronionego Krajobrazu - został powołany w 1983 r. Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Chełmie nr XVIII/89/83 z dnia 28 marca 1983 r., zmienionej Rozporządzeniem Nr 52 Wojewody Lubelskiego z dnia 26 czerwca 1998 r. oraz Rozporządzeniem Nr 51 Wojewody Lubelskiego z dnia 28 lutego 2006 r. Pawłowski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje dolinę rzeki Dorohucz, otoczoną wzniesieniami kredowymi z półkolistym pierścieniem lasów otaczających miejscowość Pawłów oraz fragment doliny rzeki Wieprz na odcinku Trawniki - Krasnystaw. Obszar obejmuje tereny trzech gmin województwa lubelskiego: Rejowiec Fabryczny, Siedliszcze i Łopiennik Górny. Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny obejmuje on obszary położone w południowej (wzdłuż doliny Rowu Mokrego) i południowozachodniej części (wzdłuż Kanału Wieprz – Krzna), pokrywając się tym samym z przebiegiem korytarzy ekologicznych Działy Grabowieckie i Wieprz – Krzna. Lasy Pawłowskie, zróżnicowane gatunkowo, rosną na żyznych siedliskach i dzięki temu są dość odporne na zagrożenia emisją pyłów przemysłowych i obniżania się lustra wód gruntowych. Obszar oddziela od siebie dwa zagłębienia przemysłowe, cementowe z Rejowcem Fabrycznym od Lubelskiego Zagłębienia Węglowego. Dość duży kompleks Lasów Pawłowskich w sąsiedztwie doliny rzecznej

i licznych stawów rybnych stanowi o atrakcyjności tego obszaru jako miejsca wypoczynku i rekreacji. Powierzchnia obszaru wynosi 8000 ha.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Pawłów (PLH060065) obejmuje torfowiska leżące w pobliżu Pawłowa i Krowicy, część lasów leżących w pobliżu Pawłowa i kompleks stawów znajdujących się w miejscowości Kanie. Na terenie obszaru występują cenne zbiorowiska wodne, torfowiskowe, szuwarowe, łąkowe, zaroślowe i leśne.

Na obszarze zidentyfikowano 7 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Są to: - twardowodne oligo- mezotroficzne zbiorniki, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie torfowiska przejściowe i trzęsawiska, górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, grąd kontynentalny, lasy łąkowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe.

Obszar ten jest znaczącą w skali regionu ostoją rzadkich gatunków owadów, płazów i gadów. Występuje tu 13 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków. Odnotowano na tym terenie gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG. Głównym celem ochrony jest zachowanie silnej populacji żółwia błotnego i uzupełnienie reprezentacji strzebli błotnej. Na terenie obszaru siedliskowego rozwinęły się różne formy turystyki. Została również wytyczona ścieżka dydaktyczna „Kotlina Pawłowa”.

Głównymi zagrożeniami dla siedlisk i gatunków chronionych w ramach przedmiotowego obszaru Natura 2000 są: zasypywanie terenu, melioracje, osuszanie, odpady, ścieki, drogi, uprawa, modyfikowanie wód, pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych, wydobywanie torfu, nawożenie, zmniejszenie płodności u zwierząt, zalesianie terenów otwartych, zarzucanie pasterstwa, brak wypasu, pozyskiwanie, usuwanie roślin łąkowych, koszenie.

Użytki ekologiczne – W obrębie gminy, na terenie Leśnictwa Pawłów Nadleśnictwa Chełm (w północnowschodniej i centralnej części gminy), znajdują się użytki ekologiczne, ustanowione Uchwałą Nr XXVII/169/97 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 1 marca 1997 r. w sprawie uznania obszarów bagien za użytki ekologiczne na terenie gminy Rejowiec Fabryczny. Wyznaczono 22 takie obszary o łącznej powierzchni ok. 22 ha. Celem ich utworzenia było zachowanie cennych zbiorowisk wodnych i torfowiskowych.

Pomniki przyrody - Na terenie gminy znajduje się 5 pomników przyrody, z których 4 zlokalizowane są w zabytkowym parku podworskim, przy Domu Pomocy Społecznej w Kaniem, oraz 1 w zespole kościoła parafii pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Kaniem (lipa drobnolistna). Są to: klon srebrzysty, orzech czarny, tulipanowiec amerykański oraz dwie lipy drobnolistne.

7.3. Jakość powietrza

Powietrze atmosferyczne

W zakresie jakości powietrza atmosferycznego oraz emitowanych do niego zanieczyszczeń nie istnieje możliwość oszacowania danych dla poszczególnych sołectw. Spowodowane jest to m.in. brakiem punktów monitoringowych jakości powietrza. Wobec powyższego dla gminy przyjęto dane dla województwa lubelskiego.

Zgodnie z danymi dotyczącymi stanu powietrza atmosferycznego na terenie województwa lubelskiego, w tym Gminy Rejowiec Fabryczny, zawartymi w „Raporcie o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2021 roku”, zanieczyszczenie powietrza w gminie kształtowało się w następujący sposób:

- stężenie średnie roczne dwutlenku siarki wynosiło średnio $27 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy;
- stężenie średnie roczne dwutlenku azotu wynosiło średnio $13 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy,
- stężenie średnie roczne benzenu wynosiło średnio $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy, przy czym zawartość benzenu w powietrzu wyraźnie wzrosła w okresie zimowym,
- stężenie średnie roczne tlenku węgla wynosiło średnio od $2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy,
- liczba dni z przekroczeniami stężenia ozonu wynosiła od 1 do 4 dni nie przekraczając dopuszczalnej normy,
- stężenie średnie roczne pyłu zawieszonego PM 10 wynosiło średnio $26 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy, przy czym zawartość tego pyłu w powietrzu wyraźnie wzrosła w okresie zimowym,

- stężenie średnie roczne pyłu zawieszonego PM 2,5 wynosiło średnio 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy,
- stężenie średnie roczne benzo/a/pirenu wynosiło średnio 4 ng/m^3 przekraczając dopuszczalne normy, przy czym zawartość benzenu w powietrzu wyraźnie wzrosła w okresie zimowym.

Na podstawie przeprowadzonych badań jakości powietrza dla strefy lubelskiej, do której należy Gmina Rejowiec Fabryczny, można stwierdzić, że głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest tzw. „niska emisja” w okresie grzewczym. Następną przyczyną wysokich stężeń zanieczyszczeń są niekorzystne warunki klimatyczne tj. szczególnie niekorzystna sytuacja meteorologiczna z punktu widzenia zanieczyszczenia powietrza, a także emisja z zakładów przemysłowych, ciepłowni oraz emisja komunikacyjna. W strefie lubelskiej znaczący udział ma także emisja z rolnictwa (uprawy).

Zgodnie z wynikami oceny jakości powietrza województwa lubelskiego prowadzonymi przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie, dla kryterium ochrony zdrowia, strefę lubelską, do której należy cała gmina Rejowiec Fabryczny, zaliczono do:

- klasy C ze względu na przekroczenia 24 godzinnych stężeń pyłu PM10, pyłu PM 2,5 i benzo/a/pirenu oznaczonego w pyłe PM10,
- klasy A pod względem poziomu stężenia dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, ołowiu, kadmu, arsenu, niklu,
- klasy A ze względu na brak przekroczeń poziomu docelowego ozonu (natomiast ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu do klasy D2).
- Zgodnie z klasyfikacją dla kryteriów ochrony roślin strefa ta została zaliczona do klasy A (natomiast ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu kolejny już rok do klasy D2).

W strukturze emisji dwutlenku węgla w roku kontrolnym w Gminie dominuje węgiel kamienny (85%). Zużycie energii elektrycznej przez odbiorców finalnych stanowi 11% łącznej emisji CO₂ na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny. Zużycie benzyny to 3% emisji dwutlenku węgla w Gminie Rejowiec Fabryczny w roku kontrolnym, a gazu ziemnego, gazu ciekłego i oleju napędowego 1%. 95% emisji dwutlenku węgla pochodzi z podsektora budynków mieszkalnych, co związane jest z wykorzystywaniem węgla kamiennego i gazu ciekłego, a także ze zużyciem energii elektrycznej na cele bytowe. Podsektory budynki, wyposażenie i urządzenia komunalne oraz transport prywatny i komercyjny odpowiedzialne są za 4% emisji dwutlenku węgla. Emisja

dwutlenku węgla w podsektorze komunalne oświetlenie publiczne, tabor gminny i transport publiczny stanowi 1% łącznej emisji CO₂ w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Hałas i fale elektromagnetyczne

Hałas stanowi zanieczyszczenie szkodliwe dla zdrowia, uciążliwe i powodujące dyskomfort funkcjonowania człowieka w środowisku. Z uwagi na brak dużych zakładów przemysłowych, położenie z dala od większych skupisk osadniczych oraz rozproszoną sieć osadniczą, w Gminie Rejowiec Fabryczny zanieczyszczenie środowiska hałasem pochodzi głównie z komunikacji drogowej oraz kolejowej. Mniej istotny, praktycznie nieodczuwalny, jest hałas komunalny, związany z drobną działalnością usługową.

Najpowszechniej występującymi sztucznymi źródłami pól elektromagnetycznych występującymi w środowisku są:

- linie i stacje elektroenergetyczne – źródła pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości 50 Hz;
- instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne – urządzenia wytwarzające pola elektromagnetyczne o częstotliwości od ok. 0,1 MHz do ok. 100 GHz.

Gmina Rejowiec Fabryczny nie została objęta badaniami promieniowania elektromagnetycznego (PEM). Najbliżej zlokalizowanym punktem pomiarowo – kontrolnym, na którym dokonano pomiaru poziomu promieniowania elektromagnetycznego był punkt w Rejowcu Fabrycznym ul. Reja/ Hirszfelda, dla którego dokonano pomiaru w 2019 roku. Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3 000 MHz uzyskanych dla punktu pomiarowego wyniosła poniżej 0,3 V/m. Zatem nie została przekroczona dopuszczalna wartość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wynosząca 7 V/m.

Największa koncentracja negatywnych czynników w obszarze środowiska naturalnego występuje w miejscowościach: Józefin, Kanie, Kanie-Stacja, Leszczanka, Liszno, Liszno-Kolonia, Pawłów, Toruń, Wólka Kańska, Zalesie Kańskie i Zalesie Krasieńskie.

Tabela 34. Poziom koncentracji negatywnych czynników w obszarze środowiska naturalnego.

	Miejscowość	Możliwość występowania zagrożenia hałasem (na obszarze stacji – boczniczy kolejowej, drogi wojewódzkiej, tereny przemysłowe) (TAK/NIE)	Przekroczenie	Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% -raz na 100 lat (TAK/NIE)	Przekroczenie	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE SFERY ŚRODOWISKOWEJ
1	Gołąb	NIE	0	NIE	0	0
2	Józefin	TAK	1	NIE	0	1
3	Kanie	TAK	1	NIE	0	1
4	Kanie-Stacja	TAK	1	NIE	0	1
5	Krasne	NIE	0	NIE	0	0
6	Krzywowola	NIE	0	NIE	0	0
7	Leszczanka	NIE	0	TAK	1	1
8	Liszno	NIE	0	TAK	1	1
9	Liszno-Kolonia	NIE	0	TAK	1	1
10	Pawłów	TAK	1	NIE	0	1
11	Toruń	NIE	0	TAK	1	1
12	Wólka Kańska	TAK	1	NIE	0	1
13	Wólka Kańska-Kolonia	NIE	0	NIE	0	0
14	Zalesie Kańskie	TAK	1	NIE	0	1
15	Zalesie Krasieńskie	TAK	1	NIE	0	1
Razem:			7		4	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z programu ochrony środowiska dla gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2022-2026 z perspektywą do roku 2030, <https://rejowiecfabryczny.e-mapa.net/>.

ROZDZIAŁ VIII

SFERA

TECHNICZNA

Do analizy sfery technicznej wzięto opisy mieszkalnictwa w poszczególnych jednostkach analitycznych, a także charakter osadnictwa, lokale socjalne oraz ich stan techniczny. Do opracowania posłużono się danymi z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny oraz danych z Banku Danych Lokalnych.

Gmina Rejowiec Fabryczny posiada w swoim zasobie mienia komunalnego lokale w budynkach szkół:

- 2 lokale w Kaniem;
- 4 lokale w Liszno;
- 1 lokal w Pawłowie.

Stan techniczny wszystkich lokali jest dobry, wyposażone są w dostęp do wody, prądu, kanalizacji. Ponadto Gmina posiada lokal socjalny w Krasnem oraz lokal socjalny w Gołębiu. Ich stan techniczny jest dobry i są one wyposażone w dostęp do wody, prądu i kanalizacji.

Pozostałe budynki składające się na mienie komunalne to:

- Obiekty szkolne – 5;
- Obiekty przedszkolne – 2;
- Obiekty kulturalne – 17;
- Obiekty sportowe – 9;
- Obiekty służby zdrowia – 1;
- Inne – 3.

Budowle i urządzenia techniczne, w tym wodociągi – 3, oczyszczalnie ścieków – 2.

Tabela 35. Ilość punktów adresowych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.

Miejscowość	Liczba punktów adresowych
Gołąb	100
Józefin	60
Kanie	186
Kanie – Stacje	97
Krasne	145
Krzywowola	70

Leszczanka	33
Liszno	196
Liszno – Kolonia	77
Pawłów	356
Toruń	72
Wólka Kańska	141
Wólka Kańska – Kolonia	95
Zalesie Kańskie	38
Zalesie Krasieńskie	28
Razem:	1 694

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Internetowego Menagera Punktów Adresowych.

W Gminie Rejowiec Fabryczny dominuje zabudowa zagrodowa. Budynki wielorodzinne znajdują się w miejscowościach: Krasne, Kanie-Stacja, Wólka Kańska-Kolonia. Zabudowa rozproszona występuje w miejscowościach Krzywowola i Toruń. Pozostałe sołectwa położone są przeważnie wzdłuż głównych ulic. W miejscowościach Kanie-Stacja oraz Pawłowie funkcjonują ulice.

W Kanie-Stacja występują ulice: Akacyjowa, Dębowa, Dworcowa, Jarzębinowa, Kolejowa, Leśna, Lipowa, Lubelska, Łąkowa, Modrzewiowa, Ogrodowa, Polna, Słoneczna, Sosnowa, Spacerowa, Świerkowa, Wschodnia, Zachodnia i Zielona.

Natomiast w Pawłowie znajdują się ulice: Bednarska, Boczna, Cmentarna, Garncarska, Kościelna, Kulikowa, Leśna, Lubelska, Łączna, Pastownie i Szkolna.

W Pawłowie główne ulice przebiegają linearnie, a pomiędzy ulicą Kościelną i Szkolną wyodrębniony jest rynek.

Tabela 36. Liczba budynków użyteczności publicznej oraz terenów publicznych w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Miejscowość	Liczba budynków użyteczności publicznej oraz terenów publicznych
Gołąb	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budynek Wielofunkcyjny (świetlica, lokal socjalny). 2. Plac zabaw. 3. Boisko sportowe. 4. Park.
Józefin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Świetlica wiejska. 2. Plac zabaw.
Kanie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niepubliczna Szkoła Podstawowa. 2. Plac zabaw. 3. Budynek Wielofunkcyjny (świetlica, Strażnica OSP). 4. Boisko sportowe. 5. Wielofunkcyjne boisko sportowe.
Kanie – Stacje	<ol style="list-style-type: none"> 1. Świetlica wiejska. 2. Plac zabaw.
Krasne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkoła Filialna Szkoły Podstawowej w Pawłowie oraz punkt przedszkolny. 2. Świetlica wiejska. 3. Plac zabaw. 4. Boisko sportowe
Krzywowola	<ol style="list-style-type: none"> 1. Świetlica wiejska. 2. Plac zabaw.
Leszczanka	<ol style="list-style-type: none"> 1. Świetlica wiejska. 2. Plac zabaw.
Liszno	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkoła Podstawowa im. Kard. Stefana Wyszyńskiego oraz punkt przedszkolny. 2. Plac zabaw. 3. Budynek Wielofunkcyjny (świetlica, biblioteka, kwiaciarnia „W te pędy”, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Prywatna Praktyka Lekarza Rodzinnego). 4. Lecznica zwierząt.
Liszno – Kolonia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Świetlica wiejska.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Plac zabaw.
Pawłów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkoła Podstawowa om. Jana Kochanowskiego. 2. Przedszkole Gminne. 3. Gminny Ośrodek Kultury im. R. Kapuścińskiego wraz z biblioteką, muzeum garncarstwa oraz Izba Garncarska. 4. Plac zabaw. 5. Boisko sportowe. 6. Wielofunkcyjne boisko sportowe. 7. Park. 8. Budynek Izby Bednarskiej.
Toruń	<ol style="list-style-type: none"> 1. Świetlica wiejska. 2. Plac zabaw. 3. Boisko sportowe.
Wólka Kańska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niepubliczna Szkoła Podstawowa. 2. Plac zabaw. 3. Budynek Wielofunkcyjny (świetlica, Strażnica OSP). 4. Boisko sportowe.
Wólka Kańska – Kolonia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Świetlica wiejska. 2. Plac zabaw.
Zalesie Kańskie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Świetlica wiejska. 2. Plac zabaw. 3. Boisko sportowe.
Zalesie Krasieńskie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Świetlica wiejska. 2. Plac zabaw.
Razem:	53

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Rejowiec Fabryczny 2021 rok.

Najniższy poziom mieszkalnictwa oraz dostępności do budynków użyteczności publicznej występuje w miejscowościach: Krasne, Liszno-Kolonia i Wólka Kańska-Kolonia.

Niższy poziom mieszkalnictwa oraz dostępności do budynków użyteczności publicznej od średniej dla całej gminy stwierdzono także w sołectwach: Gołąb, Kanie, Kanie-Stacja, Krzywowola, Leszczanka, Liszno, Pawłów i Zalesie Kańskie.

Tabela 37. Poziom mieszkalnictwa oraz dostępności do budynków użyteczności publicznej w Gminie Rejowiec Fabryczny.

	Miejscowość	Liczba punktów adresowych	Liczba punktów adresowych na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	Liczba budynków użyteczności publicznej	Liczba budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców	Poniżej poziomu normalizacji	SUMA NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK W OBSZARZE SFERY TECHNICZNEJ
		Próg		41,73	Próg		1,70	
1	Gołąb	100	41,49	1	4	1,74	0	1
2	Józefin	60	49,18	0	2	1,72	0	0
3	Kanie	186	45,70	0	5	1,23	1	1
4	Kanie-Stacja	97	44,09	0	2	0,91	1	1
5	Krasne	145	30,21	1	5	1,04	1	2
6	Krzywowoła	70	37,43	1	2	1,71	0	1
7	Leszczanka	33	35,87	1	2	2,17	0	1
8	Liszno	196	46,45	0	7	1,66	1	1
9	Liszno-Kolonia	77	28,00	1	2	0,73	1	2
10	Pawłów	356	45,76	0	8	1,03	1	1
11	Toruń	72	48,65	0	3	2,03	0	0
12	Wólka Kańska	141	41,96	0	4	1,71	0	0
13	Wólka Kańska-Kolonia	95	34,42	1	2	0,72	1	2
14	Zalesie Kańskie	38	33,04	1	3	2,61	0	1
15	Zalesie Krasieńskie	28	63,64	0	2	4,55	0	0
ŚREDNIA:		112,93	41,73	0,47	3,53	1,70	0,47	0,93
RAZEM:		1694	625,89	7	53	25,55	7	14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Internetowego Menagera Punktów Adresowych i Raportu o stanie Gminy Rejowiec Fabryczny 2021 rok.

ROZDZIAŁ IX

OBRAZ GMINY

REJOWIEC FABRYCZNY

WEDŁUG DANYCH GUS

GINA REJOWIEC FABRYCZNY

POWIAT: CHEŁMSKI

Tabela 38. Wybrane dane statystyczne dla Gminy Rejowiec Fabryczny według GUS.

2019	LICZBA		Miejscowości		15
	Powierzchnia w km ²		Sołectw		15
					88
WYBRANE DANE STATYSTYCZNE		2017	2018	2019	POWIAT 2019
Ludność		4 283	4 233	4 227	78 014
Ludność na 1 km ²		49	48	48	41
Kobiety na 100 mężczyzn		106	108	107	102
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym		66,3	65,9	66,1	61,7
Dochody ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca w zł		4 305	4 475	6 162	5 113
Wydatki ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca w zł		4 108	4 325	5 659	4 863
Turystyczne obiekty noclegowe ^a		-	-	-	5
Mieszkania oddane do użytkowania na 10 tys. ludności		12	14	17	28
Pracujący ^b na 1000 ludności		60	53	57	88
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (w %)		10,6	11,1	9,8	7,5
Ludność – w % ogółu ludności – korzystająca z instalacji:					
wodociągowej		84,0	84,1	84,2	80,2
kanalizacyjnej		26,1	26,3	26,4	27,8
gazowej		3,6	3,7	3,7	10,3
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym		583	611	664	889

^a Dane dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Stan w dniu 31 lipca.

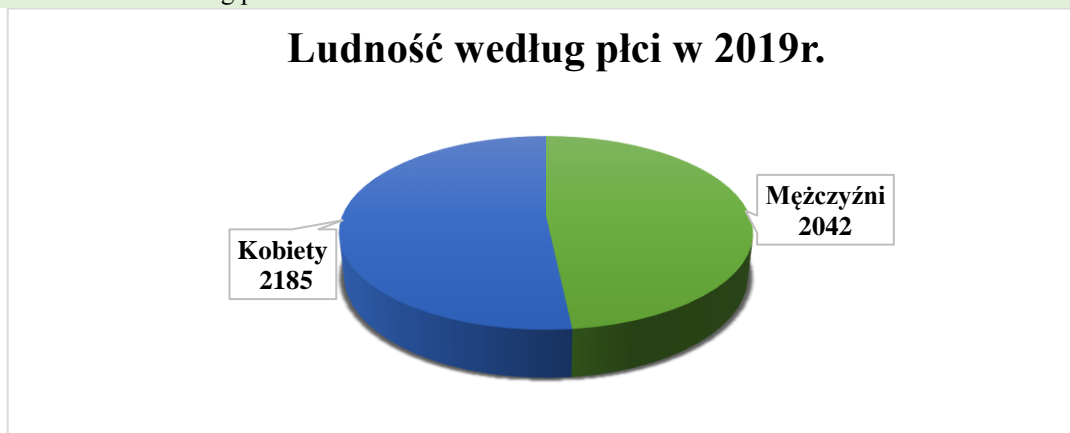
^b Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

LUDNOŚĆ

Wykres 23. Ludność według płci w 2019r.

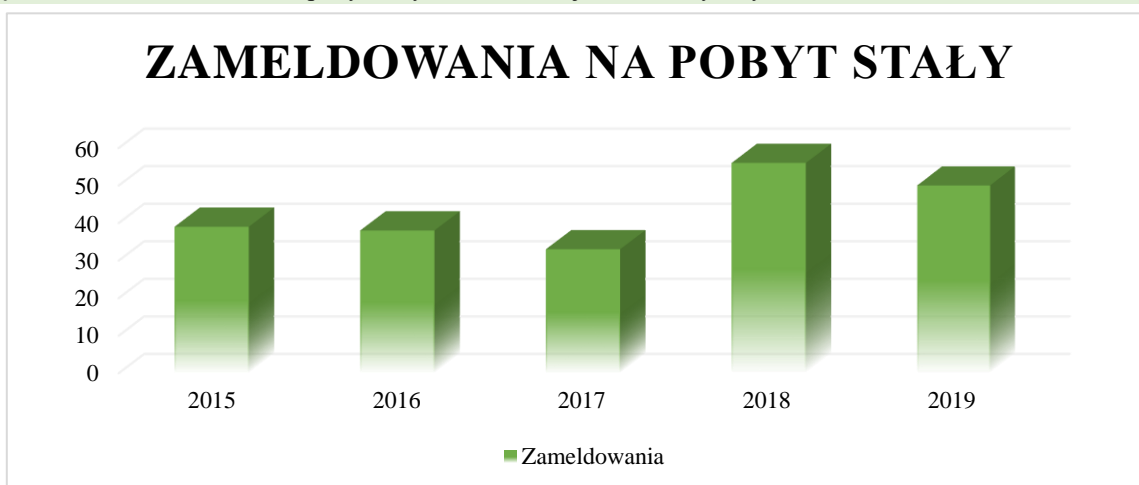
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Tabela 39. Wybrane dane demograficzne dla Gminy Rejowiec Fabryczny.

WYBRANE DANE DEMOGRAFICZNE W 2019r.	Powiat	Gmina	POWIAT = 100
Ludność	78 014	4 227	5,4
w tym kobiety	39 452	2 185	5,5
Urodzenia żywe	663	29	4,4
Zgony	816	48	5,9
Przyrost naturalny	-153	-19	.
Saldo migracji ogółem	-80	1	.
przedprodukcyjnym	13 894	732	5,3
produkcyjnym	48 257	2 545	5,3
poprodukcyjnym	15 863	950	6,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

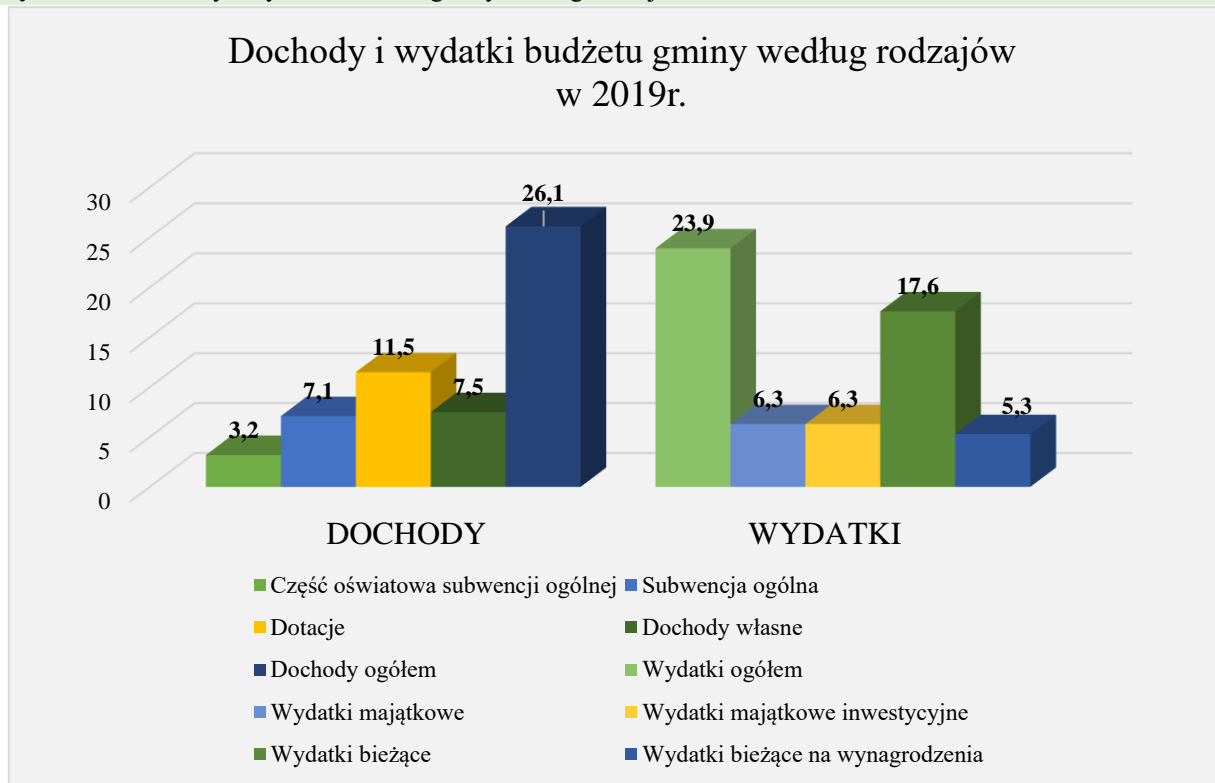
Wykres 24. Zameldowania na pobyt stały w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

FINANSE PUBLICZNE

Wykres 25. Dochody i wydatki budżetu gminy według rodzajów w 2019r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

ŚRODKI W DOCHODACH BUDŻETU GMINY NA FINANSOWANIE I WSPÓŁFINANSOWANIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW UNIJNYCH W 2019r.

5,2 mln zł

W 2019r. wydatki w dziale „Oświata i wychowanie” wyniosły **5 353** tys. zł

Tabela 40. Struktura dochodów budżetu gminy według działów.

STRUKTURA DOCHODÓW BUDŻETU GMINY WEDŁUG DZIAŁÓW	2017	2018	2019
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
<i>Rolnictwo i łowiectwo</i>	2,1	1,2	0,9
<i>Transport i łączność</i>	7,1	3,7	8,7
<i>Gospodarka mieszkaniowa</i>	1,6	5,3	1,0
<i>Administracja publiczna</i>	0,2	0,2	0,3
<i>Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa</i>	0,0	0,1	-
<i>Różne rozliczenia</i>	33,0	32,0	27,6
<i>Oświata i wychowanie</i>	1,2	1,3	0,9
<i>Pomoc społeczna</i>	3,6	3,3	2,2
<i>Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej</i>	-	-	-
<i>Edukacyjna opieka wychowawcza</i>	0,5	0,4	0,2
<i>Rodzina</i>	30,5	29,3	23,6
<i>Gospodarka komunalna i ochrona środowiska</i>	2,1	1,9	13,4
<i>Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego</i>	0,0	2,2	6,5
<i>Kultura fizyczna</i>	-	-	-
<i>Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej</i>	16,4	17,1	13,4
<i>Pozostałe</i>	1,7	2,0	1,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Tabela 41. Struktura wydatków budżetu gminy według działów.

STRUKTURA WYDATKÓW BUDŻETU GMINY WEDŁUG DZIAŁÓW	2017	2018	2019
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
<i>Rolnictwo i łowiectwo</i>	2,7	1,4	1,2
<i>Transport i łączność</i>	7,8	9,5	6,1
<i>Gospodarka mieszkaniowa</i>	1,0	0,9	0,8
<i>Administracja publiczna</i>	8,9	9,2	9,5
<i>Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa</i>	0,4	0,7	0,4
<i>Różne rozliczenia</i>	0,0	-	-
<i>Oświata i wychowanie</i>	27,8	27,0	22,4
<i>Pomoc społeczna</i>	7,0	6,8	5,5
<i>Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej</i>	-	-	-
<i>Edukacyjna opieka wychowawcza</i>	0,6	0,5	0,3
<i>Rodzina</i>	32,2	30,5	25,9
<i>Gospodarka komunalna i ochrona środowiska</i>	4,4	3,9	14,5
<i>Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego</i>	3,0	6,0	10,7

Kultura fizyczna	0,2	0,3	0,2
Działalność usługowa	0,6	0,1	0,2
Ochrona zdrowia	0,2	0,2	0,1
Pozostałe	3,2	3,0	2,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

REGON

Tabela 42. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2019r.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON W 2019r.	Powiat	Gmina
OGÓŁEM	4 292	169
w tym w sektorze:		
rolniczym	178	3
przemysłowym	353	15
budowlanym	878	34
na 10 tys. ludności	550	400
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności	440	279

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

UDZIAŁ POWIERZCHNI OBJĘTEJ OBOWIĄZUJĄCYMI MIEJSCOWYMI
PLANAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W POWIERZCHNI
OGÓŁEM W 2019 r. WYNIÓŚŁ **99,7 %**

MIESZKANIA

Tabela 43. Mieszkania oddane do użytkowania.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA	2018	2019
OGÓŁEM	6	7
w tym:		
indywidualne ^a	6	7
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	-	-
ZASOBY MIESZKANIOWE	2018	2019
Mieszkania ^c	1 657	1 661
Przeciętna powierzchnia użytkowa ^c 1 mieszkania w m ²	70	70
Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	6	-

Zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach gminnych w tys. zł	6,8 ^d	.
Liczba lokali socjalnych ^e	3	3

^a Przeznaczone na użytek własny inwestora.

^b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

^c Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych

^d Dane za okres od początku powstania zaległości do końca okresu sprawozdawczego

^e W 2018 r. – stan w dniu 31 grudnia; w 2019 r. - stan w dniu 20 kwietnia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

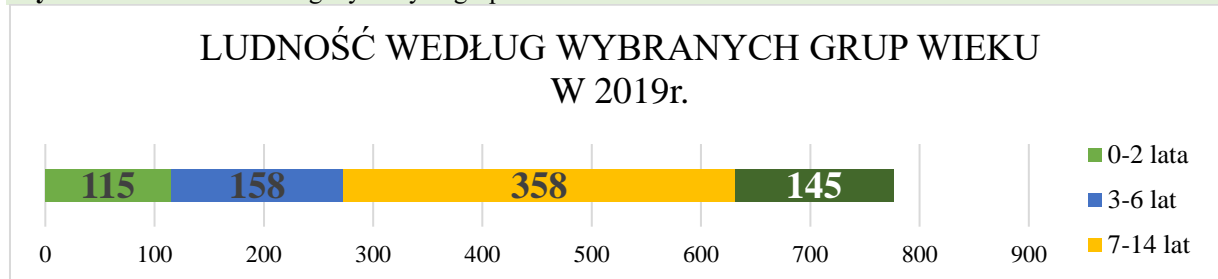
WYCHOWANIE I EDUKACJA

Tabela 44. Żłobki oraz edukacja Gminie Rejowiec Fabryczny.

ŻŁOBKI	2017	2018	2019
Żłobki i kluby dziecięce	-	-	-
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych (w ciągu roku)	-	-	-
EDUKACJA	2017/18	2018/19	2019/20
Placówki wychowania przedszkolnego	7	7	7
w tym przedszkola	-	-	-
Miejsca w przedszkolach	-	-	-
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	129	129	133
w tym w przedszkolach	-	-	-
Szkoły podstawowe	5	5	5
Uczniowie szkół podstawowych	274	306	295
Gimnazja	-	-	-
Uczniowie szkół gimnazjalnych	77	35	-
Liczba uczniów przypadająca na 1 oddział w szkołach:	11	11	11
podstawowych			
gimnazjalnych	19	18	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Wykres 26. Ludność według wybranych grup wieku w 2019r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

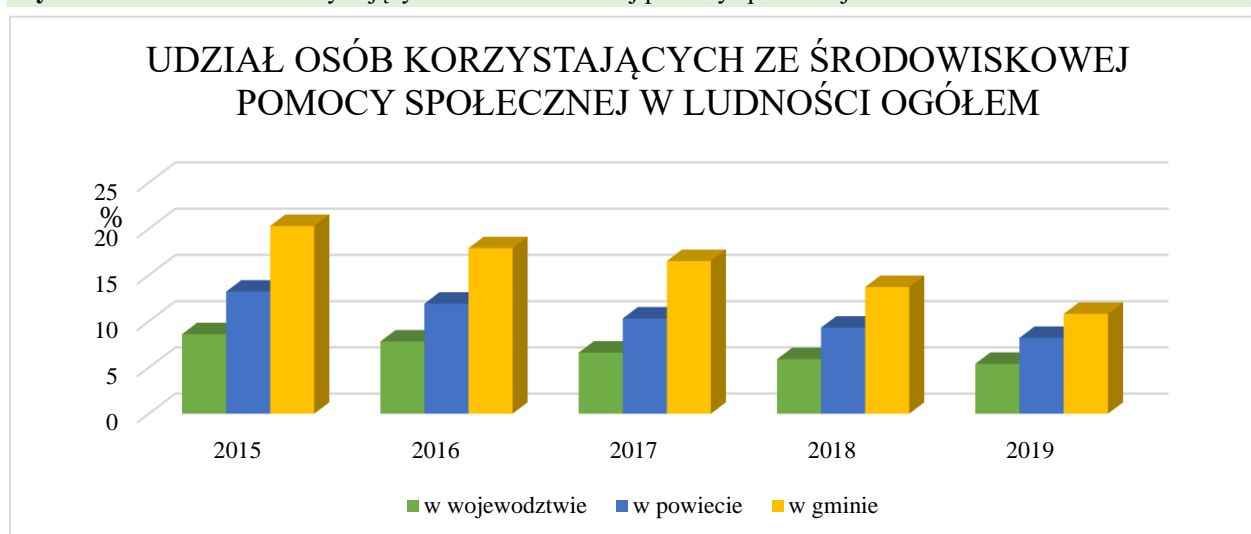
Tabela 45. Ochrona zdrowia w Gminie Rejowiec Fabryczny.

2019	POWIAT	GMINA
Przychodnie	26	1
Liczba osób przypadających na 1 przychodnie	3 001	4 227
Porady podstawowej opieki zdrowotnej udzielone na 1 mieszkańca	3,1	1,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

**W 2019r. WYDATKI W DZIAŁACH „POMOC SPOŁECZNA”
I „POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ”
WYNIOSŁY 1306,4 TYS. ZŁ**

Wykres 27. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Tabela 46. Świadczenia wychowawcze rodzina 500+ w 2019r.

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE RODZINA 500+ w 2019 r.	POWIAT	GMINA
Przeciętna miesięczna liczba: rodzin pobierających świadczenie ^a	5 133	292
dzieci, na które rodziny pobierają świadczenie: od 1 stycznia do 30 czerwca	8 323	496
od 1 lipca do 31 grudnia	11 581	653
Wyплаты świadczeń w tys. zł	62 201,5	3 603,1

^a Dane dotyczą okresu od 1 stycznia do 30 czerwca

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

**W 2019r. WYDATKI NA PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI
WYNIOSŁY 29 tys. zł**

KULTURA, SPORT

Tabela 47. Biblioteki, instytucje kultury oraz kluby sportowe.

BIBLIOTEKI W 2019 r.	POWIAT	GMINA
Biblioteki i filie	25	2
Czytelnicy w bibliotekach publicznych	8 412	498
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w wol.	16	11

INSTYTUCJE KULTURY^a W 2019 r.	POWIAT	GMINA
Placówki	16	1
Imprezy	652	20
Uczestnicy imprez	77 668	11 258
Grupy artystyczne	59	5
Członkowie grup artystycznych	706	53

Koła/kluby/sekcje	98	2
Członkowie kół/klubów/sekcji	1 585	20
KLUBY SPORTOWE W 2019 r.	POWIAT	GMINA
Kluby	26	3
Członkowie	1 685	130
Ćwiczący	1 663	120
Trenerzy	31	2
Instruktorzy sportowi	16	-

^a Centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

RYNEK PRACY

Tabela 48. Rynek pracy w Gminie Rejowiec Fabryczny.

2019	POWIAT	GMINA
Pracujący ^a	6 862	239
Bezrobotni zarejestrowani	3 607	249
w tym kobiety w %	57,4	57,0
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	7,5	9,8
Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w %	9,5	12,3

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

ŚRODOWISKO

Tabela 49. Leśnictwo, gospodarka ściekowa i odpady oraz emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w 2019r.

LEŚNICTWO W 2019 r.	
Powierzchnia lasów ogółem w ha	2 182
w tym lasy publiczne	1 596

w tym własność gminy	2
Lesistość w %	24,9
GOSPODARKA ŚCIEKOWA I ODPADY W 2019 r.	
Oczyszczalnie ścieków	2
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków	1 290
Gromadzenie i wywóz nieczystości ciekłych:	1 021,9
nieczystości ciekłe bytowe odebrane w m ³ (w ciągu roku)	
zbiorniki bezodpływowe	660
oczyszczalnie przydomowe	275
odpady komunalne zebrane w t (w ciągu roku)	643
w tym z gospodarstw domowych	504
EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH W 2019 r.	
Pyłowych w t	-
Gazowych w t	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

GMINA WIEJSKA REJOWIEC FABRYCZNY NA TLE GMIN POWIATU I WOJEWÓDZTWA W 2019r.

Lokata gminy w powiecie

Lokata gminy w województwie

Tabela 50. Gmina wiejska Rejowiec Fabryczny na tle gmin powiatu i województwa w 2019r.

Wyszczególnienie	Ludność na 1 km ²		Kobiety na 100 mężczyzn ^a		Saldo migracji na 1000 ludności		na 1 mieszkańca					Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc ^a	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych	Odsetek ludzkości korzystającej z instalacji			Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności							
	4	108	15	187	3	34	2	40	2	8	2			26	wodociągowej	kanalizacyjnej		gazowej	15	212				
Rejowiec Fabryczny (gm. wiejska)	4	108	15	187	3	34	2	40	2	8	2	26	-	-	12	199	7	138	7	109	5	103	15	212
Białopole (gm. wiejska)	13	191	2	34	14	209	8	101	8	53	6	84	-	-	3	117	8	144	15	182	6	122	5	118
Chełm (gm. wiejska)	2	57	7	94	1	3	6	63	5	44	11	144	-	-	1	44	1	45	8	118	2	62	1	44
Dorohusk (gm. wiejska)	10	175	13	177	7	113	4	59	44	25	3	45	1	6	9	189	15	205	12	142	7	131	7	194
Dubienka (gm. wiejska)	14	199	10	143	11	170	14	151	-	-	15	197	-	-	13	205	10	161	11	141	7	131	11	203
Kamień (gm. wiejska)	6	135	6	76	6	84	5	62	10	90	9	124	-	-	2	116	9	150	4	64	3	73	4	109
Leśniowice (gm. wiejska)	11	183	13	177	13	196	9	119	11	106	4	46	-	-	11	198	11	167	14	181	7	131	6	173
Rejowiec (gm. wiejska)	3	72	10	143	5	70	7	92	6	48	14	187	6	124	15	209	2	49	3	61	4	80	10	199
Rejowiec Fabryczny (gm. miejska)	1	20	12	166	9	155	1	34	7	50	7	92	5	63	14	206	3	61	1	26	1	19	2	97
Ruda-Huta (gm. wiejska)	7	147	1	7	4	47	15	199	14	203	13	167	2	7	10	192	12	182	10	140	7	131	13	208
Sawin (gm. wiejska)	12	189	3	52	10	160	10	122	13	192	10	136	4	37	6	166	13	192	6	94	7	131	3	108
Siedliszcze (gm. miejsko-wiejska)	5	129	7	94	2	20	13	145	12	161	12	157	8	162	8	179	4	126	9	120	7	131	14	209
Wierzbica (gm. wiejska)	8	166	3	52	8	142	3	47	3	22	8	93	3	9	7	170	5	134	2	58	7	131	8	195
Wojślawice (gm. wiejska)	9	171	3	52	12	186	12	125	1	2	1	16	7	151	4	156	6	137	13	157	7	131	9	196
Żmudź (gm. wiejska)	15	203	7	94	15	211	11	124	9	88	5	58	-	-	5	162	14	194	5	88	7	131	12	207

^a Największa wartość została oznaczona, jako lokata 1, natomiast największa – jako ostatnia lokata spośród zestawionych jednostek. ^b Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

ROZDZIAŁ X

PARTYCYPACJA

SPOŁECZNA W PROCESIE

RWITALIZACJI I WYNIKI

BADAŃ ANKIETOWYCH

10. 1. Konceptualizacja problematyki badawczej do badań ankietowych

WPROWADZENIE

12 listopada 2020 r. weszła w życie nowelizacja Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju – podstawowego aktu prawnego, który reguluje w Polsce politykę rozwoju. Uchwalona w lipcu 2020 roku nowela nadaje nowy kształt systemowi strategicznego zarządzania krajem i wprowadza nowe instrumenty polityki regionalnej.

26 marca 2021 r. weszła w życie nowelizacja Ustawy o rewitalizacji - Ustawa określa zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.

W dokumentach tych, na wszystkich szczeblach zarządzania, silny akcent położono na integrację wymiarów: przestrzennego, gospodarczego i społecznego. - Zgodnie z przedstawionymi intencjami ustawodawcy, celem zmiany ma być **większa spójność i uporządkowanie systemu planowania strategicznego na poziomie kraju, regionu oraz na poziomie lokalnym**, a także większa efektywność rządowych strategii, polityk oraz programów. Znowelizowane ustawy będzie też podstawą do przygotowania dokumentów niezbędnych do wdrażania funduszy europejskich w nowej perspektywie finansowej UE obejmującej lata 2021-2027. Dotyczy to zarówno Wieloletnich Ram Finansowych UE 2021-2027, jak również mającego wyprowadzić Europę z kryzysu gospodarczego po pandemii spowodowanej COVID-19 – Europejski Fundusz Odbudowy 2021-2027.

Zgodnie z intencją Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, w którym wypracowywane były propozycje zmian ustawy, na poziomie krajowym podstawowym dokumentem określającym cele i kierunki rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego kraju ma być średniookresowa strategia rozwoju kraju. Ministerstwo zrezygnowało z wcześniejszych dokumentów strategicznych: koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz długookresowej Strategii Rozwoju Kraju.

Ustawa zakłada, że wiodącą rolę w zakresie zadań rozwojowych w **województwie będzie miała strategia rozwoju województwa**. Do strategii regionalnych włączono aspekty przestrzenne, co w konsekwencji ma prowadzić do rezygnacji z obowiązku przygotowywania planów zagospodarowania przestrzennego województw. Strategie zostaną mocniej osadzone

w problematyce związanej z rozwojem przestrzennym, jednak w związku z daleko idącym charakterem tych zmian, polskie regiony, z których wiele właśnie zakończyło kilkuletni proces opracowywania nowych dokumentów strategicznych, otrzymały czas na dostosowanie do nowych wymogów maksymalnie w ciągu 5 lat.

Bardzo daleko idące zmiany wprowadzono na najniższym poziomie zarządzania strategicznego. Na szczeblu lokalnym potwierdzono praktykę opracowywania i uchwalania strategii rozwoju gminy, a także gminnych programów rewitalizacji: wiele samorządów terytorialnych przygotowywało dotychczas strategie rozwój i gminne programy rewitalizacji, jednak nie były one w całości osadzone w przepisach prawnych. W konsekwencji strategie gminne i programy rewitalizacji znacznie różniły się od siebie, zarówno pod względem cezur, struktury, treści i stopnia jej szczegółowości oraz trybu prac nad nią.

Jednocześnie utrzymano fakultatywny charakter strategii i gminnego programu rewitalizacji, jako narzędzi zarządzania rozwojem gminy. Nowela ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju określa niezbędne elementy każdej gminnej strategii rozwoju. Novum stanowi wyłączenie z treści strategii diagnozy sytuacji społecznej i gospodarczej. Jest ona w całości natomiast integralną, częścią gminnego programu rewitalizacji. Do tej pory stanowiła ona zwykle jej integralną, obszerną część i była elementem treści przyjmowanej uchwałą rady. W noweli ustawy diagnozę zastąpiono wnioskami, które z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej wypływają. Diagnoza przygotowywana będzie więc albo przed przystąpieniem do prac nad dokumentem strategicznym, bądź stanowić będzie element tych prac. W treści samego dokumentu strategicznego znajdą się jednak przede wszystkim treści kierunkowe i programowe – a więc istota strategii rozwoju.

Zgodnie z zapisami ustawy tryb i harmonogram prac nad dokumentem strategicznym określa rada gminy, uwzględniając szeroki aspekt konsultacji społecznych. Strategie rozwoju jak i gminne programy rewitalizacji, jednostek samorządu terytorialnego mają być dokumentami silnie uspołecznionymi, wypracowywanymi przy udziale mieszkańców. W dążeniu do spójności i konsolidacji systemu zarządzania rozwojem kraju, powiązano strategie lokalne ze strategiami regionalnymi. W procesie prac nad strategią zarówno jak i gminnym programem rewitalizacji, organ wykonawczy gminy ma obowiązek przedłożenia projektów strategii i gminnego programu rewitalizacji zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju

województwa. Zarząd województwa wydaje opinię w tym temacie w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju gminy lub gminnego programu rewitalizacji.

Bardzo ważnym elementem przy opracowaniu dokumentów dla gminy jest szeroka partycypacja społeczna mieszkańców w całym procesie jej opracowywania, a w dłuższej perspektywie będące tego konsekwencją aktywne uczestnictwo mieszkańców gminy w realizacji zadań gospodarczych, społecznych i przestrzenno-technicznych w całym okresie obowiązywania strategii.

Aby te dokumenty były efektywne ekonomicznie i skuteczne społecznie muszą być poparte na samym wstępie dobrze zrobioną diagnozą i pogłębioną analizą strategiczną, określającą potencjał rozwojowy gminy, tak aby można było zaplanować racjonalne działania, dające jak największe szanse na optymalne wykorzystanie tego potencjału w praktyce.

Podstawą zbudowania diagnozy są badania społeczne, połączone z konsultacjami społecznymi. Optymalnym instrumentem w tym zakresie winny być jak najszerszej rozprawdzone ankiety do badań społecznych wśród mieszkańców Gminy Rejowiec Fabryczny. Odrębna wersja ankiety winna być skierowana także do uczniów szkół podstawowych w Gminie. Dotyczy to zarówno strategii rozwoju gminy i gminnego programu rewitalizacji.

Dla takich badań przygotowana jest niniejsza konceptualizacja problematyki badawczej.

CEL:

Celem badania jest poznanie problemów na obszarze Gminy Rejowiec Fabryczny, występujących w sferze gospodarczej, społecznej, przestrzenno-technicznej, a także upatrywanych szans rozwoju gminy oraz zagrożeń utrudniających jej dalszy rozwój przy uwzględnieniu:

- 1) dokumentów strategicznych w wymiarze województwa lubelskiego, powiatu chełmskiego, a także kraju w perspektywie 2021-2027 z poszerzeniem do 2030 roku,
- 2) wymogów nowych ram finansowych UE na lata 2021-2027, Europejskiego Funduszu Odbudowy 2021-2027,
- 3) obowiązujących ustaw i przepisów, a szczególnie:
  - Ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583).

- Ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzeniu polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 1378).
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485).

PRZEDMIOT BADANIA:

Przedmiotem badania ankietowego jest opinia liderów opinii i mieszkańców Gminy Rejowiec Fabryczny na temat ich oceny poziomu rozwoju gminy oraz wiedza dotycząca poziomu jej rozwoju, potencjału rozwojowego, a także występujących problemów w sferze gospodarczej, społecznej, przestrzenno-technicznej, jak również wiedza na temat szans i zagrożeń rozwojowych.

Wyniki badań ankietowych winny być pomocne do spozycjonowania stanów kryzysowych w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny, a w konsekwencji do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

PROBLEMY:

A. Główny problem:

Jaki jest poziom rozwoju Gminy Rejowiec Fabryczny według ocen liderów opinii i mieszkańców w wymiarze roku bazowego 2021? W konsekwencji zidentyfikowania tego problemu, wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny obejmującego nie więcej niż 20% obszaru gminy i do 30% mieszkańców.

B. Problemy szczegółowe:

- *Na jakim poziomie rozwoju znajduje się obecnie Gmina Rejowiec Fabryczny?*
- *Jaki ma potencjał rozwojowy Gminy Rejowiec Fabryczny i w jakim stopniu został on dotychczas wykorzystany?*
- *Jakie problemy występują aktualnie na obszarze Gminy Rejowiec Fabryczny w sferze społecznej?*
- *Jak liderzy opinii i mieszkańcy Gminy Rejowiec Fabryczny oceniają zaangażowanie władz gminy w rozwiązywanie występujących problemów?*

— *Jakie są szanse i zagrożenia dla rozwoju Gminy Rejowiec Fabryczny w perspektywie lat 2022-2030?*

— *Jaki winien być wyznaczony obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny?*

ZMIENNE:

- stopień obecnego rozwoju Gminy Rejowiec Fabryczny,
- problemy o największej wadze dla mieszkańców Gminy Rejowiec Fabryczny,
- stopień zaangażowania władz gminy w rozwiązywanie problemów,
- szanse i zagrożenia o dużej istotności dla rozwoju Gminy Rejowiec Fabryczny,
- wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej na wyznaczonym obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji.

WSKAŹNIKI

Wskaźnikami są elementy informacji zawartych w wypowiedziach respondentów w 7 pytaniach zamkniętych i 2 pytaniach otwartych ankiety.

METODA BADAWCZA

Sondaż diagnostyczny

TECHNIKA BADAWCZA

Ankieta

NARZEDZIE BADAWCZE

Kwestionariusz ankiety

WIELKOŚĆ PRÓBY, BŁĄD PRÓBY ORAZ POZIOM UFNOŚCI

Wiarygodne wyniki badań ankietowych na podstawie analizy pewnej próby, wynikają z przedstawionych w teorii statystyki dowodów pozwalających oszacować margines błędu tych prób za pomocą zakresów prawdopodobieństwa. Zazwyczaj w badaniach społecznych

przyjmuje się 95-procentowe prawdopodobieństwo, które nazywane jest także poziomem ufności.

Jeśli zatem wynikiem badania danej próby jest 50%, a przyjęty poziom ufności wynosi 95%, wówczas margines błędu (zwany też błędem próby) wynosi $\pm 3\%$. Innymi słowy, mamy podstawy przypuszczać z 95-procentowym prawdopodobieństwem, że pośród całej populacji od 47 do 53 procent osób potwierdza wynik badania.

Szacując dokładność próby lub dobierając jej skład w taki sposób, by gwarantowała ona dany poziom dokładności, musimy brać pod uwagę dwa istotne czynniki – **wielkość próby** oraz **wyniki pomiaru**, który dla uproszczenia wyrażamy procentowo. Przy dużej populacji generalnej (powyżej 100 000) nie istnieje zależność między marginesem błędu próby, a stosunkiem jej liczebności do wielkości populacji generalnej, z której została wybrana.

Margines błędu w przypadku próby 500 osób będzie taki sam dla populacji liczącej zarówno milion, jak i 5 milionów ludzi. Liczy się absolutna wielkość próby niezależnie od wielkości populacji generalnej.

W przypadku małych populacji należy stosować inne reguły. Specjalne zasady dobierania prób dla małych populacji stają się szczególnie istotne w przypadku grup poniżej dwóch tysięcy osób – liczebność prób jest wówczas nieproporcjonalnie duża w stosunku do liczebności populacji.

Poniższa tabela wskazuje, jaka liczebność próby jest niezbędna dla różnej wielkości grup, by uzyskać 95-procentową pewność, że błąd próby nie przekroczy 5 procent przy wyniku pomiaru wynoszącym 50 procent.

Tabela 51. Tabela określająca liczebność próby potrzebną do uzyskania reprezentatywnych wyników przy założeniu 5-procentowego błędu próby i 95-procentowego poziomu ufności.

Wielkość populacji	10	30	60	80	110	170	210	320	550	1.100	1.700	2.400	4.000	8.000	20.000	100.000
Wielkość próby	10	28	52	66	86	118	136	175	228	285	313	331	351	367	377	384
Wielkość próby do wielkości populacji	100%	93%	87%	83%	78%	69%	65%	55%	41%	26%	18%	14%	9%	5%	2%	0,4%

Źródło: Paul HAGUE „Badania marketingowe. Planowanie, metodologia i ocena wyników (ISBN 83-246-0082-5).

Wybór próby z wielkości populacji mieszkańców Gminy Rejowiec Fabryczny

Ilość mieszkańców Gminy Rejowiec Fabryczny – **4.143** mieszkańców (dane z 2021 r., Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny).

Optymalna wielkość próby gwarantującej 95-procentowe prawdopodobieństwo, że spośród całej populacji od 47 do 53 procent osób potwierdza wynik badania, **zawiera się pomiędzy 351 a 367 osób.**

10. 2. Wzór formularza ankiety do badań społecznych w Gminie Rejowiec Fabryczny: „Ankieta oceny potrzeb realizacji określonych rodzajów działań związanych z rewitalizacją”

ANKIETA

OCENY POTRZEB REALIZACJI OKREŚLONYCH RODZAJÓW DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z REWITALIZACJĄ

w ramach opracowania

„GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY REJOWIEC FABRYCZNY NA LATA 2023 – 2028”

1. Czy Pana(i) zdaniem, gminie potrzebny jest program ożywienia gospodarczego, społecznego i przestrzenno-środowiskowego w postaci **GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI dla GMINY REJOWIEC FABRYCZNY na lata 2023-2028**

Proszę wstawić „X” w jednej kolumnie.

Zdecydowanie TAK	Raczej TAK	Raczej NIE	Zdecydowanie NIE

2. Jaki obszar gminy powinien być Pana(i) zdaniem poddany procesowi rewitalizacji?

Proszę podać zakres terytorium - jego granice.

.....

.....

.....

.....

3. Dlaczego Pana(i) zdaniem ten obszar, gminy jest zdegradowany?

Proszę wstawić „X” w maksymalnie 5 kolumnach.

	bezrobocie - brak miejsc pracy
	przestępczość
	patologie społeczne
	niski poziom edukacji
	niski poziom kapitału społecznego
	słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw
	słaby rozwój handlu i usług
	zanieczyszczone środowisko
	małe zasoby mieszkaniowe
	słabo rozwinięta baza turystyczna i rekreacyjno-wypoczynkowa
	zły stan dróg i komunikacji
	zły stan obiektów budowlanych
	zły stan zabytków
	niska jakość terenów publicznych
	zdeastrowane i opuszczone tereny przemysłowe /pokolejowe
Inne (wpisać jakie):	

4. Jakie **problemy ekonomiczne**, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Proszę wstawić „X” w maksymalnie 5 kolumnach.

	brak miejsc pracy
	brak, lub zła jakość terenów inwestycyjnych
	brak lub zbyt mała ilość połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami
	brak wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw
	zła gospodarka odpadami, ściekami
	niewystarczająca ilość i niski standard mieszkań
	zły stan zabytków
	słaby rozwój handlu

	niewielka ilość (mała aktywność) małych i średnich przedsiębiorstw
Inne (wpisać jakie):	

5. Jakie **problemy społeczne**, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Proszę wstawić „X” w maksymalnie 6 kolumnach.

	przestępczość
	przestępczość młodocianych
	chuligaństwo, wandalizm
	bezrobocie
	bieda
	alkoholizm
	przemoc w rodzinie
	narkomania
	bezdumność
	utrudniony dostęp społeczeństwa do dobrych szkół
	niedobór organizacji pomagających w znalezieniu pracy (przekwalifikowanie, szkolenia)
	brak dostępu do nowoczesnej technologii (komputer, internet)
	emigracja z gminy młodych i dobrze wykształconych osób
Inne (wpisać jakie):	

6. Jakie **problemy związane z jakością życia**, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Proszę wstawić „X” w maksymalnie 4 kolumnach.

	niska estetyka otoczenia – niska jakość urządzeń małej architektury
	brak terenów zielonych i spacerowych, boisk, placów zabaw
	brak ścieżek rowerowych
	zły stan infrastruktury wokół budynków
	chaos reklamowy

	niedostateczna ilość miejsc parkingowych
	zły stan technicznych budynków
	brak infrastruktury technicznej (np.: instalacji c.o., wod.-kan., gaz)
	brak instytucji, organizacji integrujących mieszkańców sołectw
	brak lub słaba aktywność ośrodków kulturalno-rekreacyjnych i sportowych w pobliżu miejsca zamieszkania
	brak poczucia bezpieczeństwa w okolicy zamieszkania
	słaby przepływ informacji w sprawach dotyczących najbliższego otoczenia zamieszkania
	słaba samoorganizacja społeczna i współpraca między mieszkańcami a władzami publicznymi
Inne (wpisać jakie):	

7. Jakie zostaną osiągnięte efekty, według Pana(i), w procesie rewitalizacji?

Proszę wstawić „X” w maksymalnie 6 kolumnach.

	podniesienie standardu życia społeczeństwa
	zwiększenie integracji mieszkańców i pobudzenie ich aktywności lokalnej
	wzrost wykształcenia i umiejętności mieszkańców
	zatrzymanie w gminie ludzi młodych i wykształconych
	eliminacja patologii w społeczeństwie
	włączenie społeczne osób wykluczonych i/lub zagrożonych marginalizacją
	poprawa bezpieczeństwa publicznego
	poprawa jakości i zwiększenie dostępności do usług publicznych
	pozyskanie inwestorów zewnętrznych
	rozwój mikro i małej przedsiębiorczości
	zwiększenie ilości i poprawa jakości punktów handlowych, rzemieślniczych i usługowych
	zwiększenie ilości miejsc pracy
	przeciwdziałanie bezrobociu
	poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych
	poprawa stanu infrastruktury technicznej i drogowej
	polepszenie komunikacji na terenie gminy
	stworzenie i/lub rozszerzenie bazy turystycznej i rekreacyjnej

	stworzenie i/lub rozszerzenie bazy sportowej
	ograniczenie tzw. niskiej emisji i poprawa jakości środowiska naturalnego
	odnowa i renowacja zabytków
Inne (wpisać jakie):	

8. Na jakie przedsięwzięcia, które zamierzałby Pan(i) zrealizować w ramach programu rewitalizacji, chciałby Pan(i) otrzymać wsparcie finansowe?

.....

.....

.....

.....

.....

9. Jak ocenia Pan/Pani elementy wpływające na warunki życia mieszkańców gminy?

Proszę wstawić „X”, gdzie: 1–bardzo źle, 2–źle, 3–dostatecznie, 4–dobrze, 5–bardzo dobrze.

Lp	Elementy wpływające na warunki życia mieszkańców	OCENA (w skali 1-5)				
		1	2	3	4	5
SFERA SPOŁECZNA						
1	Sytuacja na rynku pracy					
2	Dochody uzyskiwane przez mieszkańców					
3	Aktywność i zaangażowanie mieszkańców w sprawy lokalne					
4	Poziom edukacji i oferta zajęć pozalekcyjnych w szkołach podstawowych oraz szkół średnich					
5	Poziom edukacji i oferta zajęć pozalekcyjnych w szkołach średnich					
6	Dostępność opieki żłobkowej					
7	Dostępność opieki przedszkolnej					
8	Dostępność i zróżnicowanie oferty kulturalnej i spędzania czasu wolnego					
9	Bezpieczeństwo publiczne					
10	Funkcjonowanie systemu pomocy społecznej w gminie					
SFERA GOSPODARCZA		1	2	3	4	5
1	Przedsiębiorczość mieszkańców					
2	Dostępność do handlu i usług na terenie gminy					

3	System wsparcia mikro i małej przedsiębiorczości na terenie gminy					
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA, TECHNICZNA I ŚRODOWISKOWA		1	2	3	4	5
1	Dostępność i stan infrastruktury technicznej: drogowej, wodociągowej, kanalizacyjnej itd.					
2	Zagospodarowanie i estetyka przestrzeni publicznych					
3	Baza sportowa i rekreacyjno-wypoczynkowa					
4	Baza kulturalno-oświatowa					
5	Baza edukacyjna					
6	Zagospodarowanie i wykorzystanie zabytków					
7	Stan środowiska naturalnego i zanieczyszczenia powietrza					

Dane ankietowanego

Ankieta jest anonimowa, a poniższe dane dotyczące respondenta potrzebne są tylko i wyłącznie do celów badawczych.

1. Płeć:	
☐	Mężczyzna
☐	Kobieta

2. Wiek:	
☐	poniżej 18
☐	18 - 34 lata
☐	35 - 59 lat
☐	60 - 64 lat
☐	powyżej 64

3. Wykształcenie:	
☐	podstawowe
☐	średnie
☐	zasadnicze zawodowe

	policealne
	wyższe

4. Zatrudnienie:

	w przedsiębiorstwie państwowym
	w przedsiębiorstwie prywatnym
	w organach samorządu terytorialnego
	prowadzę działalność gospodarczą
	prowadzę własne gospodarstwo rolne
	nie pracuje; w trakcie nauki/studiów
	bezrobotny
	emeryt/rencista

5. Ile osób, razem z Panem(Panią), należy do Pana(i) gospodarstwa domowego?

Ogółem:	
W tym pracujących:	
Dzieci na utrzymaniu:	

6. Które ze zdań najlepiej określa Pana(i) odczucia dotyczące poziomu życia Pana(i) rodziny?

	Żyję się nam dostatnio
	Jakoś sobie radzimy
	Żyjemy przeciętnie
	Dość trudno nam jest przeżyć
	Bardzo trudno jest nam przeżyć

7. Proszę wskazać na terenie, którego sołectwa Gminy Rejowiec Fabryczny Pan(i) mieszka:

	Gołąb
	Józefin

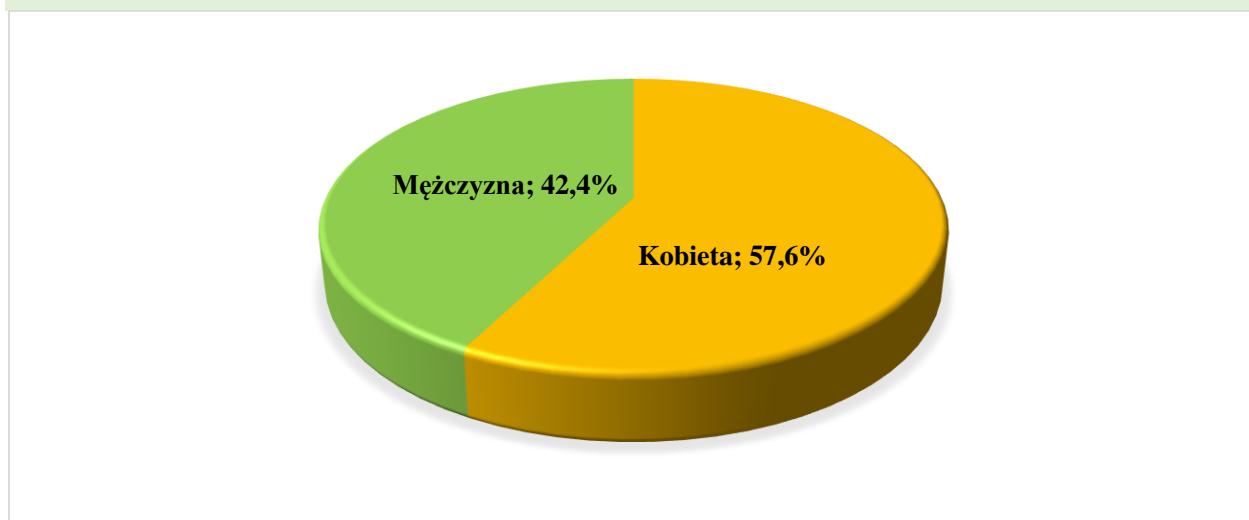
	Kanie
	Kanie – Stacje
	Krasne
	Krzywowola
	Leszczanka
	Liszno
	Liszno – Kolonia
	Pawłów
	Toruń
	Wólka Kańska
	Wólka Kańska – Kolonia
	Zalesie Kańskie
	Zalesie Krasieńskie

10. 3. Analiza ankiet z badań społecznych

Na potrzeby opracowania niniejszej Diagnozy, zrealizowano ankietę wśród mieszkańców gminy (badanie jakościowe), aby poznać lepiej potrzeby mieszkańców, ich opinie o poszczególnych dziedzinach funkcjonowania gminy, występujące problemy oraz wskazanie priorytetów na najbliższe lata. W ankiecie, która składała się z 4 pytań dot. ankietowanych i 11 pytań ogólnych dot. sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy, wzięło udział 342 ankietowanych.

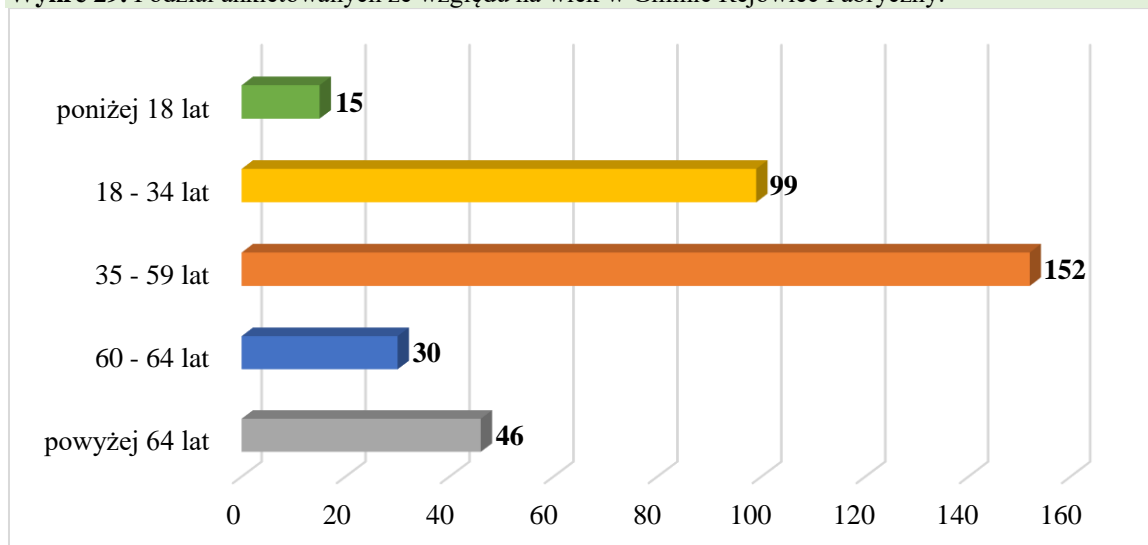
CHARAKTERYSTYKA GRUPY DOCELOWEJ

Wykres 28. Podział ankietowanych ze względu na płeć w Gminie Rejowiec Fabryczny.

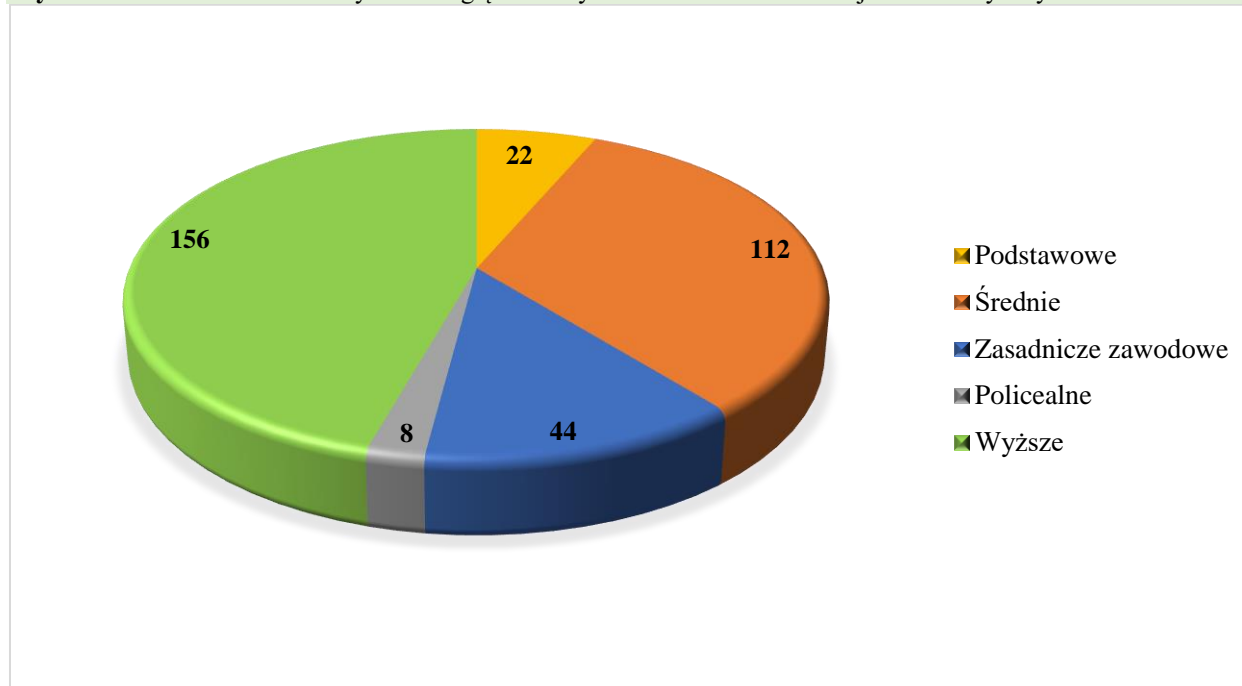
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 29. Podział ankietowanych ze względu na wiek w Gminie Rejowiec Fabryczny.

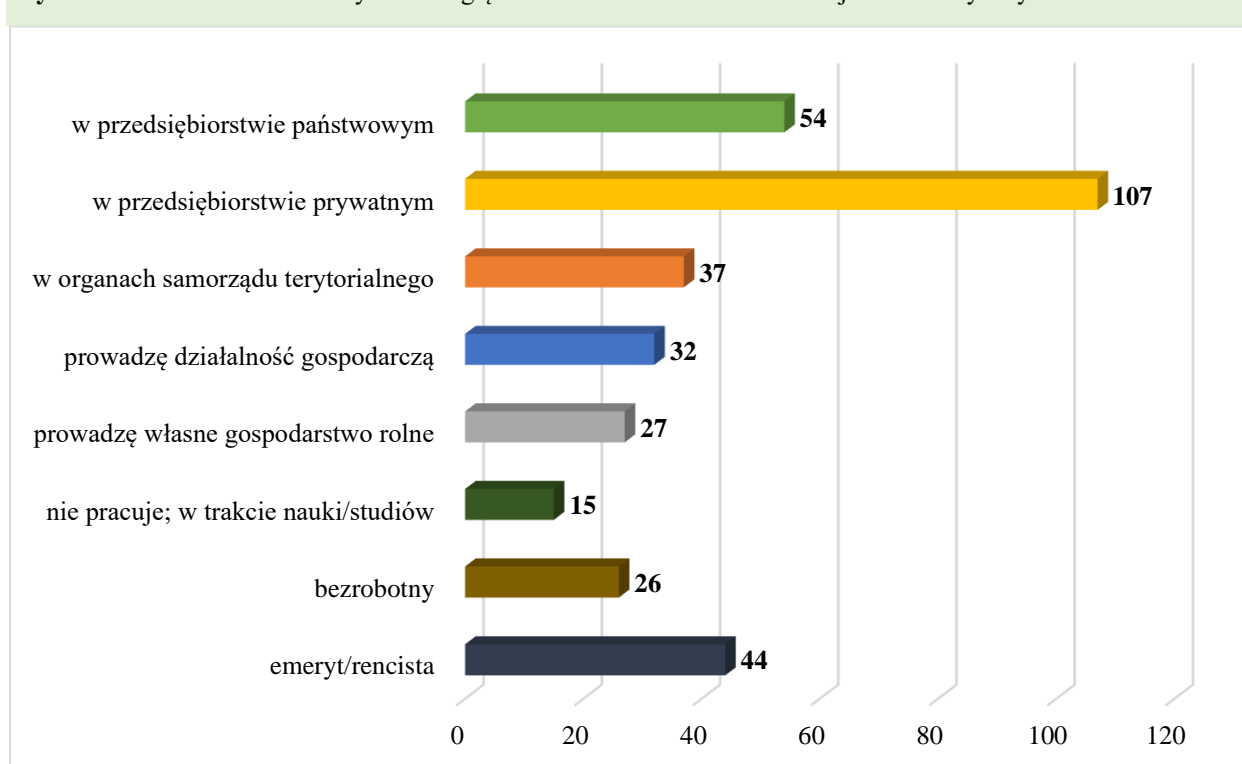
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 30. Podział ankietowanych ze względu na wykształcenie w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Opracowanie własne.

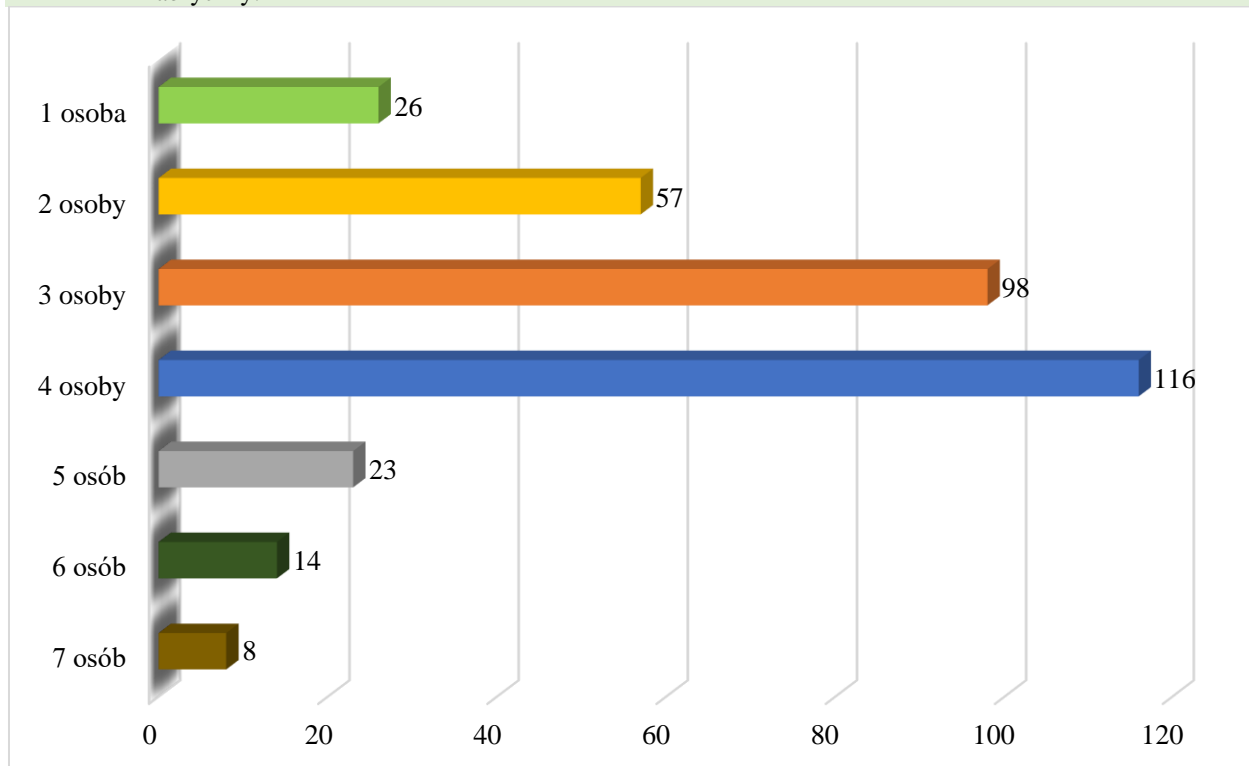
Wykres 31. Podział ankietowanych ze względu na zatrudnienie w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Opracowanie własne.

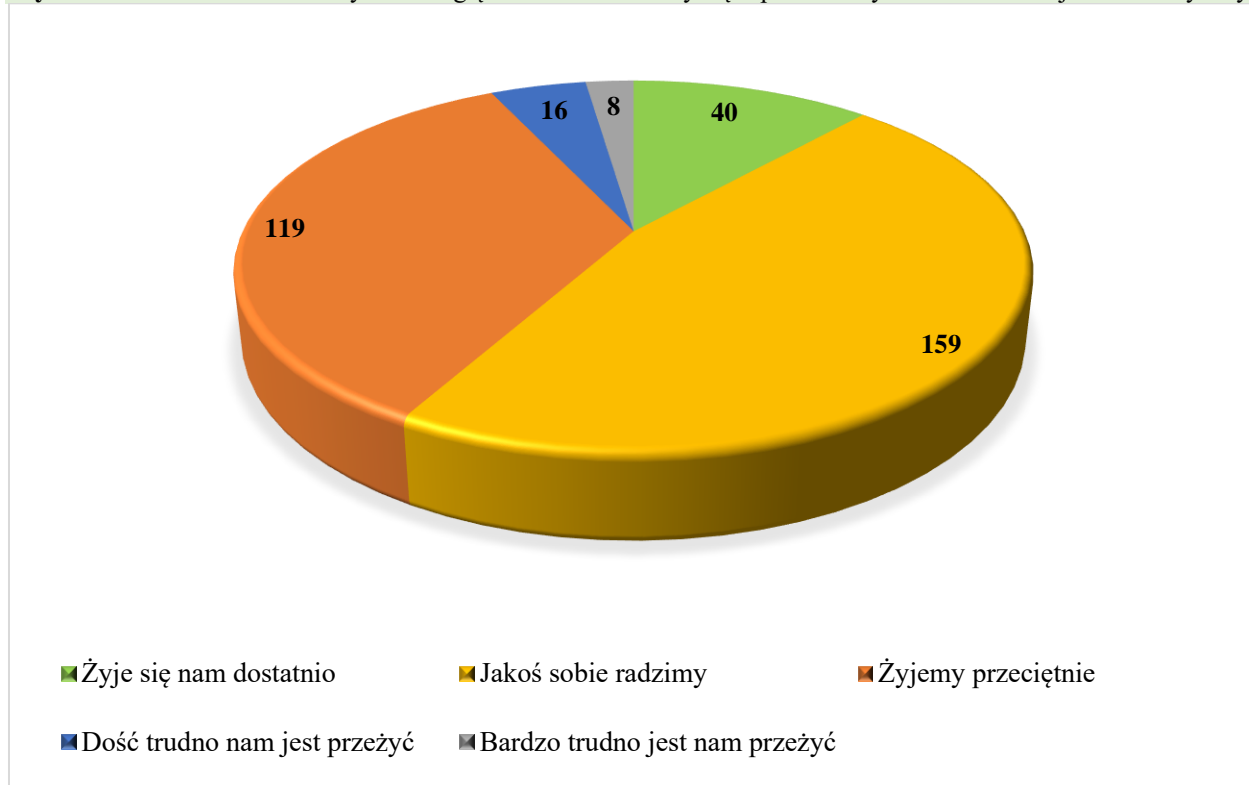

Wykres 32. Podział ankietowanych ze względu na liczbę osób w gospodarstwie domowym w Gminie Rejowiec Fabryczny.

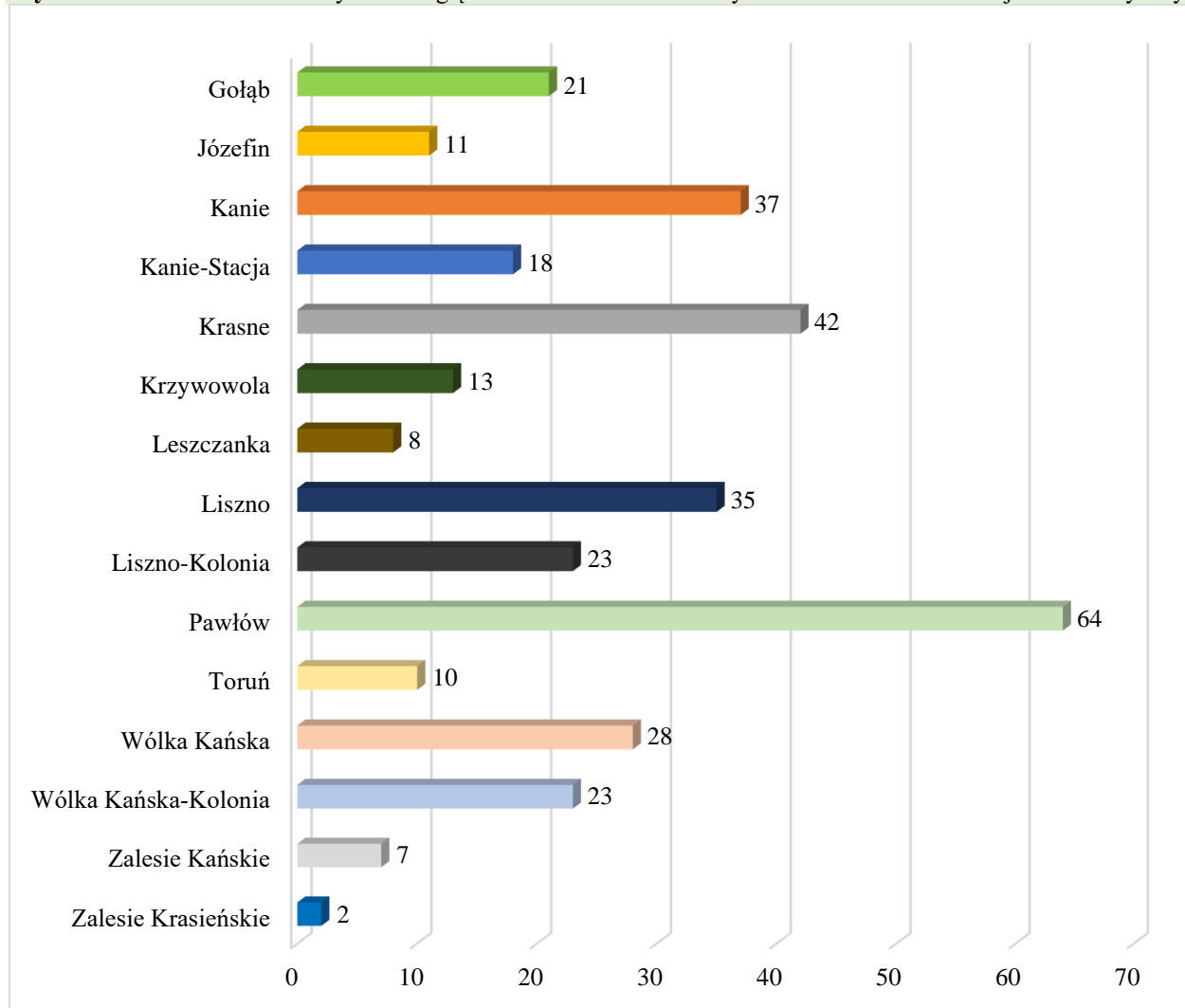
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 33. Podział ankietowanych ze względu na odczucia dotyczące poziomu życia w Gminie Rejowiec Fabryczny.

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 34. Podział ankietowanych ze względu na zamieszkanie w danym sołectwie w Gminie Rejowiec Fabryczny.

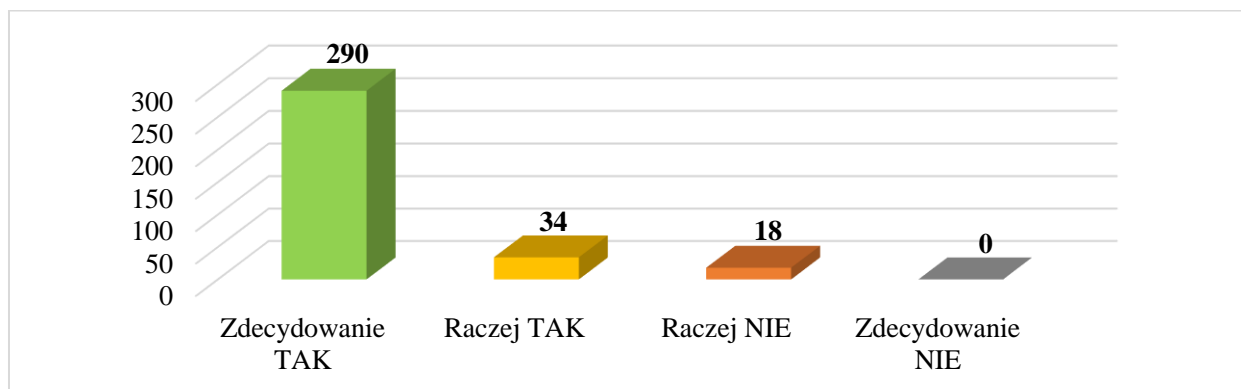
Źródło: Opracowanie własne.

W badaniu opinii publicznej w zakresie potrzeb realizacji określonych działań związanych z rewitalizacją, na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny wzięło udział 342 osoby. Wśród respondentów 57,6% stanowiły kobiety, natomiast 42,4% to mężczyźni. Największa grupa badanych to osoby w średnim wieku, czyli 35-59 lat, tj. 44,4% oraz osoby młode w wieku od 18 lat do 34 tj. 28,9% ankietowanych. Prawie połowa ankietowanych posiadała wykształcenie wyższe, tj. 45,6%. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby pracujące w przedsiębiorstwach prywatnych tj. 31,3%.

W większości do osób prowadzących gospodarstwo domowe wraz z ankietowanym należały 4 osoby. Gospodarstwa domowe liczą od 1 nawet do 7 osób. Większość ankietowanych opisując odczucia na temat poziomu życia swojej rodziny, użyłoby zdania „jakoś sobie radzimy”. Grupa ta stanowi 45% spośród wszystkich ankietowanych. Dużo osób użyłoby stwierdzenia, iż „żyjemy przeciętnie”.

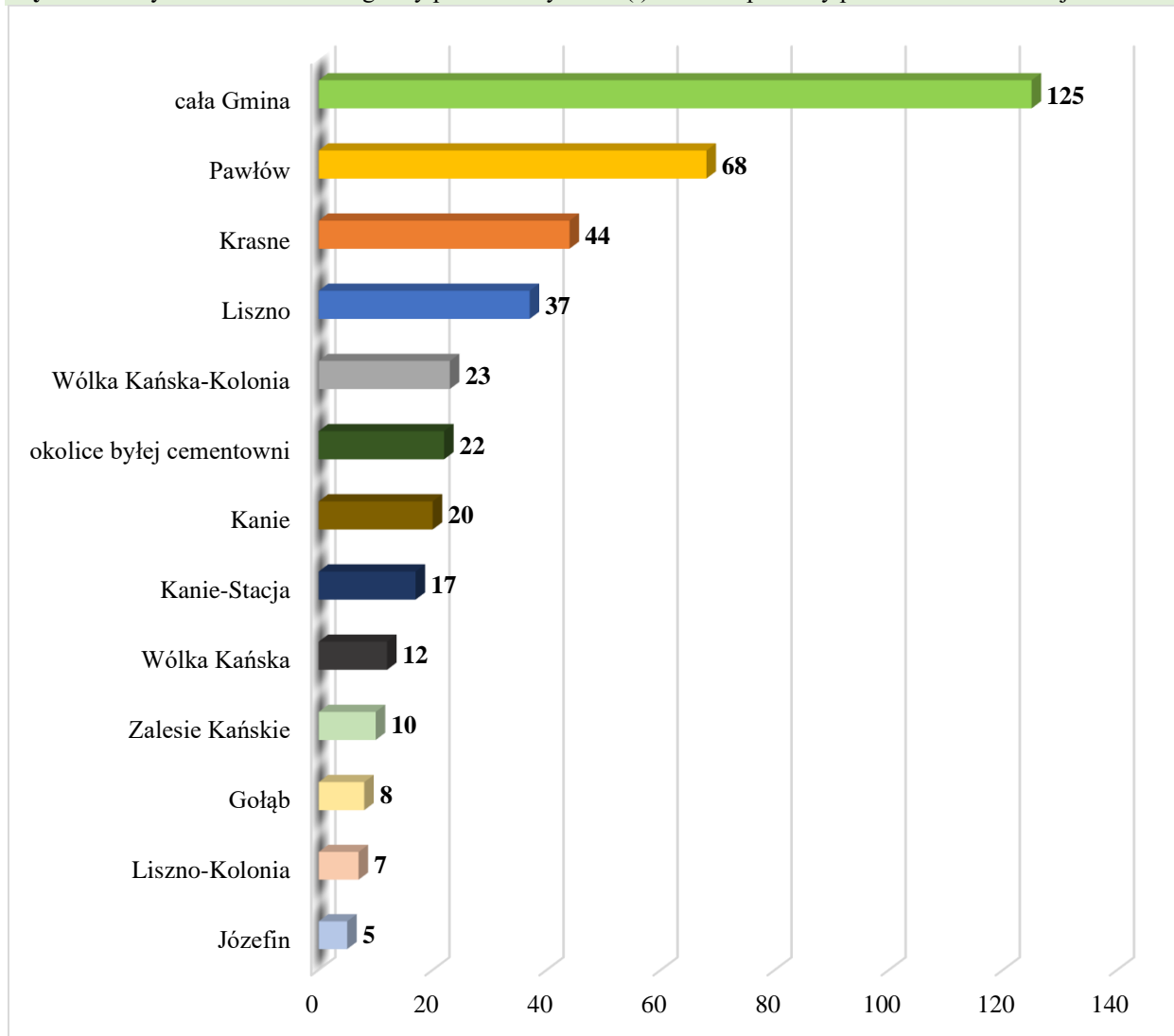
ANALIZA POSZCZEGÓLNYCH PYTAŃ ZAWARTYCH W ANKIECIE

Wykres 35. Pytanie 1. Czy Pana(i) zdaniem, gminie potrzebny jest program ożywienia gospodarczego, społecznego i przestrzenno-środowiskowego w postaci GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI dla GMINY REJOWIEC FABRYCZNY na lata 2023-2030?

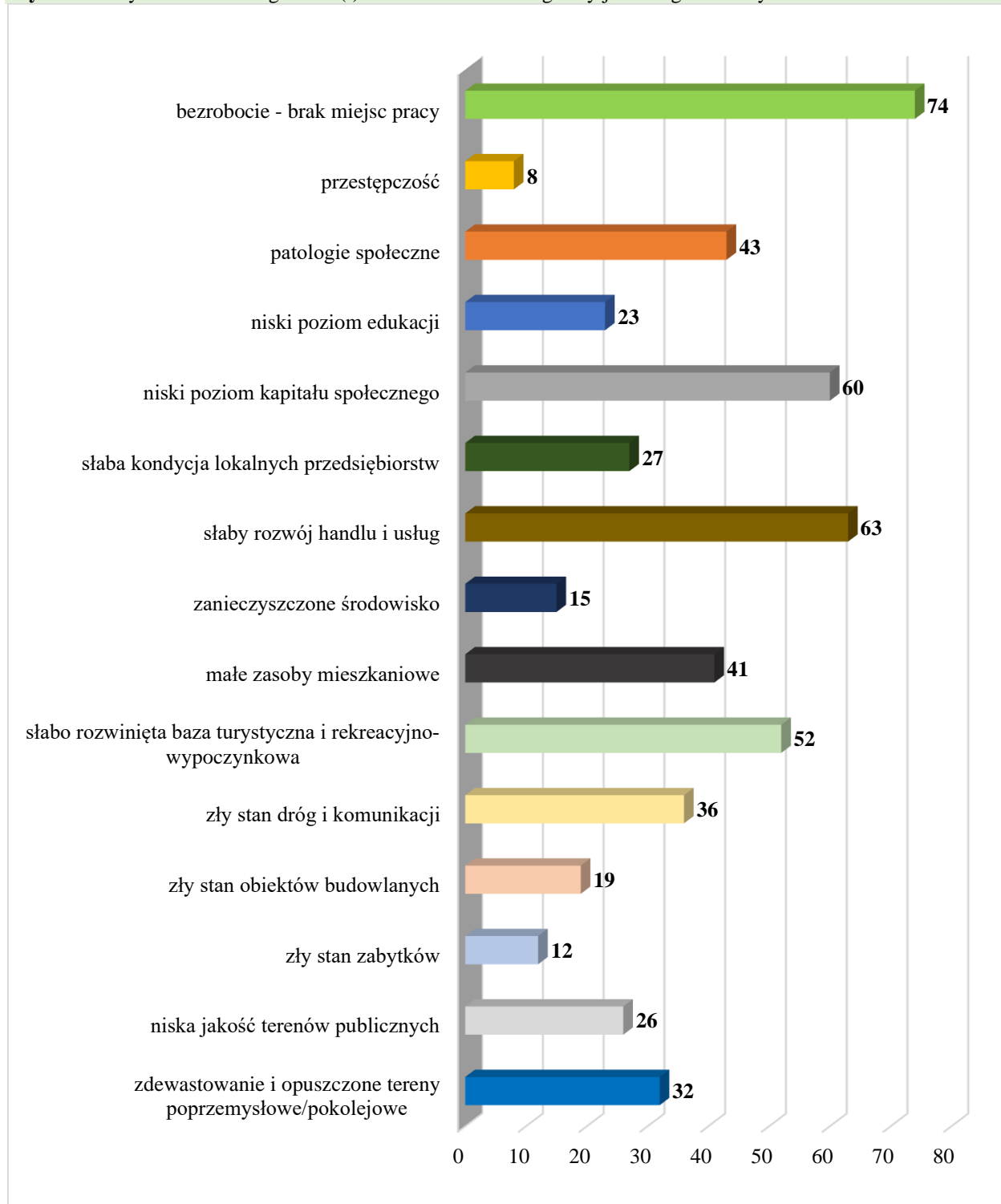
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 36. Pytanie 2. Jaki obszar gminy powinien być Pana(i) zdaniem poddany procesowi rewitalizacji?

Źródło: Opracowanie własne.

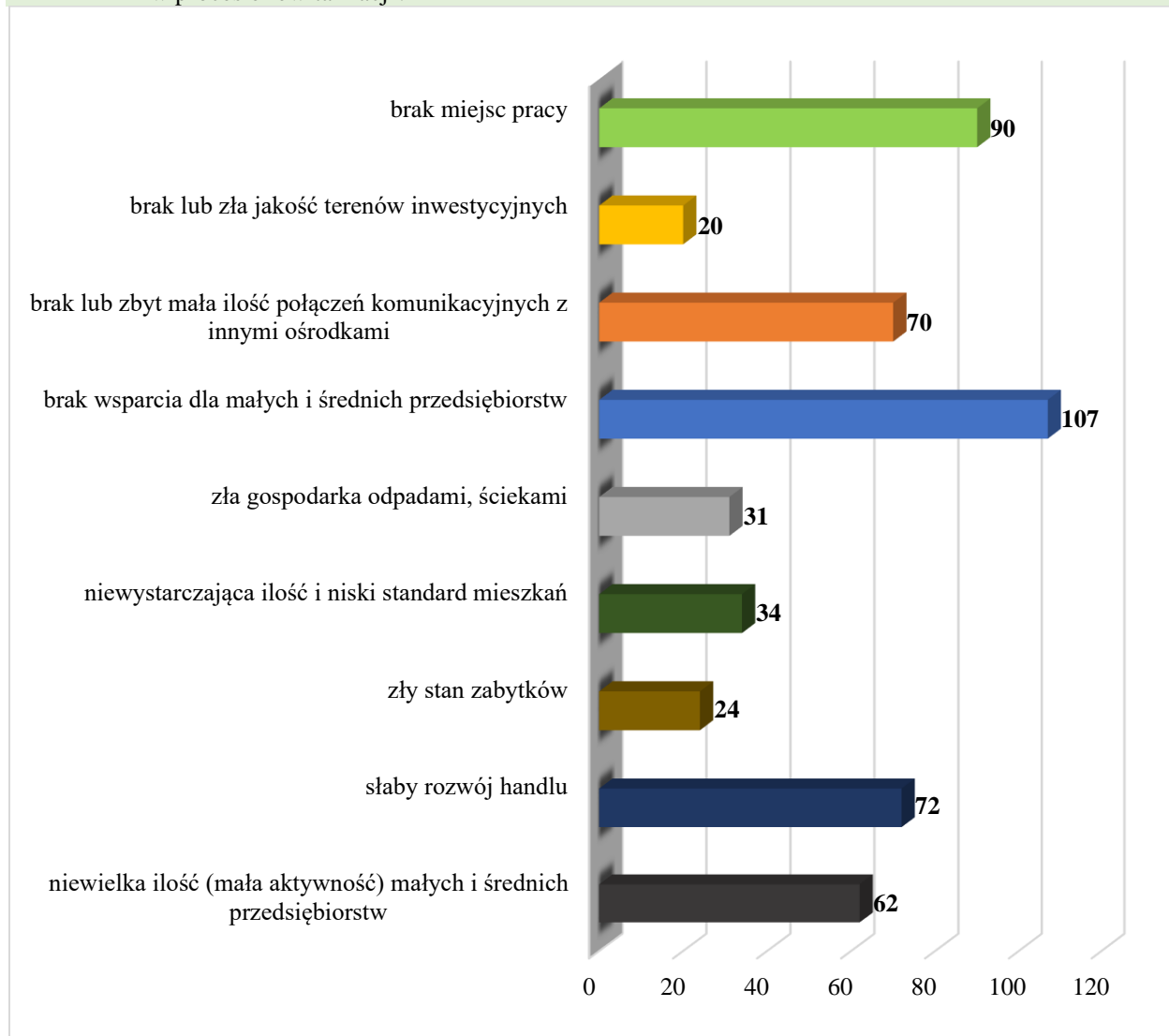
Wykres 37. Pytanie 3. Dlaczego Pana(i) zdaniem ten obszar gminy jest zdegradowany?

Źródło: Opracowanie własne.

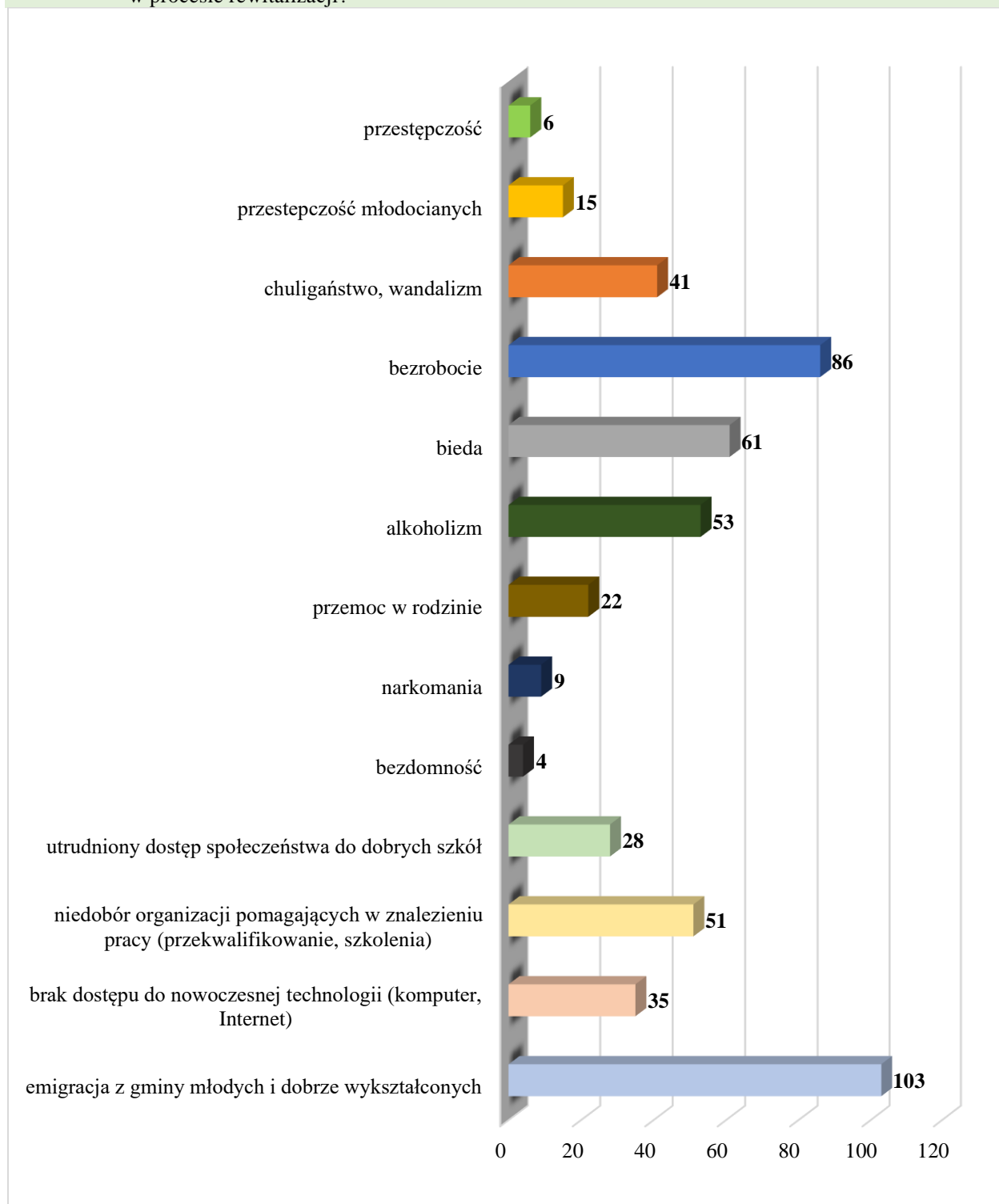
45 ankietowanych dopisało do tych odpowiedzi **brak infrastruktury sportowej**.

Wykres 38. Pytanie 4. Jakie **problemy ekonomiczne**, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Źródło: Opracowanie własne.

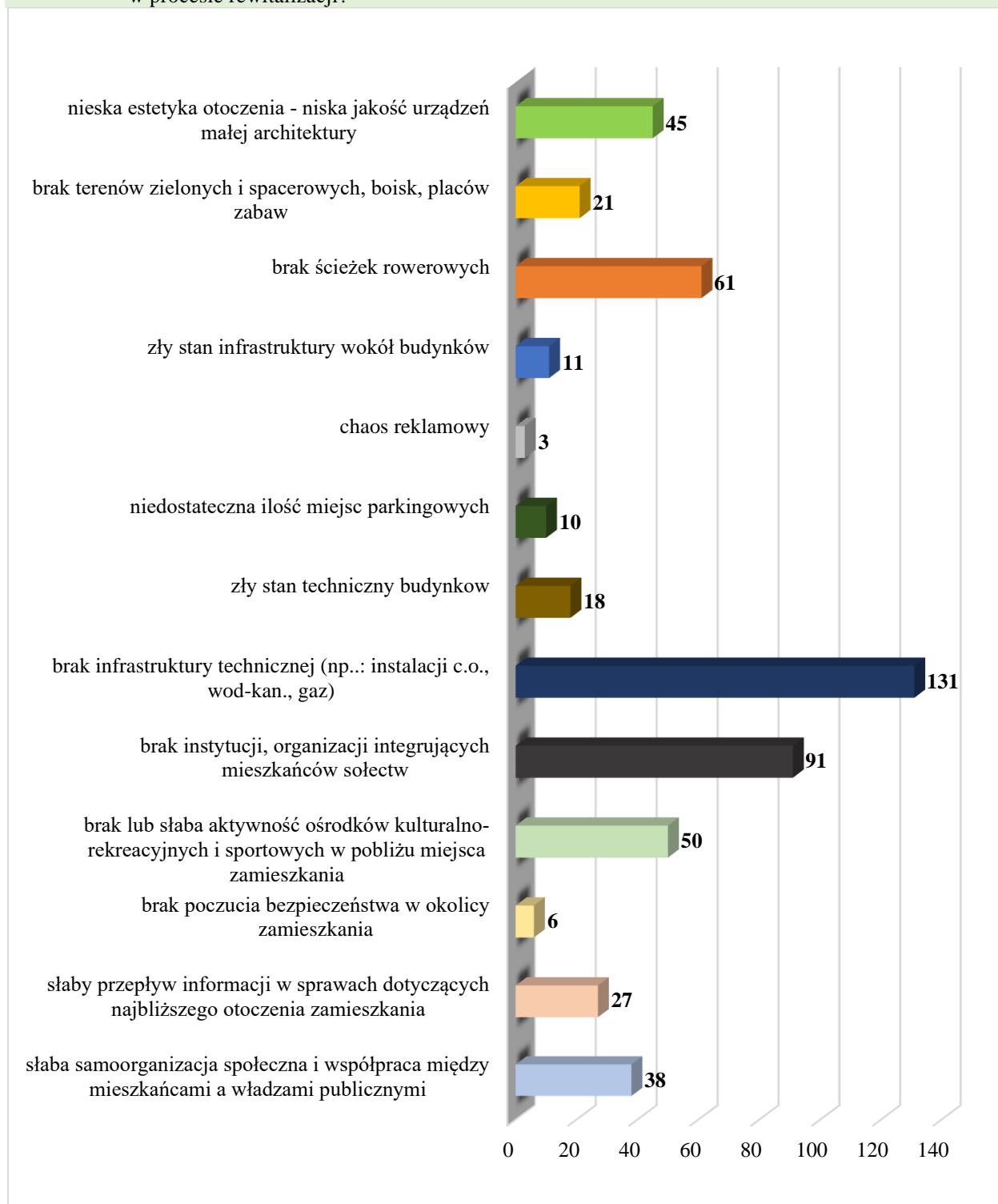
Wykres 39. Pytanie 5. Jakie **problemy społeczne**, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Źródło: Opracowanie własne.

51 ankietowanych dopisało do tych odpowiedzi **brak miejsc opieki i edukacji dla dzieci poniżej 3 roku życia, tj. żłobek.**

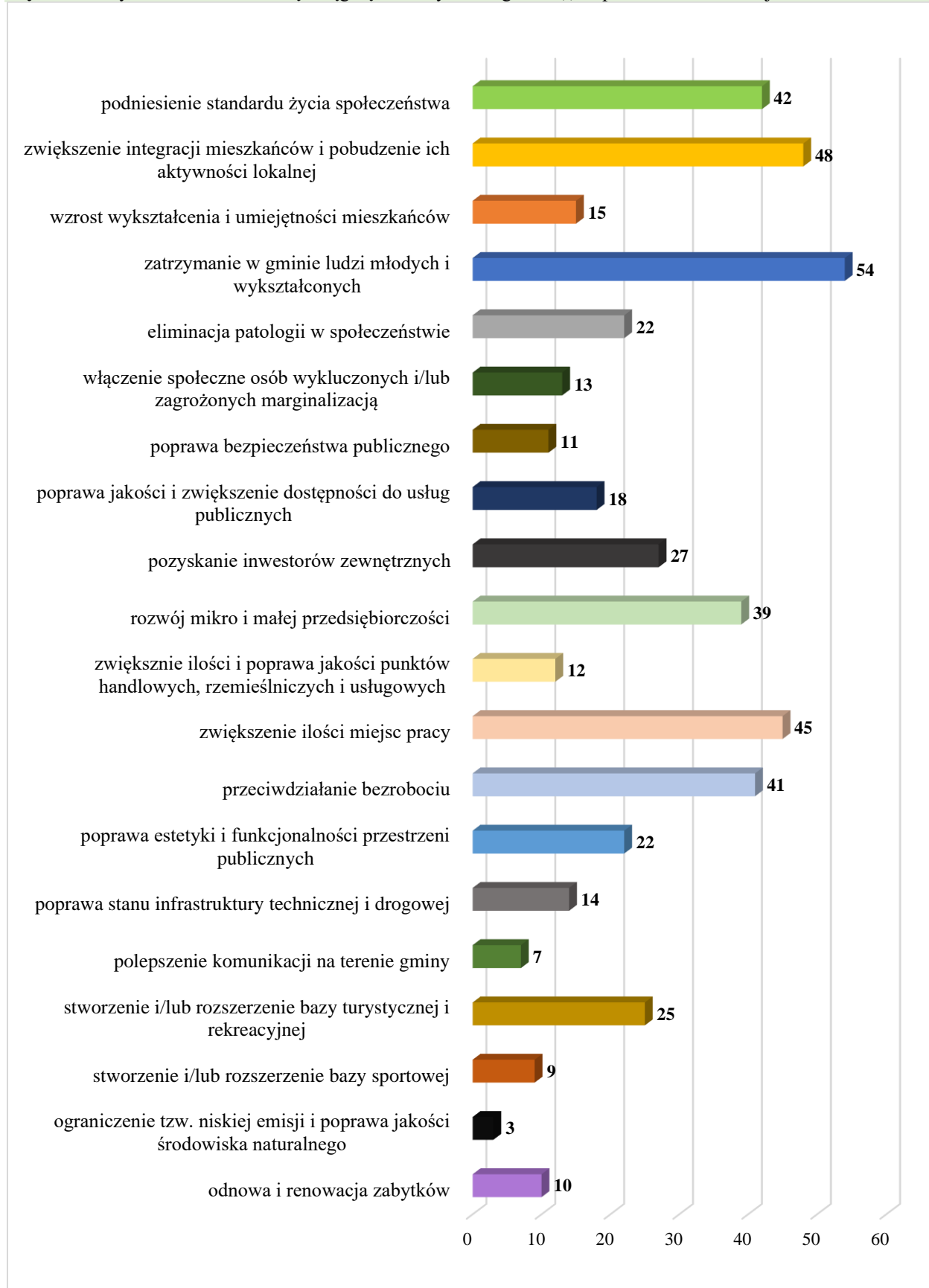
Wykres 40. Pytanie 6. Jakie **problemy związane z jakością**, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Źródło: Opracowanie własne.

18 ankietowanych dopisało do tych odpowiedzi **pominięcie niektórych gospodarstw w sieci światłowodowej.**

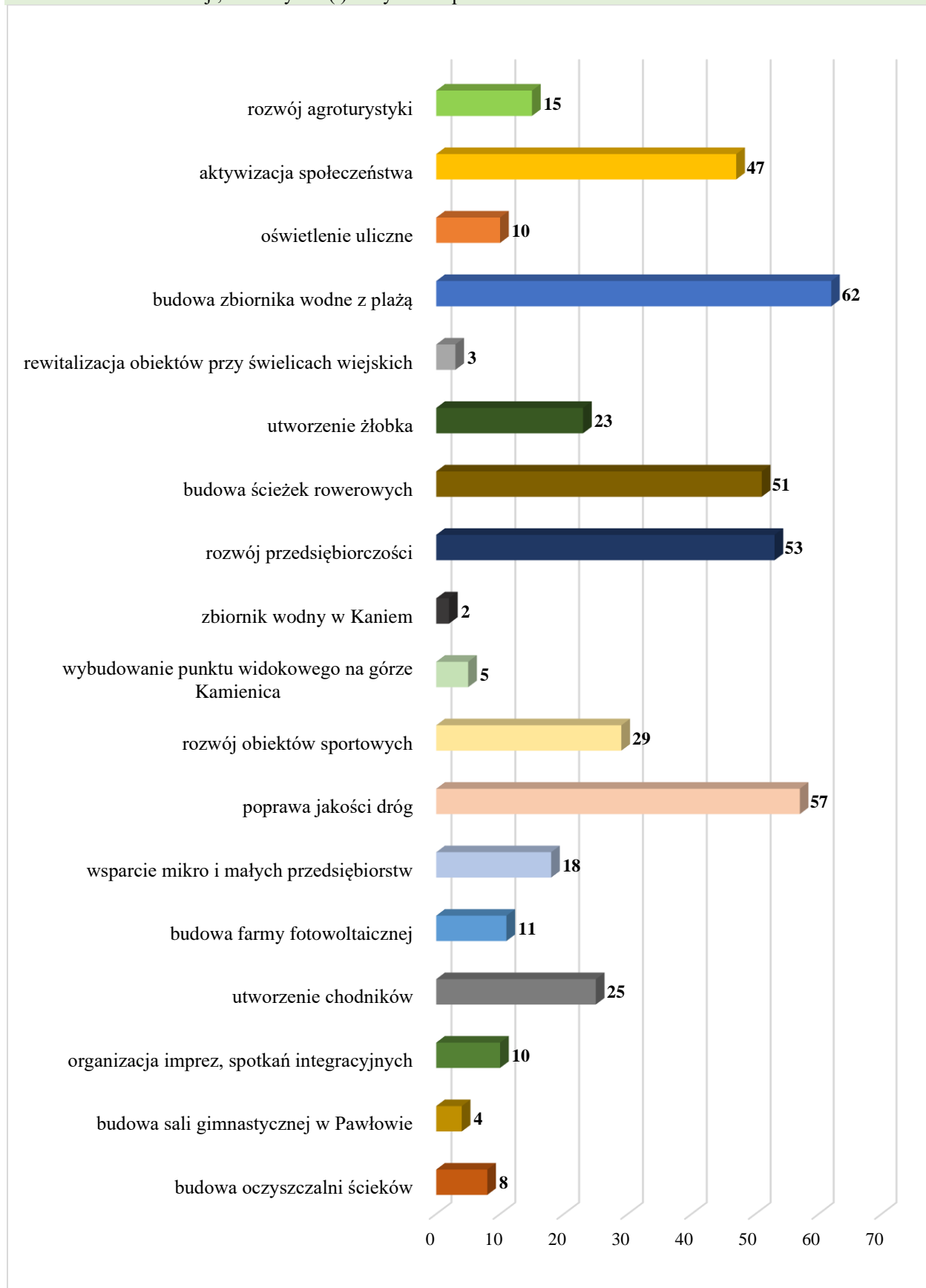
Wykres 41. Pytanie 7. Jakie zostaną osiągnięte efekty według Pana(i) w procesie rewitalizacji?

Źródło: Opracowanie własne.

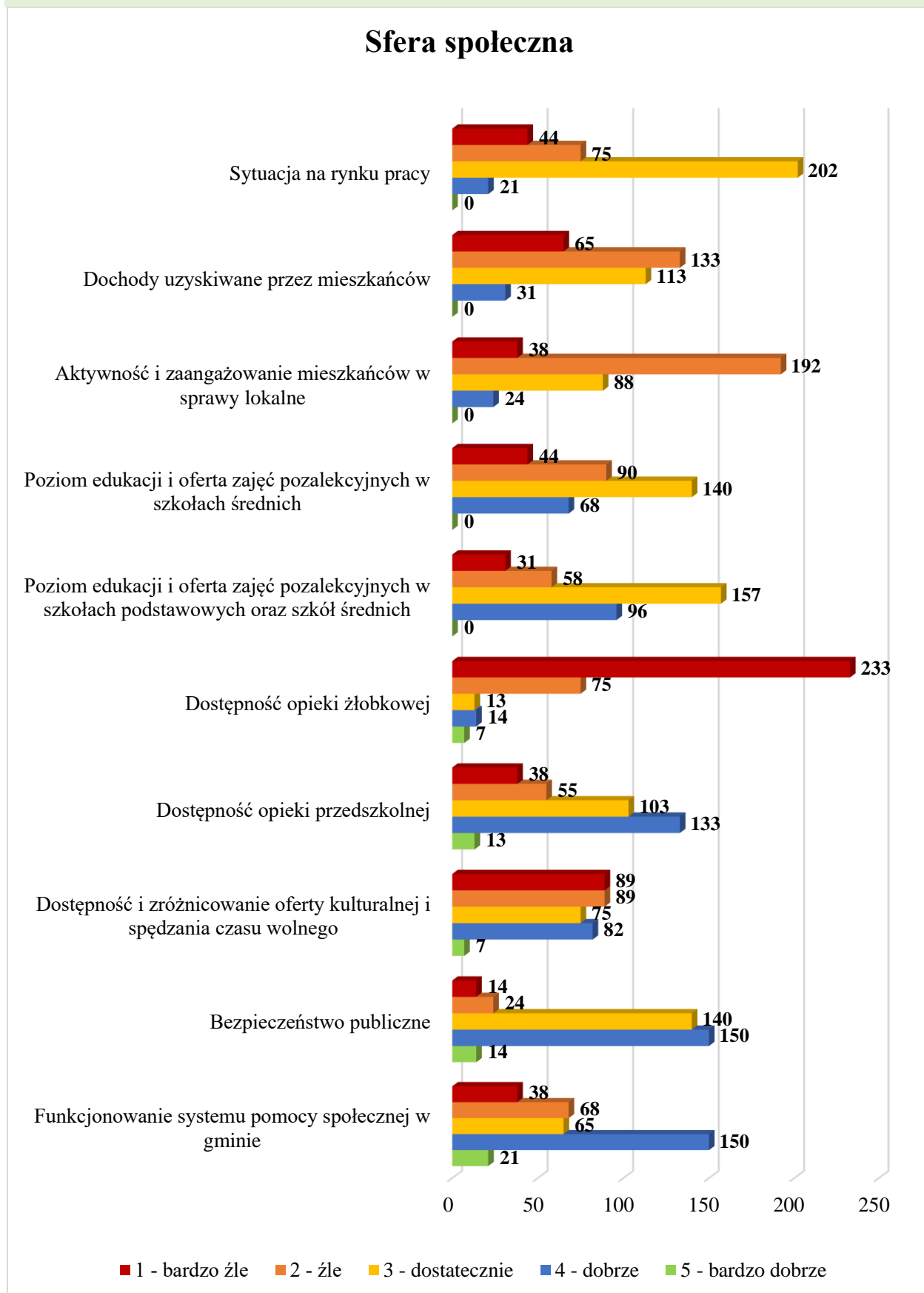

Wykres 42. Pytanie 8. Na jakie przedsięwzięcia, które zamierzałby Pan(i) zrealizować w ramach programu rewitalizacji, chciałby Pan(i) otrzymać wsparcie finansowe?

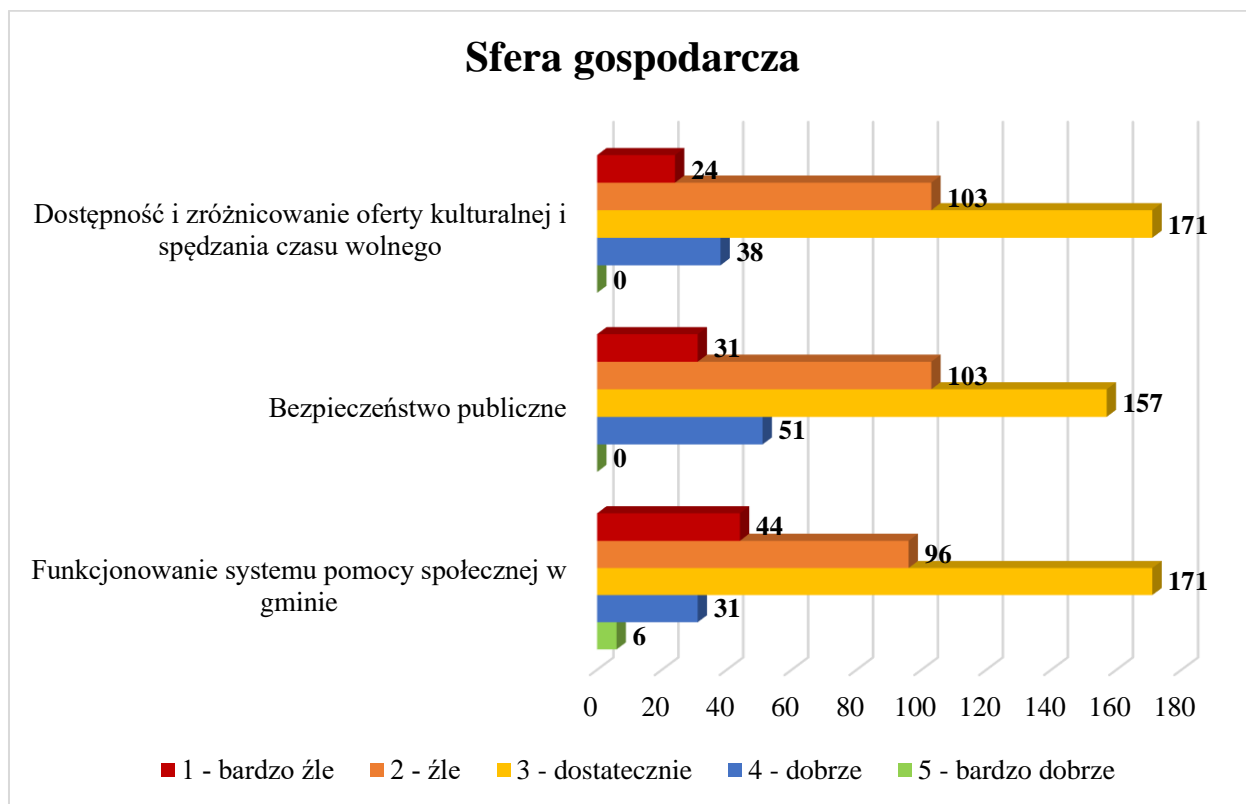
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 43. Pytanie 9. Jak ocenia Pan/Pani elementy wpływające na warunki życia mieszkańców gminy? Sfera społeczna.

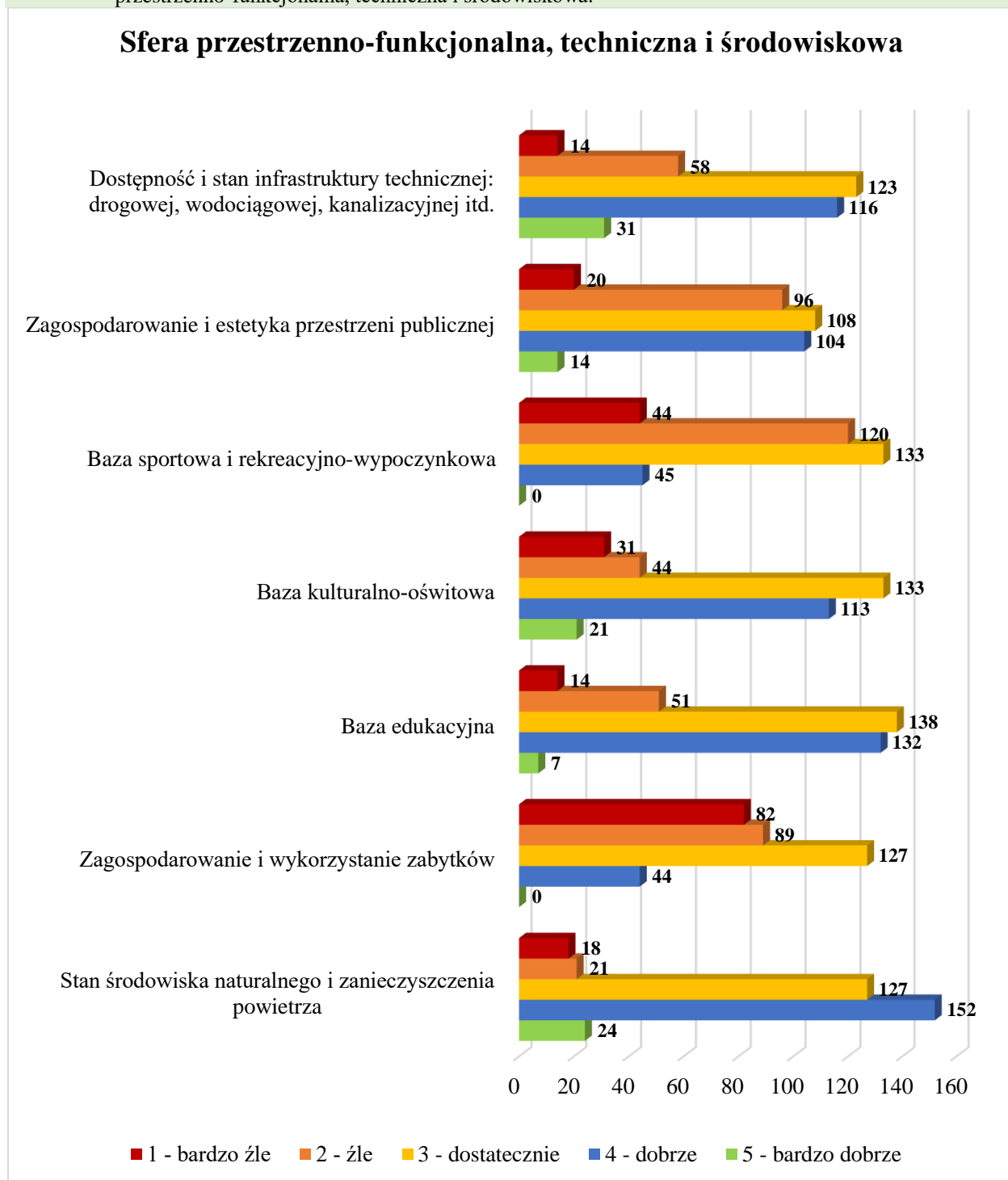
Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 44. Pytanie 9. Jak ocenia Pan/Pani elementy wpływające na warunki życia mieszkańców gminy? Sfera gospodarcza.

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 45. Pytanie 9. Jak ocenia Pan/Pani elementy wpływające na warunki życia mieszkańców gminy? Sfera przestrzenno-funkcjonalna, techniczna i środowiskowa.

Źródło: Opracowanie własne.

ROZDZIAŁ XI

IDENTYFIKACJA

NEGATYWNYCH ZJAWISK

WYSTĘPUJĄCYCH NA

TERENIE GMINY

REJOWIEC FABRYCZNY

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji za obszar zdegradowany uważany jest obszar gminy, na którym w toku prac diagnostycznych zidentyfikowany został stan kryzysowy, przejawiający się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z negatywnymi zjawiskami, w co najmniej w jednej z sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej oraz technicznej. W analizie diagnostycznej wykorzystane zostały mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań gminy Rejowiec Fabryczny, które wynikają z charakteru dostępnych danych wykorzystanych w analizach, ale przede wszystkim z odmiennego charakteru potrzeb rewitalizacyjnych.

Pierwszym etapem w procesie wskazania obszaru gminy objętego programem rewitalizacji jest identyfikacja negatywnych zjawisk występujących w gminie Rejowiec Fabryczny w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i technicznej. Obszar kryzysowy określony został przy wykorzystaniu zestawu podstawowych wskaźników, opisujących zjawiska w sferze społecznej. Są nimi:

- Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze ubóstwa;
- Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze bezrobocia;
- Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze przestępczości (popelnione przestępstwa, wykroczenia oraz nałożone "Niebieskie Karty");
- Występowanie negatywnego zjawiska w obszarze niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym.

Dla każdej sfery za wartość referencyjną przyjęto średnią wartość wskaźnika dla całej Gminy Rejowiec Fabryczny. We wszystkich strefach i jednostkach ewidencyjnych, w których wartość wskaźnika odchyła się od wartości referencyjnej, zdiagnozowano negatywne zjawiska.

Proces delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przebiegał następująco:

1. Dla wszystkich miejscowości przeprowadzono diagnozę (analizę wskaźnikową), mającą na celu identyfikację występowania stanu kryzysowego.
2. Do obszaru zdegradowanego zaliczono miejscowości spełniające jednocześnie poniższe kryteria.

Wskaźniki jakie zostały analizowane dla każdej miejscowości gminy Rejowiec Fabryczny dla ustalenia największego nagromadzenie negatywnych zjawisk to:

✓ **W sferze społecznej:**

- liczba osób korzystających z pomocy społecznej (liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 100 mieszkańców, liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców),
- poziom uczestnictwa w życiu publicznym (liczba zarejestrowanych NGO na 100 mieszkańców, frekwencja wyborcza w Wyborach Samorządowych w 2014 r., frekwencja wyborcza w Wyborach Samorządowych w 2018 r.),
- przestępczość (liczba przestępstw na 100 mieszkańców , liczba wykroczeń na 100 mieszkańców , liczba założonych "Niebieskich Kart" na 100 mieszkańców).

✓ **W sferze gospodarczej:**

- liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na 100 mieszkańców,
- poziom bezrobocia (liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców oraz liczba długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców).

✓ **W sferze przestrzennej:**

- liczba gospodarstw korzystających z sieci wodociągowej na 100 mieszkańców oraz sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców.

✓ **W sferze technicznej:**

- liczba punktów adresowych na 100 mieszkańców oraz liczba budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców.

Kluczowym elementem delimitacji obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji były konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Rejowiec Fabryczny. Konsultacje miały formę badań ankietowych, zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej.

Analiza wskaźnikowa potencjału rozwojowego Gminy Rejowiec Fabryczny

Tabela 52. Tabela wskaźnikowa negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych i technicznych.

	Obszar	Ubóstwo	Bezrobocie	Zagrożenia bezpieczeństwa publicznego	Negatywne zjawiska gospodarcze	Negatywne zjawiska środowiskowe	Negatywne zjawiska przestrzenne	Negatywne zjawiska techniczne	Syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk
1	Gołąb	Niskie (1)	Niskie (1)	Średnie (2)	Niskie (1)	Średnie (2)	Niskie (1)	Średnie (2)	1,43
2	Józefin	Niskie (1)	Niskie (1)	Średnie (2)	Niskie (1)	Średnie (2)	Niskie (1)	Niskie (1)	1,29
3	Kanie	Wysokie (3)	Średnie (2)	Średnie (2)	Niskie (1)	Średnie (2)	Wysokie (3)	Średnie (2)	2,14
4	Kanie – Stacje	Średnie (2)	Średnie (2)	Wysokie (3)	Średnie (2)	Średnie (2)	Wysokie (3)	Średnie (2)	2,29
5	Krasne	Wysokie (3)	Wysokie (3)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Niskie (1)	Wysokie (3)	2,29
6	Krzywowola	Niskie (1)	Niskie (1)	Wysokie (3)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	1,86
7	Leszczanka	Niskie (1)	Niskie (1)	Niskie (1)	Wysokie (3)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	1,71
8	Liszno	Średnie (2)	Wysokie (3)	Średnie (2)	Wysokie (3)	Średnie (2)	Wysokie (3)	Średnie (2)	2,43
9	Liszno – Kolonia	Niskie (1)	Niskie (1)	Niskie (1)	Niskie (1)	Średnie (2)	Średnie (2)	Wysokie (3)	1,57
10	Pawłów	Średnie (2)	Wysokie (3)	Wysokie (3)	Wysokie (3)	Średnie (2)	Niskie (1)	Średnie (2)	2,29
11	Toruń	Niskie (1)	Średnie (2)	Wysokie (3)	Niskie (1)	Średnie (2)	Niskie (1)	Niskie (1)	1,57
12	Wólka Kańska	Niskie (1)	Wysokie (3)	Wysokie (3)	Średnie (2)	Średnie (2)	Niskie (1)	Niskie (1)	1,86
13	Wólka Kańska – Kolonia	Wysokie (3)	Średnie (2)	Średnie (2)	Wysokie (3)	Średnie (2)	Wysokie (3)	Wysokie (3)	3,00
14	Zalesie Kańskie	Niskie (1)	Niskie (1)	Niskie (1)	Niskie (1)	Średnie (2)	Niskie (1)	Średnie (2)	1,29
15	Zalesie Krasieńskie	Niskie (1)	Niskie (1)	Średnie (2)	Niskie (1)	Średnie (2)	Niskie (1)	Niskie (1)	1,29
Gmina Rejowiec Fabryczny Średnia:		1,60	1,80	2,13	1,80	2,00	1,73	1,93	1,89

Uwaga: Miernik oceny dla algorytmu negatywnego: wysokie (3), średnie (2), niskie (1). Źródło: Opracowanie własne.

Z analizy wskaźników dla poszczególnych sołectw w Gminie Rejowiec Fabryczny wynika, iż największe natężenie negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzennych i środowiskowych występuje w sołectwach:

- Kanie,
- Kanie-Stacja,
- Krasne,
- Liszno,
- Pawłów,
- Wólka Kańska-Kolonia

Natomiast duże natężenie negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzennych i środowiskowych występuje w sołectwach:

- Gołąb,
- Krzywowola,
- Leszczanka,
- Liszno-Kolonia,
- Toruń,
- Wólka Kańska.

Najmniejsze natężenie negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzennych i środowiskowych występuje w sołectwach:

- Józefin,
- Zalesie Kańskie,
- Zalesie Krasieńskie.

Tabela 53. Tabela wskaźnikowa dostępności do podstawowej infrastruktury i usług publicznych.

	Obszar	Dostępność do służby zdrowia	Uczestnictwo w życiu publicznym	Dostępność do kultury	Dostępność do edukacji	Dostępność do sportu i rekreacji	Dostępność komunikacyjna	Syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk
1	Gołąb	Średnie (2)	Wysokie (1)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	1,83
2	Józefin	Średnie (2)	Wysokie (1)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	1,83
3	Kanie	Niskie (3)	Średnie (2)	Średnie (2)	Wysokie (1)	Średnie (2)	Średnie (2)	2,00
4	Kanie – Stacje	Średnie (2)	Niskie (3)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	2,17
5	Krasne	Niskie (3)	Niskie (3)	Średnie (2)	Wysokie (1)	Średnie (2)	Średnie (2)	2,17
6	Krzywowola	Średnie (2)	Wysokie (1)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	1,83
7	Leszczanka	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	2,00
8	Liszno	Wysokie (1)	Niskie (3)	Wysokie (1)	Wysokie (1)	Średnie (2)	Średnie (2)	1,67
9	Liszno – Kolonia	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	2,00
10	Pawłów	Niskie (3)	Niskie (3)	Wysokie (1)	Wysokie (1)	Wysokie (1)	Średnie (2)	1,83
11	Toruń	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	2,00
12	Wólka Kańska	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Wysokie (1)	Średnie (2)	Średnie (2)	1,83
13	Wólka Kańska – Kolonia	Niskie (3)	Niskie (3)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	2,33
14	Zalesie Kańskie	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	2,00
15	Zalesie Krasieńskie	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	Średnie (2)	2,00
Gmina Rejowiec Fabryczny Średnia:		2,20	2,13	1,86	1,67	1,93	2,00	1,97

Uwaga: Miernik oceny dla algorytmu negatywnego: wysokie (1), średnie (2), niskie (3).

Źródło: Opracowanie własne.

Z analizy wskaźników dla poszczególnych sołectw w Gminie Rejowiec Fabryczny wynika, iż największy problem z dostępnością do podstawowej infrastruktury i usług publicznych występuje w sołectwach:

- Kanie-Stacja,
- Krasne,
- Wólka Kańska-Kolonia.

Natomiast duży problem z dostępnością do podstawowej infrastruktury i usług publicznych występuje w sołectwach:

- Kanie,
- Leszczanka,
- Liszno-Kolonia,
- Toruń,
- Zalesie Kańskie,
- Zalesie Krasieńskie.

Najmniejszy problem z dostępnością do podstawowej infrastruktury i usług publicznych występuje w sołectwach:

- Gołąb,
- Józefin,
- Krzywowola,
- Liszno,
- Pawłów,
- Wólka Kańska.

Tabela 54. Zestawienie natężenia kryzysowych zjawisk w Gminie Rejowiec Fabryczny.

	Obszar	Liczba ludności w 2021r.	Występowanie negatywnego zjawiska w sferze społecznej	Występowanie negatywnego zjawiska w sferze gospodarczej	Występowanie negatywnego zjawiska w sferze przestrzennej	Występowanie negatywnego zjawiska w sferze technicznej	Razem
1	Gołąb	241	5	1	1	1	8
2	Józefin	122	6	1	1	0	8
3	Kanie	407	8	1	2	1	12
4	Kanie – Stacje	220	8	1	2	1	12
5	Krasne	480	10	1	0	2	13
6	Krzywowola	187	3	3	2	1	9
7	Leszczanka	92	4	2	1	1	8
8	Liszno	422	7	2	2	1	12
9	Liszno – Kolonia	275	2	0	1	2	5
10	Pawłów	77	8	2	0	1	11
11	Toruń	148	5	1	1	0	7
12	Wólka Kańska	336	6	2	1	0	9
13	Wólka Kańska – Kolonia	276	7	2	2	2	13
14	Zalesie Kańskie	115	4	1	1	1	7
15	Zalesie Krasieńskie	44	6	1	1	0	8
Gmina Rejowiec Fabryczny Razem:		4 143	89	21	18	14	142

Źródło: Opracowanie własne.

11. 1. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Wyznaczając obszar zdegradowany należy przeprowadzić szczegółową diagnozę, obejmującą teren całej gminy. W pierwszej kolejności ustalany jest obszar, gdzie koncentrują się negatywne zjawiska społeczne (w szczególności ubóstwo, przestępczość, bezrobocie, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego). Kolejnym krokiem jest sprawdzenie, czy na wskazanym wyżej obszarze występują negatywne zjawiska gospodarcze, środowiskowe, przestrzenne, techniczne. Jeżeli zdiagnozowane zostanie choć jedno z nich – mamy do czynienia z obszarem zdegradowanym. Obszar taki, lub jego część, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego zamierza się prowadzić rewitalizację, nazywamy obszarem rewitalizacji.

Na obszarach wiejskich nierzadko występują tylko wybrane kategorie problemów, określone przy definicji stanu kryzysowego, które mają charakter problemu rozwoju. Ze względu na sposób pozyskiwania i publikowania danych statystycznych, możliwość monitorowania niektórych zagadnień jest bardzo ograniczona. Należy uwzględnić fakt, że niektóre spośród aspektów określonych przy definicji stanu kryzysowego, jako przyczyny uzasadniające prowadzenie rewitalizacji na obszarach wiejskich – nie muszą być zjawiskami patologicznymi, wymagającymi interwencji w kierunku naprawy stanu. Ponadto należały także uwzględnić fakt, że na obszarach wiejskich zwłaszcza w skali części gmin, pojedynczych miejscowości lub części miejscowości – w praktyce nie jest możliwe monitorowanie w sposób statystyczny wszystkich aspektów określonych przy definicji stanu kryzysowego gdzie, jako przyczyny uzasadniające prowadzenie rewitalizacji wskazuje się: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska.

Obszarem rewitalizacji może zostać obszar zdegradowany w całości lub jego część, jeśli łącznie nie przekracza 20% powierzchni gminy i 30% ludności gminy, zgodnie z Wytocznymi MIR. Do powierzchni obszaru rewitalizacji należy zaliczyć rzeczywistą powierzchnię, na której planowana jest interwencja w ramach programu rewitalizacji (a nie powierzchnię geodezyjną miejscowości/sołectw). Jednocześnie do ludności obszaru rewitalizacji należy zaliczyć osoby mieszkające na terenie wskazanym jako obszar rewitalizacji.

Dodatkowo mając na uwadze, że delimitacja obszaru rewitalizacji podlega ograniczeniu ze względu na liczbę mieszkańców i wielkość, zdecydowano, że na obszarze rewitalizowanym powinna znajdować się infrastruktura (zdegradowane obiekty lub obszary lub tereny), których przebudowa i adaptacja, ukierunkowana na poprawę jakości korzystania z przestrzeni, likwidację izolacji obszarów problemowych oraz poprawę jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych przyczynią się do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych tych obszarów. Takie określenie obszaru rewitalizacji pozwoli na odnowę zdegradowanych przestrzeni wiejskich przyczyniając się do wzmocnienia ich potencjałów rozwojowych w tym gospodarczych.

Rewitalizacja jest prowadzona na obszarach, gdzie mamy do czynienia ze zjawiskiem degradacji, czyli stanem kryzysowym. Oznacza to, że nie prowadzi się rewitalizacji na terenach, które nie mogą być zdefiniowane, jako zdegradowane, znajdujące się w kryzysie. Degradacja ma obejmować przestrzeń, funkcję i substancję. To znaczy, że możemy mówić o obszarze zdegradowanym w sytuacji, gdy na danym obszarze stan kryzysowy występuje nie tylko w odniesieniu do sfery architektoniczno-urbanistycznej (substancja) danego obszaru, czy przestrzennej, ale także jest związany ze sferą gospodarczą i społeczną (funkcja) terenu. Warto w tym miejscu podkreślić, że rewitalizacja ma rozwiązywać problemy danego obszaru związane ze wszystkimi sferami, a nie jedną z nich.

Przeprowadzona diagnoza społeczna, gospodarcza, przestrzenna, środowiskowa i techniczna wskazuje, że cała gmina spełnia warunki do uznania jej za obszary zdegradowany. Wskazane w powyższych tabelach przeliczenia dotyczą najintensywniejszego występowania negatywnych zjawisk, w każdym z pięciu podstawowych obszarów: społecznym, gospodarczym, przestrzennym, środowiskowym oraz technicznym.

Obszar zdegradowany obejmuje całą Gminę Rejowiec Fabryczny.

Na obszarze zdegradowanym zaproponowano obszary do rewitalizacji. To obszary, gdzie występuje największa kumulacja negatywnych zjawisk społecznych i współwystępują negatywne zjawiska w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzennej, środowiskowej oraz technicznej.

Ze względu na ograniczenia związane z liczbą ludności i wielkością obszaru do rewitalizacji nie ma możliwości uznania całego obszaru zdegradowanego za obszar rewitalizacji.

Największa kumulacja kryzysowych zjawisk występuje w następujących miejscowościach:
Kanie, Kanie-Stacja, Krasne, Liszno, Pawłów i Wólka Kańska-Kolonia.

Łączna powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 1.254,89 ha, co stanowi 14,29% powierzchni gminy i zamieszkuje ją łącznie 735 osób (17,74% populacji gminy).

Tabela 55. Charakterystyka obszaru rewitalizacji.

Miejscowość	Ludność	Powierzchnia	% ludności	% powierzchni gminy
Kanie	38	6,151 ha	0,92 %	0,07 %
Kanie-Stacja	215	221,275 ha	5,19 %	2,52 %
Krasne	26	5,643 ha	0,63 %	0,06 %
Liszno	422	1 008,886 ha	10,18 %	11,49 %
Pawłów	13	9,541 ha	0,31 %	0,11 %
Wólka Kańska-Kolonia	21	3,397 ha	0,51 %	0,04 %
SUMA	735	1 254,89 ha	17,74 %	14,29 %
Gmina	4 143	8 779,86 ha	100 %	100 %

Źródło: Opracowanie własne.

11. 2. Wstępne zestawienie zadań inwestycyjnych i społecznych

Z przeprowadzonych w ramach diagnozy analiz badań społecznych, wywiadów i innych form konsultacji społecznej zebrano 19 zadań inwestycyjnych i społecznych, które winny być zrealizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028, aby wyprowadzić obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji z sytuacji kryzysowej. Wstępna lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2028:

Tabela 56. Zadanie inwestycyjne nr 1.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Zagospodarowanie budynku po szkole podstawowej w miejscowości Kanie		
Obszar tematyczny	Strefa techniczna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Zagospodarowanie budynku po szkole podstawowej w miejscowości Kanie, tj. termomodernizacja, OZE, wyposażenie obiektu		
Lokalizacja		
Adres: Kanie, dz. 472	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
1 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Poprawa efektywności energetycznej budynku, zmiana funkcjonalności budynku	Liczba zagospodarowanych budynków	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 57. Zadanie inwestycyjne nr 2.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Zagospodarowanie centrum miejscowości Kanie – „Grądkii”		
Obszar tematyczny	Strefa społeczna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Zagospodarowanie centrum miejscowości Kanie		
Lokalizacja		
Adres: Kanie, dz. 384 i 386	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
1 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Uatrakcyjnienie miejscowości Kanie, zagospodarowanie centrum miejscowości	Liczba osób korzystających z zagospodarowanych terenów	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 58. Zadanie inwestycyjne nr 3.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kanie-Stacja		
Obszar tematyczny	Strefa przestrzenna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kanie-Stacja		
Lokalizacja		
Adres: Kanie-Stacja	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
3 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miejscowości Kanie-Stacja	Objętość oczyszczonych ścieków	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 59. Zadanie inwestycyjne nr 4.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Zagospodarowanie zabytkowego budynku dworca kolejowego w miejscowości Kanie-Stacja		
Obszar tematyczny	Strefa przestrzenna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
PKP/Gmina Rejowiec Fabryczny		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Zagospodarowanie zabytkowego budynku dworca kolejowego w miejscowości Kanie-Stacja		
Lokalizacja		
Adres: Kanie-Stacja	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
1 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Przywrócenie użyteczności budynku po dworcu kolejowym	Liczba zagospodarowanych budynków	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 60. Zadanie inwestycyjne nr 5.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Budownictwo wielorodzinne w miejscowości Kanie-Stacja		
Obszar tematyczny	Strefa techniczna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Przygotowanie terenu pod budownictwo wielorodzinne i budowa zgodnie z przeznaczeniem w miejscowości Kanie-Stacja		
Lokalizacja		
Adres: Kanie-Stacja	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
3 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Zwiększenie dostępności lokali mieszkalnych	Liczba mieszkań	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 61. Zadanie inwestycyjne nr 6.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Budownictwo wielorodzinne w miejscowości Krasne		
Obszar tematyczny	Strefa techniczna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Przygotowanie terenu pod budownictwo wielorodzinne i budowa zgodnie z przeznaczeniem w miejscowości Krasne		
Lokalizacja		
Adres: Krasne, dz. 333	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
3 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Zwiększenie dostępności lokali mieszkalnych	Liczba mieszkań	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 62. Zadanie inwestycyjne nr 7.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Budowa centrum sportowo-rekreacyjnego w miejscowości Krasne		
Obszar tematyczny	Strefa społeczna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Budowa centrum sportowo-rekreacyjnego w miejscowości Krasne		
Lokalizacja		
Adres: Krasne, dz.159 i 322	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
1 500 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Zwiększenie atrakcyjności miejscowości Krasne, wzrost aktywności mieszkańców	Liczba osób korzystających z centrum sportowo-rekreacyjnego.	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 63. Zadanie inwestycyjne nr 8.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Budowa oczyszczalni i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Liszno		
Obszar tematyczny	Strefa przestrzenna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Budowa oczyszczalni i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Liszno		
Lokalizacja		
Adres: Liszno	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
7 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej	Objętość oczyszczonych ścieków	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 64. Zadanie inwestycyjne nr 9.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Budowa centrum sportowo-rekreacyjnego przy szkole podstawowej w miejscowości Liszno		
Obszar tematyczny	Strefa społeczna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Budowa centrum sportowo-rekreacyjnego przy szkole podstawowej w miejscowości Liszno		
Lokalizacja		
Adres: Liszno	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
2 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Zwiększenie atrakcyjności miejscowości Liszno, wzrost aktywności mieszkańców	Liczba osób korzystających z centrum sportowo-rekreacyjnego	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 65. Zadanie inwestycyjne nr 10.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Pawłowie		
Obszar tematyczny	Strefa społeczna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Pawłowie		
Lokalizacja		
Adres: Pawłów, dz. 963/1 i 964/3	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
3 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Dostępność uczniów do w pełni wyposażonej Sali gimnastycznej	Liczba wybudowanych sal gimnastycznych	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 66. Zadanie inwestycyjne nr 11.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Budowa centrum sportu i rekreacji (stadion) w miejscowości Pawłów		
Obszar tematyczny	Strefa społeczna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Budowa centrum sportu i rekreacji (stadion) w miejscowości Pawłów		
Lokalizacja		
Adres: Pawłów, dz. 940/8	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
2 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Zwiększenie atrakcyjności miejscowości Pawłów, wzrost aktywności mieszkańców	Powierzchnia zagospodarowanych terenów	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 67. Zadanie inwestycyjne nr 12.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Termomodernizacja budynku przedszkola w miejscowości Pawłów		
Obszar tematyczny	Strefa techniczna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Termomodernizacja budynku przedszkola w miejscowości Pawłów: docieplenie budynku, zmiana pokrycia dachowego, remont wewnątrz budynku		
Lokalizacja		
Adres: Pawłów, dz. 1452/2 i 964/1	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
1 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Poprawa efektywności energetycznej budynku przedszkola	Liczba zmodernizowanych budynków. Liczba zużytego gazu w m ³ .	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 68. Zadanie inwestycyjne nr 13.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Termomodernizacja budynku szkoły podstawowej – zagospodarowanie terenu i obiektów szkolnych w miejscowości Wólka Kańska-Kolonia		
Obszar tematyczny	Strefa techniczna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Termomodernizacja budynku szkoły podstawowej – docieplenie budynku, wymiana pokrycia dachowego, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej. Zagospodarowanie terenu i obiektów szkolnych w miejscowości Wólka Kańska-Kolonia – zwiększenie estetyki i funkcjonalności otoczenia		
Lokalizacja		
Adres: Wólka Kańska-Kolonia, dz. 236/3	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
2 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Poprawa efektywności energetycznej budynku szkoły, poprawa estetyki i funkcjonalności terenu wokół szkoły	Liczba zmodernizowanych budynków. Liczba zużytego oleju w m ³ .	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 69. Zadanie inwestycyjne nr 14.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Rozbudowa sieci dróg, ciągów pieszych i rowerowych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny		
Obszar tematyczny	Strefa przestrzenna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Rozbudowa sieci dróg, ciągów pieszych i rowerowych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny		
Lokalizacja		
Adres: Gmina Rejowiec Fabryczny	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	X
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
5 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Poprawa jakości dróg na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny, dostępność ciągów pieszych i rowerowych	Liczba (w km) wybudowanych (zmodernizowanych) dróg, ciągów pieszych i rowerowych	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 70. Zadanie inwestycyjne nr 15.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Wymiana oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny		
Obszar tematyczny	Strefa środowiskowa	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Wymiana oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny		
Lokalizacja		
Adres: Gmina Rejowiec Fabryczny	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	X
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
2 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Poprawa efektywności energetycznej, niższe rachunki za energię	Liczba zainstalowanych nowych energooszczędnych lamp	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 71. Zadanie inwestycyjne nr 16.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny		
Obszar tematyczny	Strefa przestrzenna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny/mieszkańcy		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny		
Lokalizacja		
Adres: Gmina Rejowiec Fabryczny	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	X
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
500 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy	Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 72. Zadanie inwestycyjne nr 17.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Rozbudowa sieci wodociągowej, modernizacja ujęć wody i oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny		
Obszar tematyczny	Strefa przestrzenna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Rozbudowa sieci wodociągowej, modernizacja ujęć wody i oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny		
Lokalizacja		
Adres: Gmina Rejowiec Fabryczny	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	X
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
3 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej	Liczba zmodernizowanych ujęć wody, oczyszczalni ścieków	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 73. Zadanie inwestycyjne nr 18.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny		
Obszar tematyczny	Strefa środowiskowa	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Gmina Rejowiec Fabryczny/mieszkańcy		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny – montaż instalacji do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych na budynkach mieszkalnych		
Lokalizacja		
Adres: Gmina Rejowiec Fabryczny	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	X
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
3 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Wzrost energii pozyskanej z OZE	Liczba budynków, w których zainstalowano instalacje OZE	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Tabela 74. Zadanie inwestycyjne nr 19.

Dane Zgłaszającego		
Imię i nazwisko / Nazwa firmy lub organizacji	Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny	
Tytuł zadania		
Rewitalizacja plebanii i zabytkowego kościoła z wyposażeniem oraz zagospodarowanie terenów obok plebani i kościoła w miejscowości Pawłów		
Obszar tematyczny	Strefa przestrzenna	
Podmiot odpowiedzialny/ Jednostka realizująca		
Parafia pw. Św. Jana Chrzciciela w Pawłowie		
Czas/ termin realizacji zadania		
2024-2028		
Zakres realizacji zadania		
Rewitalizacja plebanii i zabytkowego kościoła z wyposażeniem oraz zagospodarowanie terenów obok plebani i kościoła w miejscowości Pawłów		
Lokalizacja		
Adres: Pawłów, dz. 954 i 970	Obszar rewitalizacji	X
	Poza obszarem rewitalizacji	
Szacowana wartość zadania	Źródło finansowania (z podziałem na środki własne i zewnętrzne)	
5 000 000,00 PLN	Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego, Polskie Ład, Krajowy Plan Odbudowy, Fundusze dla Polski Wschodniej, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, środki własne	
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania	Wskaźniki rezultatów	
Zwiększenie estetyki i funkcjonalności terenu	Powierzchnia zagospodarowanych terenów	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Rejowiec Fabryczny.

Aby wyprowadzić ze stanu kryzysowego zdiagnozowany w ramach niniejszej diagnozy obszar rewitalizacji i obszar zdegradowany Gminy Rejowiec Fabryczny niezbędne jest podjęcie zdecydowanych działań pro-rozwojowych we wszystkich, objętych diagnozą sferach przy wykorzystaniu 3 strategicznych okoliczności:

- 1) OKOLICZNOŚĆ PIERWSZA – dotychczasowa odpowiedzialność, komplementarność, transparentność i kompetencja działania Rady Gminy Rejowiec Fabryczny, Wójta Gminy Rejowiec Fabryczny, pracowników samorządowych, sołtysów oraz innych aktywnych obywateli Gminy.
- 2) OKOLICZNOŚĆ DRUGA – Partycypacja społeczna zarówno na etapie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji, jak i późniejszej jego realizacji. Wykorzystać należy aktywność radnych, rad sołeckich organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, nauczycieli, animatorów kultury i sportu, twórców i osobistości lokalnych. Tworzyć oni winni Gminny Komitet Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny, który będzie koordynował ewaluację: ex-ante, mid-term/on-going, oraz ex-post.
- 3) OKOLICZNOŚĆ TRZECIA - dostępność w zwielokrotnionej postaci funduszy pomocowych, głównie pochodzących z UE, z których może być finansowana polityka rozwojowa, a szczególnie zadania inwestycyjne i społeczne Gminy Rejowiec Fabryczny, które zostaną wypracowane w ramach „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2023-2030”, dotyczy to:

3.1 Umowa Partnerstwa (UP), dotycząca polityki spójności, która obejmuje następujące programy krajowe¹:

3.1.1. Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) - następcą Programu Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ). Program przyczyni się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu. FEnIKS wesprze również inwestycje transportowe oraz dofinansuje ochronę zdrowia i dziedzictwo kulturowe. Planowany budżet to: ponad 25 mld euro.

---

¹ Fundusze Europejskie na lata 2021-2027, to 72, 2 mld EURO, z polityki spójności oraz 3,8 mld EURO środków z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, łącznie t ok. 76 mld EURO, czyli ok. 500 mld PLN.

3.1.2. Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) - program jest kontynuacją dwóch wcześniejszych programów: Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (POIG) oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR). FENG będzie wspierał realizację projektów badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz takich, które zwiększają konkurencyjność polskiej gospodarki. Z programu będą mogli skorzystać m.in. przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu, w szczególności ośrodki innowacji. Planowany budżet to ok 7,9 mld euro.

3.1.3. Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) - następcą Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.

3.1.4. Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) - jest następcą programu Polska Cyfrowa (POPC), który w latach 2014-2020 wspierał cyfryzację w Polsce. FERC będzie koncentrował się przede wszystkim na: zwiększeniu dostępu do ultraszybkogo internetu szerokopasmowego, udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców, zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, rozwoju gospodarki opartej na danych, wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe, rozwoju współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, wsparciu rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządu terytorialnego (jst) i przedsiębiorców. Planowany budżet FERC to ok. 2 mld euro.

3.1.5. Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW) – nowy program dla makroregionu Polski Wschodniej będzie koncentrował się na czterech głównych obszarach: wzmocnienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw,

energia i ochrona klimatu, spójna sieć transportowa i zwiększenie dostępności transportowej oraz aktywizacja kapitału społecznego, rozwój turystyki i usługi uzdrowiskowe. Oprócz 5 województw dotychczas objętych wsparciem: lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego, z nowego programu będzie korzystać także województwo mazowieckie bez Warszawy i dziewięciu otaczających ją powiatów. W puli FEPW jest ok. 2,5 mld euro.

3.1.6. Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich – program ma trzy głównie priorytety: skuteczne instytucje, skuteczni beneficjenci i skuteczna komunikacja. Środki z Pomocy Technicznej zostaną przeznaczone m.in. na: szkolenia dla beneficjentów korzystających z Funduszy Europejskich, rozwój krajowego systemu informatycznego umożliwiającego aplikowanie i rozliczanie projektów unijnych, działania informacyjno-promocyjne zwiększające wiedzę o Funduszach w Polsce. Budżet programu wyniesie 0,5 mld euro.

3. 2. Krajowy Plan Odbudowy na lata 2021-2027², o obszarach wsparcia:

3.2.1. POWER UP – Rozwój czystych technologii i odnawialnych źródeł energii OZE.

3.2.2. RENOVATE – Poprawa efektywności energetycznej budynków.

3.2.3. CONNECT – Rozwój usług szerokopasmowych.

3.2.4. SCALE UP – Zwiększeniu zdolności przetwarzania danych przemysłowych w chmurze oraz rozwoju nowoczesnych procesorów.

3.2.5. RECHARGE and REFUEL – Rozwój zrównoważonego transportu oraz budowa stacji ładowania i tankowania paliwa.

3.2.6. RESKILL and UPSKILL – Rozwój umiejętności cyfrowych i szkolenia zawodowego.

3.2.7. MODERNISE - Cyfryzacja administracji publicznej i usług publicznych.

---

² 57,2 mld EURO, z czego 23 mld EURO w formie dotacji i 34,2, mld EURO w formie pożyczek, to jest ok. 250 mld PLN.

3.3. Inne dostępne Europejskie i krajowe środki publiczne, a w tym:

3.3.1. Programy Wspólnotowe UE 2021-2027.

3.3.2. Program Operacyjny Ryby 2021-2027.

3.3.3. Program pomoc Obywatelska 2021-2027.

3.3.4. Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

**3.3.5. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
2021-2030.**

**3.3.6. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
2021 - 2030.**

3.3.7. Programy Operacyjne Banku Gospodarstwa Krajowego 2021-2030.

**3.3.8. Programy Operacyjne Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
2021 - 2030.**

Opracowanie zamknięto dn. 07.11.2022 r.

Centrum Krecji i Strategii INTERAKCJA Sp. z o.o.

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba osób zamieszkujących Gminę Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021	16
Tabela 2. Liczba i gęstość ludności w poszczególnych sołectwach w 2021r.	17
Tabela 3. Ludność według płci w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021	18
Tabela 4. Migracja ludności w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021.....	19
Tabela 5. Struktura społeczna ze względu na płeć	20
Tabela 6. Liczba dzieci w szkołach podstawowych, oddziałach „0” oraz punktach przedszkolnych	21
Tabela 7. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2019-2021	22
Tabela 8. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych miejscowościach w 2021r.....	22
Tabela 9. Liczba osób korzystających ze wszystkich form pomocy społecznej w podziale na poszczególne miejscowości Gminy Rejowiec Fabryczny w 2021r.	27
Tabela 10. Liczba aktywnych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w Gminie Rejowiec Fabryczny w 2021r.	32
Tabela 11. Frekwencja wyborcza w Wyborach Samorządowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny w 2014r. i 2018r.	34
Tabela 12. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny	35
Tabela 13. Poziom przestępczości w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny w 2021r.	40
Tabela 14. Stopień natężenia zjawisk kryzysowych w sferze społecznej w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.....	41
Tabela 15. Wykonanie budżetu Gminy Rejowiec Fabryczny za lata 2019-2021	46
Tabela 16. Prognoza dochodów i wydatków do 2026r.	47
Tabela 17. Przedsięwzięcia do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy	47
Tabela 18. Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON	48
Tabela 19. Poziom przedsiębiorczości w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny	50
Tabela 20. Liczba osób bezrobotnych w podziale na poszczególne miejscowości w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021	51
Tabela 21. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym według płci w latach 2018-2021.....	52

Tabela 22. Poziom bezrobocia w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny w 2021r.	55
Tabela 23. Stopień natężenia zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.....	56
Tabela 24. Obiekty w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.....	65
Tabela 25. Drogi powiatowe na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny	69
Tabela 26. Ilość wytwarzanych odpadów w Gminie Rejowiec Fabryczny	71
Tabela 27. Struktura wodociągów oraz zużycie wody w Gminie Rejowiec Fabryczny	72
Tabela 28. Infrastruktura wodociągowa w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny	72
Tabela 29. Struktura sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie	73
Tabela 30. Infrastruktura kanalizacyjna w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny	73
Tabela 31. Poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną w poszczególnych miejscowościach Gminy Rejowiec Fabryczny.....	76
Tabela 32. Obszary górnicze na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny	81
Tabela 33. Struktura gruntów w Gminie Rejowiec Fabryczny	86
Tabela 34. Poziom koncentracji negatywnych czynników w obszarze środowiska naturalnego	86
Tabela 35. Ilość punktów adresowych na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny.....	98
Tabela 36. Liczba budynków użyteczności publicznej oraz terenów publicznych w Gminie Rejowiec Fabryczny	100
Tabela 37. Poziom mieszkalnictwa oraz dostępności do budynków użyteczności publicznej w Gminie Rejowiec Fabryczny	102
Tabela 38. Wybrane dane statystyczne dla Gminy Rejowiec Fabryczny według GUS	104
Tabela 39. Wybrane dane demograficzne dla Gminy Rejowiec Fabryczny	105
Tabela 40. Struktura dochodów budżetu gminy według działów	107
Tabela 41. Struktura wydatków budżetu gminy według działów	107
Tabela 42. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2019r.....	108
Tabela 43. Mieszkania oddane do użytkowania oraz zasoby mieszkaniowe.....	108
Tabela 44. Żłobki oraz edukacja w Gminie Rejowiec Fabryczny	109
Tabela 45. Ochrona zdrowia w Gminie Rejowiec Fabryczny.....	110
Tabela 46. Świadczenie wychowawcze rodzina 500+ w 2019r.....	111
Tabela 47. Biblioteki, instytucje kultury oraz kluby sportowe	111

Tabela 48. Rynek pracy w Gminie Rejowiec Fabryczny	112
Tabela 49. Leśnictwo, gospodarka ściekowa i odpady oraz emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w 2019r.....	112
Tabela 50. Gmina wiejska Rejowiec Fabryczny na tle gmin powiatu i województwa	114
Tabela 51. Tabela określająca liczebność próby potrzebną do uzyskania reprezentatywnych wyników przy założeniu 5-procentowego błędu próby i 95-procentowego poziomu ufności	122
Tabela 52. Tabela wskaźnikowa negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych i technicznych	148
Tabela 53. Tabela wskaźnikowa dostępności do podstawowej infrastruktury i usług publicznych.....	150
Tabela 54. Zestawienie natężenia kryzysowych zjawisk w Gminie Rejowiec Fabryczny	152
Tabela 55. Charakterystyka obszaru rewitalizacji.....	155
Tabela 56. Zadanie inwestycyjne nr 1	156
Tabela 57. Zadanie inwestycyjne nr 2	157
Tabela 58. Zadanie inwestycyjne nr 3	158
Tabela 59. Zadanie inwestycyjne nr 4	159
Tabela 60. Zadanie inwestycyjne nr 5	160
Tabela 61. Zadanie inwestycyjne nr 6	161
Tabela 62. Zadanie inwestycyjne nr 7	162
Tabela 63. Zadanie inwestycyjne nr 8	163
Tabela 64. Zadanie inwestycyjne nr 9	164
Tabela 65. Zadanie inwestycyjne nr 10	165
Tabela 66. Zadanie inwestycyjne nr 11	166
Tabela 67. Zadanie inwestycyjne nr 12	167
Tabela 68. Zadanie inwestycyjne nr 13	168
Tabela 69. Zadanie inwestycyjne nr 14	169
Tabela 70. Zadanie inwestycyjne nr 15	170
Tabela 71. Zadanie inwestycyjne nr 16	171
Tabela 72. Zadanie inwestycyjne nr 17	172
Tabela 73. Zadanie inwestycyjne nr 18	173
Tabela 74. Zadanie inwestycyjne nr 19	174

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Powierzchnia sołectw w Gminie Rejowiec Fabryczny.....	12
Wykres 2. Liczba urodzeń i zgonów wraz ze wskaźnikiem przyrostu naturalnego Gminy Rejowiec Fabryczny	19
Wykres 3. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w Gminie Rejowiec Fabryczny w 2021r.	23
Wykres 4. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w Gminie Rejowiec Fabryczny w 2021r.	24
Wykres 5. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w Gminie Rejowiec Fabryczny w 2021r.	24
Wykres 6. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w Gminie Rejowiec Fabryczny w 2021r.	25
Wykres 7. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w Gminie Rejowiec Fabryczny w 2021r.	25
Wykres 8. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w Gminie Rejowiec Fabryczny w 2021r.	26
Wykres 9. Porady lekarskie w Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej w latach 2017-2021	30
Wykres 10. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na 10 tys. mieszkańców w Gminie Rejowiec Fabryczny	31
Wykres 11. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na 10 tys. mieszkańców w Polsce, Województwie Lubelskim, Powiecie Chełmskim oraz w Gminie Rejowiec Fabryczny	31
Wykres 12. Wybory Prezydenta RP – I i II tura (w%)	33
Wykres 13. Wybory do Sejmu (w %)	33
Wykres 14. Wybory samorządowe (w %).....	33
Wykres 15. Przesłębstwa popełnione na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny w latach 2019-2021	37
Wykres 16. Liczba przestępstw w 2021r. w Gminie Rejowiec Fabryczny.....	38
Wykres 17. Liczba wykroczeń w 2021r. w Gminie Rejowiec Fabryczny	38
Wykres 18. Liczba założonych niebieskich kart w 2021r. na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny	39

Wykres 19. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych sołectwach	49
Wykres 20. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2018-2021	51
Wykres 21. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach w 2021r.	53
Wykres 22. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach.....	53
Wykres 23. Ludność według płci w 2019r.....	105
Wykres 24. Zameldowania na pobyt stały w Gminie Rejowiec Fabryczny.....	105
Wykres 25. Dochody i wydatki budżetu gminy według rodzajów w 2019r.	106
Wykres 26. Ludność według wybranych grup wieku w 2019r.	110
Wykres 27. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej.....	110
Wykres 28. Podział ankietowanych ze względu na płeć w Gminie Rejowiec Fabryczny	131
Wykres 29. Podział ankietowanych ze względu na wiek w Gminie Rejowiec Fabryczny	131
Wykres 30. Podział ankietowanych ze względu na wykształcenie w Gminie Rejowiec Fabryczny	132
Wykres 31. Podział ankietowanych ze względu na zatrudnienie w Gminie Rejowiec Fabryczny	132
Wykres 32. Podział ankietowanych ze względu na liczbę osób w gospodarstwie domowym w Gminie Rejowiec Fabryczny	133
Wykres 33. Podział ankietowanych ze względu na odczucia dotyczące poziomu życia w Gminie Rejowiec Fabryczny	133
Wykres 34. Podział ankietowanych ze względu na zamieszkanie w danym sołectwie w Gminie Rejowiec Fabryczny	134
Wykres 35. Pytanie 1. Czy Pana(i) zdaniem, gminie potrzebny jest program ożywienia gospodarczego, społecznego i przestrzenno-środowiskowego w postaci GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI dla GMINY REJOWIEC FABRYCZNY na lata 2023-2028?.....	135
Wykres 36. Pytanie 2. Jaki obszar gminy powinien być Pana(i) zdaniem poddany procesowi rewitalizacji?	135
Wykres 37. Pytanie 3. Dlaczego Pana(i) zdaniem ten obszar, gminy jest zdegradowany?	136
Wykres 38. Pytanie 4. Jakie problemy ekonomiczne, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?	137

Wykres 39. Pytanie 5. Jakie problemy społeczne, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?.....	138
Wykres 40. Pytanie 6. Jakie problemy związane z jakością życia, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?	139
Wykres 41. Pytanie 7. Jakie zostaną osiągnięte efekty, według Pana(i), w procesie rewitalizacji?	140
Wykres 42. Pytanie 8. Na jakie przedsięwzięcia, które zamierzałby Pan(i) zrealizować w ramach programu rewitalizacji, chciałby Pan(i) otrzymać wsparcie finansowe?.....	141
Wykres 43. Pytanie 9. Jak ocenia Pan/Pani elementy wpływające na warunki życia mieszkańców gminy? Sfera społeczna.....	142
Wykres 44. Pytanie 9. Jak ocenia Pan/Pani elementy wpływające na warunki życia mieszkańców gminy? Sfera gospodarcza	143
Wykres 45. Pytanie 9. Jak ocenia Pan/Pani elementy wpływające na warunki życia mieszkańców gminy? Sfera przestrzenno-funkcjonalna, techniczna i środowiskowa	144

SPIS FOTOGRAFII

Fotografia 1. Zespół Pałacowo-parkowy w Pawłowie.....	63
Fotografia 2. Zespół Pałacowo-parkowy w Krasnem.....	64
Fotografia 3. Kościół Rzymskokatolicki pw. Św. Jana Chrzciciela w Pawłowie	64
Fotografia 4. Cmentarz Rzymskokatolicki w Pawłowie.....	65
Fotografia 5. Kapliczka Św. Nepomucena w Pawłowie	67
Fotografia 6. Kapliczka w Lisznie	67
Fotografia 7. Krzyż drewniany w Lisznie.....	67
Fotografia 8. Krzyż metalowy w Lisznie	67
Fotografia 9. Mogiła ofiar niemieckiego terroru z 1944r. w Krzywowoli	68
Fotografia 10. Tablica pamiątkowa ku czci T. Kościuszki w Pawłowie	68
Fotografia 11. Tablic pamiątkowa ku czci ofiar niemieckiej pacyfikacji gminy w czasie II Wojny Światowej	68
Fotografia 12. Grób Nieznanego Żołnierza na cmentarzu w Kaniem	68

SPIS MAP

Mapa 1. Położenie geograficzne Gminy Rejowiec Fabryczny na mapie Polski, Województwa Lubelskiego i Powiatu Chełmskiego	13
Mapa 2. Podstawowy układ drogowy Gminy Rejowiec Fabryczny	70
Mapa 3. Złoża kopalin w Gminie Rejowiec Fabryczny	81
Mapa 4. Sieć hydrograficzna oraz rozmieszczenie JCWP na terenie Gminy	84
Mapa 5. Użytkowanie terenu w Gminie Rejowiec Fabryczny	87
Mapa 6. Klasy bonitacyjne użytków rolnych w Gminie Rejowiec Fabryczny	89
Mapa 7. Obszary chronione na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny	90

INTERAKCJA
CENTRUM KREACJI I STRATEGII SP. Z O.O.